

DZIENNIK HANDLOWY

*Zawierający w sobie wszystkie Oko-
liczności, Pisma, Uwagi, i Myśli
Patryotyczne, do Handlu
ściągaące się.*

ROKU DRUGIEGO CZĘŚĆ IV. V. i VI.

TOM II.

KWIECIEŃ, MAY, CZERWIEC.

1787.

W WARSZAWIE

Nakładem Autora Dziennika Handl.

— *Regestr Materyi w tych 3. Miesiącach*
Dziennika na Kwiecień, May, Czer-
wiec, zawierających się.

K W I E C I E N .

- I. o *Targach Kraiowych* - - - *Karta.*
 I o Drożyźnie terażniejszey w powszechności 161.
 I Targi Prowincyi Wielko-Polskiej; *Warszawy* 165.
 I Uwaga co do mniejszey Konsumpcyi Piwa,
 i o niedostatku Mięsa - - - 167.
 I Targi Prowincyi Mało Polskiej: *Krakowa*,
Sandomirza, *Zytomierza*, *Lublina*, *Korsunia*,
Tulczyna, *Mobilowa*, *Białegostoku*, od *Karty*
 168. do - - - 171.
 I Targi Prowincyi Lit: *Wilna*, *Grodna*, *Brze-*
ściea Lit: od *Karty* 171. do - - - 174.
 II. o *Targach Zagranicznych.*
 I Doniesienie co za Handel ma Polska z Au-
 stryą przez *Sandomirzanina* - - - 175.
 I o Drożyźnie większey w Kordonie Austry-
 ackim, niżeli w Polsce - - - 178.
 I Targ Gdański na Zboże i Potaż - *tamże.*
 I Specyfikacya weszłych Produktow i Towa-
 row Polskich do Elbląga w Roku 1786. 179.
 I Ditto wyszłych Towarów z Elbląga do Pol-
 skiego, z uwagą potrzeby Bilansu Handlu Pol-
 skiego z Zagranicznym - *tamże.*
 I o Ułatwieniu niektórych trudności Handlu
 Pruskiego z Polską - - - 182.
 III. o *Fabrykach Kraiowych.*
 I o Fabrykach Sandomirskiego Wdztwa i Ta-
 baczney Fabryce - - - 185.
 I Gatunki i liczba Rzemieślnikow w Brześciu
 Lit. z Chrzęścian - - - 188.
 I Wzmianka o Fabrykach Tulczyńskich i ich
 Handlu Zagranicznym - - - 189.
 I Wzmianka o Fabrykach Miasta Korca 191.
 I Wzmianka o Fabrykach Miasta Smorgoń 191.
 IV.

- IV. o *Transporcie Spławnym.*
 — Opisanie Drogi wodney z Pińska do Warszawy od Karty 103. do - - - 214.
 — Projekt względem ufatwienia pomyslniejszego Spławu na Morze Bałtyckie z Wofynia i Polesia Lit. - - - 214.
 V. o *Transporcie lądowym.*
 — Uwaga Sandomirzanina w tey materyi 216.
 VI. o *Jarmarkach Kraiowych.*
 — Tabella Jarmarkow w Maiu 1787. przypadających porządkiem datt ułożona - - - 219.
 — Jarmarki w Jannopolu leżącym w Woiewodztwie Bracławskim - - - 224.
 VII. o *Miastach Kraiowych.*
 — Dalszy ciąg opisania czyli numerowania Warszawy - - - 225.
 — Tabella Mieszkańców w Warszawie i na Pradze, co do Gatunku, Stanu, Kondycyi 227.
 VIII. o *Dobrach do Przedaży, Zastawy, Arędy, i Summach, iako też o różnych Negocycach.*
 — Wieś w Ziemi Warszawskiej do przedania 230.
 — Trzy Wsi o mil kilka. od Warszawy do przedania - - - 232
 — Wieś w Woiewodztwie Sandomirskim do przedania - - - tamże.
 — Wieś w Ziemi Rawskiej do przedania 233.
 — o Summach znajdujących się na Dobra tamże.
 — o Summach na różne dobre i pewne Zastawy - - - 234.
 — Dobra w Woiewodztwie Łęczyckim do przedania - - - tamże.
 — Dobra do sprzedaży w Woiewodztwie i Powiecie Sandomirskim - - - 235.
 — Dobra w Ziemi Czerskiej do przedania 236.
 — Dobra w Ziemi Zakroczymskiej do przedania - - - tamże.
 IX. o *Pismach i Projektach Handlowych.*
 — Obrachunek Polityczny Srebrney i Miedzianej Monety w Polsce - - - 237.

M A Y.

I. o Targach Kraiowych.

- o Drożyznie terazniejszey prawie powszechney w Kraiu - - - - 241.
- Targi Prowincyi Wielko-Polskiej *Warszawy* 266.
- Targi Prowincyi Mało-Polskiej, *Krakowa, Sandomirza, Lublina, Kamieńca Podol: Zyto-*
mierz, Kersunia, Tulczyna, Mobilowa,
Niemirowa, Białegostoku, od Karty 247. do 257.
- Targi Prowincyi Lit: *Wilna, Grodna, Brze-*
ścia Lit. Mińska, Pinska, Postaw, Wicz,
Głębokiego, od Karty 258. do - - 261.

II. o Targach Zagranicznych.

- Targ Gdarski przez Konsula Gdańskiego J. K. Mci doniesiony - - - tamże.
- Edykt Krola Pruskiego względem Złota wybiłania, i onegoż kursowania, iako interessujący Handel Polski komunikuje się 262.
- Nowe Wiadomości dotyczące się Handlu Polskiego z Zagranicznym: z Lipska, Wiednia, Berlina, od Tureckich Granic, z Londynu, Kopenhagi, od Karty 267. do - - 272.

III. o Fabrykach Kraiowych.

- Zapytanie Sandomirzanina o zawadach znajdujących się w Polsce do wzrostu Fabryk, i sposobach rozkrzewienia tychże z Uwagą Dochodu Tabacznego - - - 273.
- Specyfikacya Rzemieślników przysięgłych w Mieście J. K. Mci Wilnie - - - 279.
- Doniesienie o Magazynie Cycow, i Skor Kraiowej Fabryki Niemirowskiej znajdującym się w Warszawie - - - 282.
- o Fabryce Atramentu i Szuwaku w Warszawie - - - 284.

IV. o Transporcie Spławnym.

- Uwaga Sandomirzanina względem poprawy budowania Statkow, i onemi pływania 287.

V. o Transporcie Lądowym.

- Odpowiedź na zapytanie Dziennika względem Grobel J. WW. Szczytowy i Butrymowicza

cz2	- - - - -	291.
-	Zapytanie czy nie możnaby wieczysty Most na Wiśle pod Warszawą wystawić?	295.
VI.	<i>o Farmakach Kraiowych.</i>	
VII.	<i>o Miastach Kraiowych.</i>	
-	Dalszy ciąg Numerowania Warszawy.	297.
VIII.	<i>o Dobrach do Przedazy, Zastawy, Arędy, i Summach na Dobra iako też o różnych Negocyacyach.</i>	
-	Dobra Swiniary z Przyległościami w Ziemi Gostyńskiej do Zastawy	299.
-	Miasteczko Krzynowłoga cām attinentiis w Ziemi Ciechanow: do Zastawy	301.
-	Do Arędy lub Zastawy Klucz Łysobyki w Sandomirskim w Ziemi Stężyckiej	304.
-	Do przedazy Wieś Hranie w Woiewodztwie i Polesiu Wołyńskim	305.
-	Do przedazy 2. Wsi w Ziemi Czerskiej	306.
-	Do przedazy Dobra w bliskości Warszawy od kilkunroć sto tysięcy	- tamże.
-	Do Arędy Klucz Michnowski w Ziemi Chełm- skiej	307.
-	Do pożyczzenia Summa Ewikcyonalna Zł. 40,000.	308.
-	Do przedania Wieś Biernacice w Woie- wodztwie Sieradz:	309.
-	Do przedania Dobra Brzostowiec, Pończow, Zagorze, Koszki w Woiewodzt: Rawskim	- tamże.
-	Do przedania Rożniszew w Ziemi Czerskiej	310.
-	Do przedania Woytowstwo Faszczycze w Wo- iewodzt: Mazow: Pow: Błocki:	- tamże.
-	Do przedania Dobra Czaykow, Szostkow, i Ruda w Ziemi Czerskiej	311.
-	Do pożyczzenia Summa na Dobra Złotyeh 100,000.	- tamże.
-	Do przedania Dziedzictwo Dobr Podleckich w różnych Woiewodztwach	312.
-	Do przedania Wieś Sułowice w Ziemi Chełm:	- tamże.
-	Do przedania Część Wsi Krycznik w Woiew: Wileń: Powiecie Oszm:	316.
-	Do	

- I Do przedania Dobra w Ziemi Zakroczym: 317.
- II Uwaga Autora Dziennika Handlowego o potrzebie Tabelli Dobr do Przedania, Zastawy, Arędy, i Summ na Dobra, &c. *tamże.*

C Z E R W I E C.

I. o Targach Kraiowych.

- I Targi Prowincyi Wielko-Polskiej. *Warszawy* 320.
- II Obwołanie Jurydykcy Marszałkowskiej Kor: względem Depaktacyi i drożyzny - 321.
- III Taxa teraznieysza Chleba w Warszawie 327.
- IV Targi Prowincyi Mało-Polskiej. *Krakowa, Sandomirza, Lublina, Żytomirza, Tulczyna, Białegostoku*, od Karty 328. do - 340.
- V Targi Prowincyi Lit. *Wilna, Brześćcia Lit. Pińska, Mińska*, od Karty 340. do 344.

II. o Targach Zagranicznych.

- I Handel Polski z Austryą - - *tamże.*
- II Wywóz przez Sandomierz do Gallicyi Produktow w Kwietniu, Maju, Czerwcu 1787. 345.
- III Przywóz z Gallicyi do Sandomirza Produktow w tychże 3. Miesiącach 1787. *tamże.*
- IV Handel Polski z Prusami od Krolewca i Memla przez Specyfikacyą Ewekty i Inwekty od Karty 348. do Karty - - 368.

III. o Fabrykach Kraiowych.

- I Fabryka Warszawska Makaronu Włoskiego 368.
- II o Sposobie nowym zaprowadzenia Jedwabiu w Polsce - - - 370.

IV. o Transporcie Spławowym.

- I Uwaga Sandomirzanina względem poprawy Spławności - - - 373.
- II Doniesienie względem płynienia Statkow przeciw wódzie na Dunaju - - - 375.
- III Uwiadomienie o Spławności Kanałow Mu-chawieckiego i Ogińskiego - - 377.

V. o Transporcie Lądowym.

VI. o Jarmarkach Kraiowych.

VII. o Miastach Kraiowych.

- I Dalszy ciąg Numerowania Warszawy - 383.
- II Stan

- Stan Miasta Brześcia Lit. - - - 386.
- Opisanie Sytuacyi Miasta Pińska zdanej do Handlu Przechodowego między Morzami Bałtyckim i Czarnym - - - *tamże.*
- VIII o Dobrach do Sprzedaży, Zastawy, i Arędy.
- Włość Gawłowo do przedania w Ziemi Zakroczy: 389.
- Włość Szamoty do przedania w Ziemi Warsz: *tamże.*
- Las Olchowy i Jesionowy do przedania w Ziemi Bielskiej - - - 392.
- Dobra do przed: w Gallicyi Cyrkule Przemyśl: 393.
- Pewne mieszkanie z Ogrodem do przedania lub przenegocjowania w Warszawie - 394.
- Magazyn Infancki do przedania lub najęcia 395.
- Dwa Dworki na Pradze do przedania lub prefacyendowania - - - *tamże.*
- Dworek do przedania w Warszawie - 396.
- Kamienica na Bielinach do przedania - 397.
- Kamienica na Ulicy Franciszkań: do przed: lub przenegocjowania - - - *tamże.*
- Kamienica na Nowym Świecie do przedania 398.
- Kamienica na Rybakach do zastawy - 399.
- Pałac pewny w Warszawie do przenegoc: *tamże.*
- Czynsz pewney Juryzd: w Warszawie do kilku tysięcy Jntraty roczney wynoszący, do Zastawy lub Przedania - - - 400.

Dzieła tego nabyć można w Warszawie.

1. w Expedycyi Dziennika na Krakow: Przedmieściu Nro 454. przez Prenumeratę na Rok za Zł. 18. a z Pocztą za Zł. 24.
2. w Drukarni Dufurowskiej za tęż samą Cenę.
3. w Druk: Gröłowskię w Marywilu za tęż samą Cenę. Za Warszawę zaś przez Pocztę adressując się do Autora Dziennika z przesłaniem Zł. 24. lub do ktegoż z JPP. Sekretarzow Pocztamitu Warszaw:

Omyłki znaczniejsze Dziennika Handlowego
tego-rócznego w tym Tomie II.

K W I E C I E N.

Na kar- cie.	w wier- szu.	Czytaj.
163 -	22. niekonieczne	niekoniecznie.
164 -	2. się mogą	nie mogą.
180 -	19. tchnąc	tchnąc
200 -	17. pokeyść	pokeyść.
215 -	3. kiku	kilku
-	9. uczynię	uczynić
217 -	25. zaświzdzenie	zaświadczenie
219 -	18. ażaby	ażeby
220 -	2. pod Panem	pod Panowaniem
-	9. Jamark	Jarmark
231 -	6. Gdaskim	Gdańskim
235 -	1. w Grutach	w Gruntach
240 -	4. wydaną	wydano

M A Y.

241 -	14. na znayduiącey się	znayduiącey się
251 -	23. szławienia	spławienia
255 -	3. mogłyby	mogłyby
-	23. z krorym	z którym
267 -	9. na uczyninną	na uczynioną
273 -	19. Kopanie	Kompanie
278 -	9. 24.	54.
-	24. ręczyćby	życzyćby
Karta	293.	193. consequenter aż do Karty 225.
293 -	20 Faszywy	Faszyny
295 -	19. z okazy	z okazyi
316 -	1. Krynicznik	Krycznik

Tabella Targów, Cało-Krajowych na Miesiąc Marzec, Roku 1787.

[illegible]

z Tych kilkunastu Miast
donoszących Targi, niech
wobec Rządu Kraiowy
jak bytoby pożytecznie,
gdyby całego Kraiu Mia-
sta raportowali.

Numera.

Dla tego Numera przy Miasłach
(a położone, ażeby każdy chcący wie-
dzied Podpisy zaświadczaające pewność
Ceny Targowey, którego Miasła, lub
czegośkolwiekże wiadomości o tych
Produktach, które w Tabelli umieścić
się nie mogły, łatwość mógł trafić po-
datku Numerów o takowe zainformowa-
nie, znajdujące się w samém Dziale
Dziennika Handlowego, pod Atryku-
tem Targów.

Miary.

Korzec Warszawski ma Garcy	-	-	-	-	8.
Wirtel Kaliski ma Garcy	-	-	-	-	16.
Beczka Litewska ma Garcy	-	-	-	-	144.
Szanek Brzejski Litewski	-	-	-	-	niedoniesiono.
Pur na Zmuydzi	-	-	-	-	niedoniesiono.
E.: E.:					
Garniec Kahałny w Łucku ma Kwart Królewskich	-	-	-	-	9.
Garniec Kahałny w Białym Stoku ma Kwart Królewskich.	-	-	-	-	5.
Garniec Dubeltowy w Wilnie, wiele ma to jobie, niewiadomo.	-	-	-	-	
Garniec Kom: w Grodnie, wedle Skali, ma Kwart	-	-	-	-	4.

Wagi.

Kamień w Koronie od Funtów	-	-	-	-	-	32.
Kamień w Litwie od Funtów	-	-	-	-	-	40.
Cetnar Polski ma Funtów	-	-	-	-	-	160.
Terch Ruski ma w sobie Kamieni	-	-	-	-	-	5.
Oko Tureckie ma Funtów	-	-	-	-	-	3.
Kamień Ok Tureckich	-	-	-	-	-	12.
Pud Moskiewski trzyma Funtów	-	-	-	-	-	40.
Pudów 10. trzyma Kamieni Polskich	-	-	-	-	-	12½.
Pudów 20. trzyma Kamieni Polskich.	-	-	-	-	-	25.

NB. Ktoby o innych Gatunkach Wagi doniół, tedy w następujących Miejsiach, w tém miejscu będzie drukowano.

Proporcya Funtów Warszawskich, do Funtów Miał Portowych.

100. *Funtów Warszawskich*

Czyni.

90. Rygskich.
100. Królewieckich dawnéy Wagl.
80. Dro nowéy Berlińskiéy,
86. Gdańskich.
92. Cherfonskich.
89. Elbląskich.

Kur's Monety Polskiey.

Talery, których na Grzywnę	Sztuk	10 ⁷ / ₁₀	Próby 13.
Całoro-Złotówki na Grzywnę	—	20 ³ / ₁₀	13.
Do-Złotki, których na Grzy:	—	41 ³ / ₁₀	9. Łót II. gram:
Złotki, których na Grzywnę	—	83 ¹ / ₁₀	8. — 6. —
Fółt Złotówek, których na Grzy:	—	167.	6. — 12. —
Dwieście-Groszki, kt: na Grzy:	—	250 ² / ₁₀	6. — — —

W takowych Gatunkach Moneta bez żadniy różnicy Srebra, lu Złota, wzędy, nawet w Podatkach brana być ma.

Jeżeli zaś kto chciał te dawniejsze Monety na nową za

ic, tedy w Mennicy za Złotych słarych 80. nowych dano być
ma Groszy 15. aby tylko w tęg wadze, iak wychodzify z Men
nicy, były.

Obzerniejsza wiadomość o tęg Monecie znajduie się w Uniwer
siale Kommissyi, który co do słowa przy końcu tego Tomiku znaj
duie się.

Kurs różnego Gatunku Złota w Polsce.

Czerw: Złt. Hollenderskie	Złt: 18.	Czer: Złt. Szwedzkie	Złt: 16. gr: 8.
Czerw: Złt. Egipskie pod imieniem Kremnickich	- Złt: 18.	Cz: Złt. Moskiewskie	Złt: 16. gr: 8.
Czerw: Złt. Celarskie	- Złt: 18.	C. Złt. Rzym: czyli Pap: Złt: 16. gr: 8.	
Czerw: Złt. Polskie	- Złt: 18.	Szwerynś Aufryz: Złt: 51. gr: 12.	
Czerw: Złt. Salsburskie	- Złt: 18.	Szwerynś Hiszpan: Złt: 50.	
Czerw: Złt. Salske	- Złt: 18.	Erydrychs Dor Frus: Złt: 30.	
Czerw: Złt. Pruskie	- Złt: 18.	Imperyal Moskiew: Złt: 69. gr: 6.	
Czerw: Złt. Weneckie	- Złt: 18.	Chryzjan Dor Duch: Złt: 30.	
Czerw: Złt. Kierenczkie	- Złt: 18.	Zwyczajny Czerw: Złt:	
Czerw: Złt. Madrylskie	- Złt: 18.	Dunkl. Courant: - Złt: 13. gr: 9.	
Czerw: Złt. Genueskie	- Złt: 18.	Ludorowsy Franc: Złt: 34. gr: 16.	
Czerw: Złt. Dunkskie	- Złt: 18.	Ludor flory Francus: Złt: 36. gr: 15.	
Czerw: Złt. Dunkskie	- Złt: 18.	Piskole Hiszpańskie	Złt: 31. - 5.
Czer-			

DZIENNIK HANDLOWY

Zawierający w sobie wszystkie Okoliczności, Pisma, Uwagi, i Myśli Patrio-tyczne, do Handlu ściągające się.

ROKU DRUGIEGO CZĘŚĆ IV.

K W I E C I E N 1787.

I.

O Targach Kraiowych.

JEZELI nasz Kray tak jest ieszcze niepo-
rządny, że nie używa tych sposobow, iakich
używają Zagraniczne Rządne Kraie, do pozna-
nia cało - kraiowej albo Karystyi, albo obfi-
tości, o których wspomina Uniwersał Rady
Nieustającej z okazji Karystyi Kraiowej w Ro-
ku 1783. wydany, a znajdujący się w Dzien-
niku przeszło - rocznym folio 365. — Niech-
żeż przynajmniej dochodzi i poznanie z wy-
sokich Targow terażniejszych, Miast Kraio-
wych,

wych, tak widzieć można one w Tabelli Targowey na końcu Tomiku, że bliska jest Karystya w całym Kraiu. — Bo wysokość Targow, oznacza niedowóz Zboża, a niedowóz pochodzi ztąd, że nie mają już czego wieść na Targi Obywatele z przeszło - rocznych Produktow, a o tego - rocznych w małej są bardzo nadziei, gdyż w tym czasie, takie Kwieciowe mrozy i zimna wedle doświadczeń starych Gospodarzy, grożą przyrostem Ozimni, i opóźnieniem Zasiwow Jarzyny, a te dwie fatalności gdy się razem złączą, rychło przyspieszą ten głód, którego lękać się potrzeba w całym Kraiu, widząc tak wielką w Targach wszędy Drożyznę, a na Zmuydzi już i Karystyą w Dzienniku tego - rocznym folio 99 doniesioną.

W tak tedy nieszczęśliwych okolicznościach zostając, zdaie się, że trzeba by gruntowniej porozumieć takowy niedostatek, i skutecznie onemu zapobiedz, to jest: ażeby Nawiysza Zwierzchność Kraiowa wydała Uniwersały do wszystkich Miast, przykazując nawierniejsze Doniesienia względem Drożyzny, i ta gdy się znajduie, ażeby publikowała Kraiowi, a może przynajmniej wyświeci się tyle w większości Obywatelów Patriotyzmu, że nie wyszłą reszty Zapasow Zbożowych za Granicę; a ieżliby którzy i znaleźli się tak nieczuli na Powszechne Dobro, że wyszłą, tedy

może znajdą się tacy, co przeymować będą na Spławach przy Granicach, i zakupować dla spodziewanego pewnego w tym swojego Zarobku; gdyż ci nawet sami, co dla chciwości wyprzedają teraz, a później, zawiodłszy się na tego - rocznych Urodzaiach we dwoje opłacać będą musieli też same swoje Zboża.

A do tego może i Kommissyom Skarbowym Oboyga Narodow czułym na Powszechnie Dobro, przyjdzie na myśl założenia przynajmniej dwóch Magazynów w Kraju, z których:

Pierwszy mogłby być założony na Spławie Wiślanym w uściu Rzek Wisły, Bugu, i Narwy.

Drugi w uściu Niemna i Wilii.

Gdyż te dwa Spławy naywięcey Zboża zabierają.

Spław zaś Zboża na *Dzwinię* tym samym umnieyszyłby się, gdyby był założony Magazyn w uściu Niemna i Wilii, iako nieodległy od tego projektowanego Magazynu.

A Spław ku *Morzu Czarnemu* niekonieczne naywięcey Zboża zabiera, gdyż z *Morza Czarnego* na *Szrodziemne* nie potrzebuia Żyta; i ieżeli które Okręty brali Żyto, to tylko dla Wagi Okrętowej, miasto Kamieni u dołu Okrętow kładących się, Żyto sypali; a do tego Spław Polski ku *Czarnemu Morzu*, nie iest ieszcze ułatwiony: a Londowe

Transporta, tak wiele, iak Spławne, uszkodzić się mogą.

Toż samo Wywoz Zboża w Kordon Cesaarski, że nie Spławny, ale Londowy, także nie tak wiele przyczyni Karystyi.

Te tylko dwa powyżey namienione Spławny, iako naywięcey zabierające Zboża, powinny być Magazynami Kraiowemi opatrzone, których założenie, że uszkodzenia Skarbowi Publicznemu nie przyniesie, wnosić można z wyprzedanych nie dawno Magazynów.

Namieniwszy więc konieczną potrzebę uwiadomienia Publiczności o Karystyi Kraiowej, i potrzebę założenia tych dwóch Magazynów; należy ieszcze uwiadomić Czytelnika o Podpisach zaświadczających pewność Targow Miast w Tabelli wyrażonych, i o Cenie niektórych Artykułów w Tabelli nieumieszczonych, iak następuje.

Nro 1. z Poznania od dawna już żadney o Targach niemasz wiadomości, a chociaż temu Miastu z liczby Prenumerowanych od Najdawniejszego Pana odesłane są Dzienniki.

Nro 6. z Łęczycy także chociaż ma to Miasto przestane sobie Dzienniki z liczby Pre-

Przenumerowanych od *Najjaśniejszego Pa-*
na, wszelako że dotąd nie czyni żadnych
 iakowych Doniesień, zapytywałem się u
 Pewnego o przyczynę tego, Ten odpo-
 wiedział: „ Jak może Autor Dzienni-
 „ ka Handlowego spodziewać się poży-
 „ tecznych iakich dla Kraju Doniesień
 „ z tego Miasta, które od Daty S. Szcze-
 „ pana, nie ma wyboru Urzędu swoje-
 „ go dotąd potwierdzenia od Starosty;
 „ a zatem zostaje bez Sądu i Rządu. „
 Na taką odpowiedź musiałem uczynić do
 Powszechności następujące Zapytanie. —
 Czy Władza Starostow tak oczewiście przy-
 czyniająca się do bez Rządu Miast, powinna
 być cierpiana? Niech Patriotyzm Kra-
 iowy na to od powie, i poda środki do
 uczynienia Starostow pożyteczniejszemi
 Miastom, a zatem przynajmniej w tym
 punkcie pożyteczniejszemi Kraiowi.

Nro 10. z *Warszawy* Targ w Tabelli znay-
 dujący się, że był w Miesiącu Kwietniu,
 zaświadcza *Wiesiołowski Instygator Ta-*
xowy Jurysdykcyi Marszałkowskiej Ko-
ronney. — I oprócz Tabelli, tych
 ieszcze Gatunkow Cenę donosi.

		Zł:	Zł:	Gr:
Rzepaku - -	Korzec.	13.	-	-
Kaszy Gryc: drob:	Cwierć.	8.	-	-
Ditto Jęczm: drob:	Ditto	4.	-	-
Ditto Perłowey	Ditto	10.	-	-
Szabelbanu - - -	Ditto	7.	-	-
Grochu zielonego	Ditto	5.	-	-
Kartoflow - - -	Korzec	8.	-	-
Burakow - - -	Ditto	4.	6.	-
Pasternaku - - -	Ditto	5.	-	-
Selerow - - -	Kopa	10.	15.	-
Porow - - -	Ditto	3.	4.	-
Pietruszki - - -	Ditto	4.	6.	-
Cebuli wieńcow	Ditto	90.	60.	-
Sera workowego	Ditto	60.	-	-
Indykow - - -	Para	8.	-	-
Gęsi - - -	Ditto	3.	-	15.
Kapłonow - - -	Ditto	3.	2.	15.
Kur - - -	Ditto	2.	1.	24.
Wołow podleysz:	Sztuka	90.	108.	-
Bawołow - - -	Ditto	180.	-	-
Cieląt dobrych -	Ditto	15.	18.	-
Ditto podleyszych	Ditto	12.	8.	-
Wieprzow dobrych	Ditto	90.	144.	-
Ditto podleyszych	Ditto	36.	54.	-
Skorek Cielęcych	Ditto	2.	2.	15.
Słomy - - -	Fura	4.	3.	15.
Siana - - -	Ditto	12.	16.	-
Chmielu - - -	Wantuch	216.	-	-

Z wla-

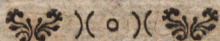
Z własney zaś wiadomości Autor. Dziennika
te dwie Uwagi jeszcze czyni.

1. Co do mniejszey Konsumpcyi Piwa.

Chociaż tak mocno zmniejszyła się Konsumpcya w Warszawie, z przyczyny Odjazdu J. K. Mości z tej Stolicy, iż sami Piwowarowie Warszawscy (i jak mówią) mniej Piwa na Miesiąc około 6,000. Beczek wydaia, wszelako Jęczmień przy tak zmniejszającej się Konsumpcyi Piwa, na Cenie swey nie zniża się, ale coraz podwyższa się, iak widzieć można w Tabellach tego-Miesięczney i przeszło-Miesięczney, a zatem znać, że inż jest niedostatek w Kraiu i tego Zboża.

2. Co do niedostatku Mięsa.

Mięso w Warszawie chociaż nie przedaje się w wyższej Cenie dla nieodmiennosci Taxy Marszałkowskiej, wszelako iego tak wielki jest niedostatek, iż z trudnością dostać można, a to dla niedostatku Wołów, których nie dostarczają do Warszawy dla tych przyczyn. Raz, że dla mroźnego i zimnego Kwietnia, trawy jeszcze nie puszczają, bez których trudno jest zdaleka przypędzać Bydło. — Drugi raz, że w Kiiowie tak wielka jest Konsumpcya dla wielkiego Zjazdu, iż Mięsa funt płać Złoty 1. Cielę po 15.

Rubli. — Jaię iedno po Groszy 15.
 — Przy tak wielkiey więc Konsumpcyi,
 gdy tam Mięso iest tak drogie, zape-
 wna i Woły w proporcya tey Drożyzny
 drogo muszą być płacone; a zatem z ca-
 łey Ukrainy chętney tam gnane, ani-
 żeli do Warszawy, gdzie dla nieodmien-
 ney taxy Mięsa, nie mogą być Woły
 podróżone, a za niepodrożeniem Wołów,
 nie mogą być w obfitości dostarczane, a
 zatem Warszawa musi cierpieć niedosta-
 tek Mięsa póty, póki Ukraina będzie
 miała za cel Drożyzny Kiiow, Kaniow,
 Cherson &c.

Nro 14. z Krakowa, Targ w Tabelli znajdu-
 jący się że był 3. Kwietnia, zaswiadcza
Zeidler Pisarz Prowentowy z woli Magi-
 stratu Krakowskiego. — I oprócz Ta-
 belli, tych ieszcze Gatunkow Cenę do-
 nosi.

	Złt.	Złt.	Gr.
Anyżu - - Korzec	52.		
Saletry - - Kamień	28.	30.	
Masła - - Funct - - -			24.
Miodu przasnego Kamień	18.	19.	
Soli - - - Ditto	6.		14.

Nro 15. z *Sandomierza* Targ w Tabelli znajdujący się, że był w początkach Kwietnia, zaświadcza *Rogulski Woyt Sandomirski*. — I oprócz Tabelli tych ieszcze Gatunkow Cenę donosi:

	Złt:	Gr:
Rzepaku - - - <i>Korzec</i>	10.	
Wodki ordynaryney <i>Garniec</i>	4.	15.
Kapłonow dobrych <i>Sztuka</i>	1.	6.
Jay - - - - <i>Kopa</i>	1.	10.

Nadto ieszcze te czyni oświadczenie. — Prenumerata *Najiasniejszego Pana* na 30. Exemplarzy Dziennika Handlowego dla Miast swoich, czyni ufność, iż zbliża się czas, w którym też Miasta bezsilne, i unędanione, chce Dobry Pan z niedoli do uszczęśliwienia przynieść; przeto Miasto Sandomierz nie tylko chętnie czyni żądany Raport o Miesięcznych Targach, ale wszelkie skinienia Jego radoby najsoskonalej wypełnić

Nro 17. z *Zytomierza*. Taż sama Cena, co i w przeszłym Miesiącu.

Nro 20. z *Lublina*. Takoz taż sama Cena, co i w przeszłym Miesiącu, bo nowa nie nadesłana.

Nro 22. z *Korsunia*. Targ w Tabelli znajdujący się, że był przy końcu Marca, zaświadcza *Stefan Kiwa Burmistrz Miasta J. K. Mości Korsunia*. I oprócz Tabelli tych jeszcze Gatunkow Cenę donosi:

	Zł.	Gr.
Potaziu kotłowego Szafunt	72.	
Mięsa - - - - Funt		2.
Wieprzow - - - - Sztuka	14.	
Gęsi - - - - Ditto	1.	
Kur - - - - Ditto		12.
Kaczek - - - - Ditto		15.
Indykow - - - - Ditto	4.	

Nadto jeszcze dalszego Rapportowania czyni oświadczenie. — Gdy dla odległości Miasta Korsunia od Warszawy dość nie mogła wiadomość Dzieła pod Tytułem: Dziennik Handlowy, aż dopiero w Miesiącu teraźniejszym to Dzieło szacowne doszło rąk naszych. Przeto my wyczytawszy chęci Dziennika Handlowego dążące ku Dobru Publicznemu Miast, postanowiliśmy odtąd co Miesiąc dawać Rapport o Targach w Mieście J. K. Mości Korsuniu, zwłaszcza widząc to Miasto inż w Tabelę włożone. Spodziewamy się, iż Dziennik Handlowy z Prenumerowanych 30. Exemplarzy dla Miast mających chęć Rapportowania, o swych Targach z Dobroczynney Łaski *Najjaśniejszego Pa-*

Pana, raczy Miastu Korsuniu ieden Exem-
plarz co Miesiąc przysyłać.

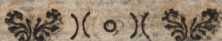
Nro 25. z *Tulczyna*. Taż sama Cena, co i
w przeszłym Miesiącu.

Nro 26. z *Mobyłowa nad Dniestrem*. Takoż
taż sama Cena, co i w przeszłym Mie-
siącu.

Nro 29. z *Białegostoku*. Targ w Tabelli znay-
dujący się że był w Miesiącu Kwietniu,
zaświadcza *Topolski Poczmistrz Białosto-*
cki. A procz Tabelli innych Gatunkow
Geny nie donosi.

Nro 30. z *Wilna*. Targ w Tabelli umieszczo-
ny że był od 1. do 16. Kwietnia, za-
świadcza *Nikodem Przemieniecki Woyt Wi-*
leński. — I oprocz Tabelli, tych ie-
szcze Gatunkow Cenę donosi:

	Złt.	Gr.
Zyta syromłotnego	<i>Beczka</i>	54.
Pszenicy letniej	<i>Ditto</i>	72.
Miodu, przasnego	<i>Miara</i>	36.
		Chmie-

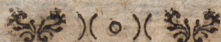
	Zł:	Gr:
Chmielu szczypanego <i>Kamień</i>	10.	
Oliwy zieloney <i>Funt</i>	1.	12.
Wodki ordynaryiney <i>Garniec</i>	3.	20.
Soli Hiszpańskiej <i>Beczka</i>	40.	
Ditto szarey <i>Ditto</i>	34.	
Sledzi Gottemburskich <i>Ditto</i>	60.	
Anyżu od Funtow 30. <i>Kamień</i>	10.	
Smóły <i>Beczka</i>	<i>Sledziowka</i>	72.
Zelaza Szwed: od Fun: 40. <i>Sztaba</i>	11.	

Nro 35. z *Grodna*. Taż sama Cena, co i w
przeszłym Miesiącu.

Nro 43. z *Brześcia Litewskiego*. Targ w Ta-
belli umieszczony że był 17. Kwietnia,
zaświadcza *Tarnawiecki Lant - Woyt Mia-
sta J. K. Mci Brześcia Litt.* — I oprócz
Tabelli, tych ieszcze Gatunkow Cenę
donosi:

	Zł:	Gr:
Słodu - - - - - <i>Szanek</i>	11.	
Gorzałki prostey pod szum <i>Garniec</i>	2.	15.
Miodu przasnego omesny <i>Ditto</i>	10.	
Szczeciny czystey - <i>Kamień</i>	29.	
Soli Rozchodki - - <i>Beczka</i>	16.	15.

NB.

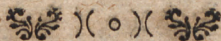
NB. Wiadomość Miary Szanka.

Szanek Miary Kommissyiney W. X. Litt. w który wchodzi Garcy Kommissyinych Litewskich 36. a do Korca Warszawskiego Koronnego tychże Garcy Litewskich Nro 42. i dwie Trzeciny, to jest dwie części Garca w Imaginacyinym Wymierze rozciągającego się. — Obszerniejsza zaś wiadomość o wszystkich Miarach i Wagach Litewskich, wedle Rozządzenia Kommissyi Skarbu Litt. znajduje się już w Dzienniku przeszło - rocznym folio 520.

Nro 45. z *Mńska*. Targ w Tabelli umieszczony że był 6. Kwietnia, zaświadcza *Tarankiewicz Burmistrz Miasta J. K. Mścińska*. — I oprócz Tabelli, tych jeszcze Gatunkow Cenę donosi:

Zł. Gr.

Gorzałki - Komm:	- -	Garniec	2.
Mięsa	- - -	Funt	- - 5.
Kapłonow	- - -	para	2.
Indyków	- - -	Ditto	6.
Jay	- - -	Kopa	2. 12.
Zelaza Moskiewskiego od			
Funtow	40. - -	Kamień	12.
Zelaza Królewieckiego od			
Funtow	36. - -	Sztaba	14.
		Soli	

Zł. Gr.

Soli Hiszpańskiej od Gar-
 cy 50. Ryska - - *Beczka* 30.
 Sledzi - - - - - Ditto 56.
 Wina Francuskiego z Por-
 tu Królewieckiego *Oxest* 216.

Targi tutejsze Mińskie są bardzo nikczemne,
 nic Dowozu niemasz, dla tego i Produ-
 kta Domowe trzymają się w Cenie.

Autor Dziennika zapytuje się, czy to w Wo-
 iewództwie Mińskim niemasz Kraiowego
 Zelaza? że tylo Moskiewskiego i Kró-
 lewieckiego Cena jest nadesłana. — Je-
 żli tam niemasz Zelaza Kraiowego, trze-
 baby uwiadomić dla czego? czy że nie-
 masz tam z natury Rud Zelaznych? czy
 też że nie chcą tameczni Obywatele tym
 zatrudniać się? ale raczey wolą ten Pro-
 dukt z Zagranicy sprowadzać, który mo-
 że łatwo i profitnie miećby mogli w Do-
 mu, gdyby się około tego tak chcieli
 zatrudniać, iak Koronni Obywatele, któ-
 rzy nie tylo już mają na własną swoją
 potrzebę, ale nawet ieszcze znacznie
 przedają tak w Kraju, iako i za Grani-
 cę. — Obfitość Zelaza w Koronie iak
 jest wielka, dochodzić można z tak zna-
 czney liczby Piecow Zelaznych znaydu-

iących się w Dzienniku przeszło - rocznym
fol. 33. a może drugie tyle znajduje się
jeszcze niepodanych do Dziennika.

II.

O Targach i Handlu Zagranicznym.

— Co za Handel ma Polska z Austryą, poznać
można z następującego Sandomierzanina
Doniesienia.

Nie rachując Zboża, które Wisłą wycho-
dzi do Elbląga i Gdańska z Woiewódz-
twa Sandomierskiego, iako i do Warszawy, o
czym nie mając z Komor Celnych wiadomości,
uwiadomić Powszechności nie mogę, przez ie-
den Sandomierz do Gallicyi wyszło wszelkiego
Zboża :

Od dnia 1. Kwietnia Roku 1786. do 31.

Marca Roku 1787.

Zboża wszelkiego - Korcy 11,244.

A Maki - - - - - Cetrarów 864.

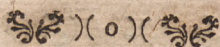
Kraj Sandomierski, mimo tej Sprzedaży
Zboża, ma go jeszcze obfitość do zbycia, Ma-
nufaktownicy Zagraniczni drogo nasze Zboże o-
płacać muszą na swoją żywność, a chcąc ten

wydatek odebrać z swoich Rękodzieł, Cenę onym powiększają, przez co Odbyt sobie tamują. Niechby się do nas przeniesli, znaleźliby żywność tańszą, i Odbyt swych Rękodzieł przedszy, a w przydatku wolność od Dania, i inne swobody do lat kilku.

Invecta z Gallicyi przez Sandomierz in
Januario. — Februario. — Martio Roku
1787.

Bydła Wołow	- - - -	Sztuk	4.
Ditto Wieprzow	- - - -	Ditto	6.
Cebuli	- - - -	Cetnarów	80 $\frac{1}{2}$.
Drelichu na pierze	- - - -	Ditto	17.
Ditto na wory	- - - -	Ditto	51.
Fig	- - - -	Ditto	- $\frac{1}{4}$.
Kmninu	- - - -	Ditto	- $\frac{1}{2}$.
Masła	- - - -	Ditto	380.
Miodu nieczyszczonego	- - - -	Ditto	34.
Nici na knoty	- - - -	Ditto	22.
Ditto bielonych	- - - -	Ditto	1.
Owocu suszonego	- - - -	Ditto	21 $\frac{1}{2}$.
Płotna lnianego	- - - -	Ditto	56 $\frac{3}{4}$.
Powrozniczego towaru	- - - -	Ditto	13 $\frac{1}{2}$.
Płotna konopn: i pacześn:	- - - -	Ditto	389.
Ryb solonych	- - - -	Ditto	28.
Rodzenkow	- - - -	Ditto	5 $\frac{1}{4}$.
Séra krowiego	- - - -	Ditto	12.
Ditto Bryndzy	- - - -	Ditto	4.
Swiec z białego wosku	- - - -	Ditto	6 $\frac{1}{2}$.

Wy-

Wyżyny	- - - -	Kamieni	47.
Rąbku	- - - -	Funtów	10.
Soli	- - - -	Beczek	882.
Wina Węgierskiego	-	Ditto	142.
Ditto	- - - -	Antałów	4.
Maku	- - - -	Korcy	$\frac{1}{4}$.
Orzechow Włoskich	-	Ditto	27.
Soku limoniowego	- -	Garcy	6.
Drzewa na opał	-	za Złotych	200.
Ditto Stolarsk: i Tokarsk:		Ditto	974.
Der	- - - -	Ditto	60.
Grzybow	- - - -	Ditto	15.
Kramarszczyzny głogowsk:		Ditto	330.
Kawioru	- - - -	Ditto	56.
Kłotek	- - - -	Ditto	30.

Evecta z Sandomierza do Gallicyi in Fa-
nuario. — Februario. — Martio. — Ro-
ku 1787.

Mąki	- - - -	Cetnarów	249.
Zelaza	- - - -	Ditto	8.
Goździ	- - - -	Ditto	2.
Kaszy gryczaney	- -	Korcy	16.
Pszeniczy	- - - -	Ditto	4 $\frac{1}{4}$.
Zyta	- - - -	Ditto	623 $\frac{1}{2}$.
Jeczmenia	- - -	Ditto	6.
Naczynia glinianego	-	za Złł:	540.

Sandomierzanin.

— *W Kordonie Austriackim iak ieszcze iest drożey niż w Polsce, widzieć można znastępującego Targu Jarosławskiego i Radzyńskiego.*

Złote.

Pszenicy	- - - -	Korzec	24.
Zyta	- - - -	Ditto	21.
Tatarki	- - - -	Ditto	14.
Jęczmienia	- - - -	Ditto	17.
Owsa	- - - -	Ditto	8.

Wyborne Zboża trochę wyższy są Ceny, podleysze zaś są tak, iak teraz wyrażone, ponieważ pięknych Zboż w tamtych stronach już tam nie stało. — Dat: 22. Kwietnia Roku 1787.

— *Targ Gdański na Zboże i Potaż w Kwietniu.*

Zł. t. M. P.

Pszenicy lepszy biały 128.

130. Funt: wążący Łaszt 280. 300.

Ditto pstrey i czerw: we-

dle gatunku - - Ditto 220. 270.

Zyta 112. 120. Funt.

tów wążącego - - Ditto 220. 240.

Jęczmienia - - - Ditto 135. 150.

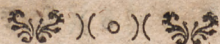
Owsa - - - Ditto 80. 95.

Krup hreczanych - Ditto 190. 240.

Krup iaglanych - Łaszt: 250. 300.

Potażu Węgiers: Szaffunt. Tal: 19. 20.

Ditto

Zł: Zł:

Ditto kotłow: Szafunt: Talt:	15.	17 $\frac{1}{2}$.
Ditto korytow: Kor: Ditto	16.	18.
Ditto Braku - - Ditto	13.	15.
Datt: z Gdańska 3. Kwietnia R. 1787.		

— Specyfikacya weszłych Produktów i Towarów
Polskich do Elbląga w Roku przeszłym
1786.

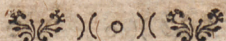
Pszeniczy różney - - Lasztów	7,282.
Zyta - - - Ditto	7,502.
Grochu - - - Ditto	18.
Jęczmienia - - - Ditto	574.
Owsa - - - Ditto	46.
Kaszy hreczaney - - Ditto	44.
Potażn - - - Szafuntów	8,995.
Ditto błękitnego - - Ditto	1,150.
Łoiu - - - Kamieni	4,513.
Wełny - - - Ditto	16,927.
Saletry - - - Cetnarów	136.
Piótna Polskiego - - Kop	4,196.

— Specyfikacya wyszłych z Elbląga do Polski
Towarów w Roku 1786.

Tabaki - - - Cetnarów	363.
Hałunu - - - Ditto	35 $\frac{1}{4}$.
Krochmalu - - - Kamieni	11.

M₂

Pi.

Piwa Angielskiego	-	Beczek	818 $\frac{1}{2}$
Wódki Francuz: i Rum:	Oxeft		420.
Wina Francuzkiego	Ditto		2,362.
Ditto Szamp: i Burgońs:	Butelek		5,622.
Kawy	- - - -	Funtów	73,980.
Cukru	- - - -	Ditto	307,974.
Syropu	- - - -	Ditto	28,241.
Siedzi	- - - -	Beczek	12,174.
Lnu	- - - -	Kamieni	220.
Konopi	- - - -	Ditto	152.

Weszło Statkow Polskich 793.

Wyszło Ditto Ditto 412.

Weszło Okrętów - - 374.

Ditto Ditto mniejszych 122.

Wyszło Okrętów - - 372.

Ditto Ditto mniejszych 122.

Ten mały Bilansik Handlu Polskiego z *Elblągiem*, iak jest potrzebny do wiadomości Powszechney, każdy przyzna, kto tylo tchnąc Duchem Patriotyzmu, życzy, ażeby więcej z Kraiu Produktow wychodziło, a mniej z Zagranicy Towarów przychodziło. — Ale zkądżeż Kraj mieć może tak pożyteczną wiadomość? gdy z innych Miast Portowych Handel z Polską wiodących, nie ma tak porządných Specyfikacyi, iak z Elbląga. —

O to moglibyśmy mieć, i jeszcze dokładniejsze wiadomości, gdybyśmy mieli *Konsulów* po tych *Portowych* Miastach, ale lękam się, ażeby kto nie odpowiedział, że może takie miewalibyśmy wiadomości, iakie miewamy teraz od Konsula *Chersonskiego*, który dotąd publiczną wiadomością nie oświecił jeszcze Kraju względem Handlu tamecznego, to jest:

1. Wiele z Polski do Chersonu czego wychodzi?

2. A wiele do Polski czego przychodzi?

3. Jakie, i iak daleko Polskie Produkta tam popłacaia się?

4. Jakie możnaby w zamian brać z tamtąd Towary?

5. Jakie tam wolności i Sprawiedliwość dla Handlu Polskiego? i t. p. wiadomości.

Lecz gdy jeszcze nie mamy tak pożytecznie donoszących *Konsulów*, a po innych Portach trudność zachodzi ustanowienia nowych, wypadalaby Koley na Kommissye Skarbowe, czynienia takowych *Bilansów* z Celnym Komor, które raportuiąc Perceptę z Celf co Kwartał, łatwo mogłyby przyłączać Bilans n. p. taki:

Przez Komorę N. Produktów i Towarów Polskich wyszło za Granicę *in specie* & numero N.

M ;

A we-

A weszło do Polski Towarów i Produktów Zagranicznych *in specie & numero* N.

Może takie *Bilansy* i czynią się z Komor Kommissyom Skarbowym, ale gdy o nich Powszechność Kraiowa przez żadne Publiczne Pismo nie jest uwiadomiona, martwa jest taka czynność, gdy tylko kilkanaście Osob uwiadomia, a kilka Milionów Obywatelów głuchemi czyni, na tak pożyteczne, i ożywiające Handel Kraiowy, wiadomości. —

Nim się więc doczeka Kray od swoich Kommissyow Skarbowych tak pożytecznych wiadomości, tym czasem niech czerpać może, względem Handlu naszego z temi to Portowemi Miastami, acz z prywatnych wiadomości, które pod tym Artykułem II. donoszone będą, tak iak i teraz względem Handlu Pruskiego nieco donosi się.

— *Wiadomości niektóre o ułatwiających się trudnościach Handlu Pruskiego z Polską.*

1. *Co do zmniejszonego Cła w Elblągu.*

Od Wisły 12. Kwietnia. Spław Statkow od dwóch Niedziel już się zaczął, ale że nam doniesiono z Polski, iż jeszcze nie wszystkie Rzeki puściły, a więc przyspieszenie Zboża nie
tak

tak prędkie. — Spodziewamy się, że jeszcze wiele Złota do *Danii* i *Szwecyi* potrzebować będą, dla czego Cena dosyć wysoko utrzyma się.

Także spodziewamy się, iż w tym Roku więcej Złota przyjdzie do Elbląga, iak w przeszłym, ponieważ Kupcy tamteysi folgę w Handlu przez zniesienie nowego Nakładu po 5. Złł. Pruskich na Łaszcze Pszenicy otrzymali.

2. Co do wolnego wywozu Złota i Srebra z Pruss.
Edykt Króla Pruskiego.

Z *Berlina* 12. *Kwietnia*. Następujący Edykt był tu publikowany: „My Frydrych „Wilhelm z Bożej Łaski Król Pruski &c. &c. „Wiadomo czyniemy: Gdyśmy zważyli, że „Zakaz często ponawiany osobliwie, ostatni „die 1. Junii 1779. Wywozu Złota i Sre- „bra z Kraiow Naszych, Naszym wiernym „Poddanym, a osobliwie publicznie handlu- „jącym, uciążliwy i Handlowi szkodliwy, „a przyczyny i okoliczności, które do tego „powodem były, ustały; więc umyśliśmy „z Oycowskiey przychylności i starania o po- „mnożeniu Dobra Naszych Poddanych, po- „stanowić.

„Imo. Ażeby od 1go Junii 1787. za- „czawszy, każdemu wolno było wszelką Złotą i „Srebrną Monetę, Kraiową i Niekraiową, któ- „ra dotąd zakazana była, iako też Złoto i Sre-

„ bro , bądź w Sztabach , czyli też po łamane ,
 „ lub wypalone , bez przeszkody z Kraiu wysy-
 „ łać i wywozić , gdy My wzmiankowaną Usta-
 „ wę i Rozrządzenie , co do tego Punktu zupeł-
 „ nie skassowaną i zniesioną mieć chcemy .

„ 2do. Postanawiamy natychmiast , że
 „ Nasza 2¹/₂. $\text{\$}$. i 10. Talerow trzymają-
 „ ca ze Złota wybita Moneta , czyli tak na-
 „ zwane , puł , poiedyncze i podwoyne *Frydrych*
 „ i *Frydrych - Wilhelmsdory* , żadnego Prawem
 „ oznaczonego Kursu względem Srebrney Mone-
 „ ty mieć nie mają , dla czego też i *Lucrum*
 „ między Złotą a Srebrną Monetą , mieysca nie
 „ ma ; ale takowe *Lucrum* zupełnie kurren-
 „ cyi zostawniemy . Obowiązał się kto Zł-
 „ tem płacić , to powinien Złotem płacić ; a
 „ obowiązał się Srebrną Monetą , to powinien
 „ Srebrną Monetą zapłacić ; chyba żeby się
 „ w tey mierze ze swoim Wierzycielem ugo-
 „ dził , a w przypadku sprzeczki zaświadczenie
 „ *Banco - Kantoru* Kwestyą ułatwi .

„ 3tio. Tudzież ażeby Nasi Wierni Podda
 „ ni przy płaceniu Arend i innych publicznych
 „ Podatkow do Naszych Kraiowych Kass , nie
 „ byli zdzierani przez płacenie *Lucrum* na Zło-
 „ cie Lichwiarzom i szukającym zysku swe-
 „ go : To postanowiamy , że w takowych przy-
 „ padkach , gdy będą mieli *Frydrych* i *Fry-*
 „ *drych - Wilhelmsdory* a $\text{\$}$. Talarow , czyli

„ też

„ też Czerwone Złote , wolno być ma do Na-
 „ szych Kass *in natura* płacenie , lub zamiast
 „ onych Srebrną Kurrencyą z 5. P. C. Lu-
 „ crum , Czerwone Złote zaś po Talarow 3.
 „ brane być mają. A na Głach przy dawnym
 „ zostanie zwyczajui.

„ 4to. Ażeby ta Nasza Ustawa , dla Do-
 „ bra Naszych Wiernych Poddanych każdego
 „ wiadomości doszła , rozkazaliśmy do publi-
 „ cznego Druku podać. Przy podpisaniu Rę-
 „ ką Naszą własną i Pieczęcią Królewską stwier-
 „ dzamy. Działo się w Berlinie die 21. Fe-
 „ bruarii 1787. ”

Frydrych Wilhelm.

III.

O Fabrykach Krajowych.

— Uwaga Sandomierzanina względem Fa-
 bryk Województwa Sandomierskiego , i
 względem Fabryki Kraiowej Tabaczney.

W Województwie Sandomirskim , że się
 Fabryki znaydują. — Blach. —
 Galonów. — Glinianego Naczynia. — Ka-
 peluszów. — Obruśow. — Pieców Saskich i
 ordy-

ordynaryjnych. — Papieru. — Pasów. —
 Płotna. — Pojazdów. — Strzelby. — Skór.
 — Serwet. — Sukna. — Szabel. — Szkła.
 — Żelaznych narzędzi. — Żelaznych wiel-
 kich Pieców 23. — Fryszerek 60. — Dy-
 marek 19. Wiadomość tę z wdzięcznością od-
 bieramy od Zaczego Autora Dziennika Han-
 dlowego. Już może nie jeden z tych wia-
 domości korzysta, a więcej sobie jeszcze obie-
 cywać należy, zwłaszcza gdyby donoszono.

Gdzie są tych Rękodzieł Składy? aby
 ich nie szukając po zakąciu Kraju, można so-
 bie w Magazynach do gustu i potrzeby wy-
 brać.

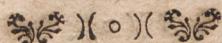
W jakim one są gatunku?

Jak wiele onych wyrabiają przez Rok?

Wiele jest Manufakturników?

I tym podobne doniesienia nie bez po-
 żytku mogą być używane Powszechności.

Jakieżkolwiek Fabryki są w tym Woie-
 wództwie, jeszcze one nie są w proporcji
 do ludności tego Woiewództwa, w którym się
 okładem 600,000. dusz znajduje. A
 Wsiow, i Miast 2,591. Niechby tylko Kra-
 iowa Zwierzchność przyłożyła się skutecznie
 do oddalenia zawad i tamy Rękodziełom Pol-
 skim, a Manufakturnikom odbył ułatwień,
 pewnie Polska pomyślny wzrost oglądałaby
 wkrótce swych Manufaktur.

Co do Fabryki Tabaczney Kraiowey.

Doniesienie o Tabacę Kraiowey, i Tytuniu w przeszłym Miesiącu znajduje potwierdzenie z teraźniejszego — w Magazynie Tabacznym Sandomierskim zebrano za sprzedaną Tabakę i Tytuń:

	<i>Zł:</i>	<i>Gr:</i>
W Styczniu Roku 1787.	16,524.	20.
W Lutym - - - -	18,543.	28.
W Marcu - - - -	15,373.	12.
<hr/>		
Summa	50,442.	- -

Aby zaś postrzedź zły gatunek Tabaki Kraiowey, a domyślić się skrytego kupna za granicznej Tabaki, dosyć będzie tu wyszczegulić gatunki, za które sprzedane te zebrano pieniądze n. p.

W Marcu za Tabaki Maroco *Funt:* 17.

Dto Holendersk: Dto 15.

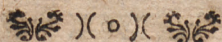
Summa Tabaki *Funt:* 32.

Fanty.

Za Tytuniu Tureckiego przedniego	16.
Za Ditto - - - ordynaryjnego	55.
Za Virgiński - - - - -	53.
Za Hollenderski w Rolach - -	84.
Za Kraiowy - - - - -	13,431.

Summa *Funtów* 13,639.

Z tych

Z tych Złł: 50,442. zebranych Expens
takowa :

Złote Gros:

Na Procent dla Dystrybutor: 4,821. 23.

Dla Kompanii - - - 23,714. 18.

Dla Skarbu - - - 21,905. 19.

Gdyby Skarb Kraiowy kazał Miastom Stołecznym za Kontraktem Tabaki robić w dobrych gatunkach, a ordynaryiną choć na wzór Tabaki Lwowskiej dawney, którą *Jezuicką* zwano, ustąpiłby zaś tymże Miastom choć tey Summy, która się Kompanii dostaie, miałby ieszcze zysk znaczy, boby nie opłacał Rewizorów, Pisarzów, Strażników, coby do kilkudziesiąt tysięcy powiększyło Intratę Skarbową. — *Sandomierzanin.*

— Gatunki i liczba Rzemieślników w Brze-
ściu Litewskim z Chrześcian :

Złotników doskonałych - - - -	2.
Jubiler - - - -	1.
Bixmacher, czyli Puszkarz doskonały	1.
Stelmach - - - -	1.
Siodlarz - - - -	1.
Stolarzow - - - -	2.
Konwisarzow - - - -	2.
Kowalow - - - -	5.

Szew-

Szewcow przeszło - - - 40.
 Z tych w kunszcie swoim podobnych
 Warszawskim ledwo - - 8. lub 10.
 Krawiec doskonały - - - - 1.

Szopowali, Ciesle, i około Statkow Spławnych robiący, Garbarze &c. nie opisują się. *Tarnawiecki Lant - Woyt Brześcia Litewskiego.* — Ale szkoda że nie opisują się, gdyż ci Rzemieślnicy wielce są pożyteczni Handlowi, mianowicie około Statkow Spławnych robiący, których jest w Kraiu, i mało, i bardzo niedoskonałych.

— *Wzmianka nowa o Fabrykach Tulczyńskich, i ich Handlu nawet Zagranicznym.*

W Tulczynie dostać zawsze można Karet przednich. — Koczykow. — Karyolek, i innych Nowomodnych Pojazdów.

Siodeł nayprzedniejszych,
 Szorow pod Mosiądz.

Różnych Skórzanych Towarów, i te, iak są gustowne, tak nienaydroższe.

Skóry nayprzedniejsze Juchtowe Glansowane. — Łosie &c. tu się wyprawnią, i tych za mierną Cenę zawsze dostanie.

Strzelb nayprzedniejszych, a daleko lepszych

pszych nad inne Zagraniczne, tu Fabryka jest.

Sklepow 9. Murowanych wspaniałych do naięcia, z Stancyami na drugim Piętrze już gotowych, ktoby sobie życzył naiąć, niech napisze do Pocztamtu J. K. Mci Tulczyńskiego, w czym usłużyć gotow.

Handel zaś Fabryk Tulczyńskich, taki się prowadzi za Granicę przez Francuzow tu mieszkających. Iż oni prowadzą ztąd do *Cbersonu*: Strzelby. — Płótne, i inne tuteyszych Fabryk Towary. — A ztamtąd sprowadzają: Pomady. — Likieri. — Makarony. — Ozory — Skóry Łosie — Araki — Meble — Pekieflaysze — Gotowalnie — Porcenelle &c. Słowem mówiąc, iż czego tylko potrzeba, tu dostanie; oprócz Mąki tak przedniey, iak w Warszawie, i Xiążek Polskich niema, a co Francuskich to jest dosyć.

Zydzi tuteysi i Mohilowscy naywięcey Woski skupują, i do Wrocławia prowadzą, gdzie na Towary inne facyendują. — *Wilski Pocztmistrz J. K. Mci Tulczyński.*

O! gdyby tak od kaźdey Sciany prowadzony był Handel z za Granicą, nie dając za Towary Zagraniczne gotowych Pieniędzy, ale tylo w Zamian Towary, za Towary, tak, iak J. W. Woiewoda Ruski, Handel od Sciany Tureckiey utrzymuje, dopiero by Polska pożyte-

żytecznie w znacznym Handlu swoim zakwi-
ta! — Ale na nieszczęście Powszechne, procz
też Sciany Tureckiej, i Części Moskiewskiej,
nie słyhać ieszcze nic podobnego, ani od Scia-
ny Austryackiej, ani od Sciany Pruskiej &c.

— *Wzmianka o Fabrykach Miasta Korca
Dziedzicznego J. O. Xcia Czartoryskiego
Stolnika Litewskiego.*

POlésie Wołyńskie obfituje nie tylko w
piękne Zboż Urodzaie, ale też w dobre
Zelaza, w rozmaite Manufaktury, iako to:
w Korcu.

Fabryka *Tabaki* Skarbu Rzplitey.

Fabryka *Faiansu* Pallie dorównywaiące-
go Angielskiemu.

Fabryka *Cholew* i *Skór* Angielskich.

Karet i innych *Pojazdow* pięknych.

Sukna od *Zł:* 4. do 12.

Kapeluszow gładkich i kosmatych, i
innych pomniejszych. — *Kraszkowski Inten-*
dent Skarbu W. X. Litt.

Wielka szkoda, że tych pomienionych
Fabryk niemasz dokładnego Doniesienia, ani
Ceny, ani Odbytu, ani liczby Fabrykantow
&c. O co wszystko w Dzienniku przeszło-
rocznym folio 544. było już czynione zapy-

ranie, ale dotąd żadna nie zaszła Odpowiedź, znać że do Właściciela onych nie doszło jeszcze takowe Zapytanie, bo nie podobna, aby ten Pan, będąc pełen Patriotyzmu, nie chciał uczynić dokładney takowej wiadomości dla Dobra powszechnego.

— *Wzmianka Fabryk Miasta Smorgoń Dziedzicznego J. OO. Xiążąt Radziwiłłów, leżącego w Powiecie Oszmiańskim.*

SKór Jachtowych Blankowych, to jest palonych, Angielskich szarych, i czarnych, Rymarskich, i innych, iakich tylko potrzeba. Innych zaś Garbarzow zdatnych do wyrobienia Skór ordynaryjnych nie mało.

Także znajduie się Fabryka Klein Rogowego.

W tym Mieście znajduie się Architekt doskonały, który wszelkie Roboty umie, i okolicznie jest używany ustawnie. Tak doniosł. — *Franc: Mickiewicz Rotmistrz Woiewództwa Wileńskiego.*

IV.

O Transporcie Splawnym.

— *Opisanie Drogi wodney z Pińska do Warszawy przez splawienie 10. dużych Czolnów z ładunkiem Towarów W. Butrymowicza Podstarośły y Miecznika Pińskiego Roku 1784.*

ZE takowa pierwsza proba Splawu przez nowy Kanał Muchawiecki była w istocie uczynioną przez 10. Czolnów ładownych pomienionego W. Butrymowicza wysłanych z Pińska do Warszawy, zaświadczaia wszystkie Attestatę Podróży, z których jest nayspierwz Miejsca Pińska, jako miejsca początkowego oney, a te jest takie:

— *Zaświadczenie Magistratu Magdeburgi Miasta Pińska.*
Magistrat Magdeburgi Miasta Jego Królewskiej Mości Pińska.

„Przed nami nizey na podpisach wyrażone-
 „mi, a Magistrat Magdeburgi Pińskiej skła-
 „dającemi. Stanawizy osobiscie Jmć Pan Mi-
 N „chal

„ chał Stachowski Szyper W. Jmci Pana Ma-
 „ teusza Topori Butrymowicza Sędziego Grodz-
 „ kiego y Miecznika Powiatu Pińskiego, uczy-
 „ nił do nas Magistratu prozbę w takowy spo-
 „ sób: iż tenże Wielmożny Jegomość Pan Sę-
 „ dzia Butrymowicz dowiedziawszy się od
 „ W. Jmci Pana Jozefa Horbaczewskiego Ro-
 „ tmisrza Powiatu Pińskiego Inspektora Fabry-
 „ ki Kanału Pińskiego z Muchawcem łączącego,
 „ że takowy Kanał przeszley Jesieni to iest w
 „ Roku 1783. iest do tyła z końca w koniec
 „ otworzony iż iuż Statkami Wodnymi choć tym
 „ Czasem nie wielkiem żeglować można, wy-
 „ sła z Pińska do Warszawy dzieścię dużych
 „ czolnów, które u Obiianikami zowią, ula-
 „ dowanych Wiunami, Rybą wędłą, Woskiem,
 „ Miodem Przasnym, Miodem Pitym, Słoniną, Sa-
 „ dlami, Łoziem, Wędliną różną, Krupami, krup-
 „ kami drobnemi, Jagłą, y Skurami: prosił tedy
 „ nas Magistratu, ażebyśmy takowe Statki i To-
 „ wary oglądawszy, wydali Testymonium za-
 „ świadczaiące, że to wszystko iest własne W.
 „ Jmci Pana Sędziego Butrymowicza, y że czol-
 „ na takowe dziś ztąd o godzinie drugiey z Po-
 „ łudnia wychodzą, prosił przytem tenże Szy-
 „ per Imieniem Pana swojego, ażeby takowe
 „ Testymonium dla wieczney Pamiątki y Nie-

„ śmiertelney Slawy *Nayiasniejszego y Nay-*
 „ *taszawszego Króla Stanisława Augusta*
 „ *Pana Naszego Miłościwego*, z którego roz-
 „ kazu Kanał ten jest rozpoczęty, do ksiąg Na-
 „ szych wieczystych było wpisano. My więc
 „ Magistrat Magdeburyi Pińskiej obydwom tym
 „ Preżbom zadość czyniąc, Czółna te y Towary
 „ na nich będące oglądaliśmy, y że to wśzy-
 „ fko jest W. Jmci Pana Sędziego Butrymowi-
 „ cza przyswiadczamy, a takowe Świadcstwo
 „ Nasze w Xięgi ingrossować kazawszy, wy-
 „ daiemy i podpisami rąk naszych, tudzież Pie-
 „ częcią Magistratową stwierdzamy. Działo się w
 „ Pińsku na Seßyi Naszey Radney Roku 1784.
 „ Miesiąca Maia 13. Dnia., *Jan Lwowicz Łant-*
 „ *Woyt J. K. Mei Miasta Pińska—Jan Ryb-*
 „ *czyński Prezydent tegoż Miasta—Mi-*
 „ *chał Bzillman Pisarz M. Piń.*

Takowe Miasta Pińska Testimonium za przy-
 byciem tych Czółnów do Warszawy zostało
 w te słowa aktykowane:

„ In Curia Regia Varšaviensi Die Undecima
 „ Mensis Junii Anno Domini 1784, præ-
 „ sentis Attestati intercessit oblata, Quod testor—
 „ *Alexius Puchala Aëtorum Terrestrium*
 „ *Varšaviens: Vice-Regens,*

— *Regeſtr Towarów na tych 10. dużych Czółnach pod Dozorem Jmci Pana Stachowſkiego wyſłanych 1784, Maja 13. z Pińska do Warszawy Kanalem Pińskim z Muchawcem łączącym z Łaski Najjaśniejszego Pana rozpoczętym, a z nieoszacowanym dla Frowincyi Pińskiej pożytkiem kontynuującym się.*

Wiunów - - Rożenków 400.

Ryby wędłey Sztuk 400.

Skurek Sarnich Dto 56.

Skur Wołowych nie

wyprawnych które

i do pokrycia Czół-

nów ſłużyć mają Dto. 36.

Miodu Przaśnego Garcy 1406.

Miodu pitego Ditto 384.

Krupek drobnych

gryczanych Dto 144.

Krup gryczanych or-

dynarynych Dto 2880.

Dtto Jaglanych Dto 1440.

Wosku czyſtego Funtów 842.

Śloniny Dto 2374.

Sadła - Dto 542.

Łoju topionego Dto 2586.

Pul

Pułgęsków wędzo-
nych

Par 80.

Kielbas

Dto 120.

Szynek

Dto 20.

1. Takowe wszystkie Towary ponieważ są Kraiowe, i w Kraiu sprzedawać się będą, więc ażeby na Komorach i przy Komorkach Cła od nich nie pretendowano, WW. Ichmć PP. Dozor-ców Celnych uprasza.

2. Starać się ma Jmć Pan Stachowski sprzedać one iak naley piey, a że Czołna są dobrze ula-dowane, i nawet troche obciążone, więc sta-rać się będzie w Kobryniu, w Brześciu, i in-nych mieyscach część tych Towarów nadprze-dać, a tem samem lżej poydzie z resztą. Nie ma jednak wyprzedawać wszystkiego, choćby mu się zdarzyło naley piey, ale przynaymniey po-łowę Towarów do Warszawy zaprowadzić po-winien.

3. Skoro tylko w Warszawie stanie, zaraz poysć ma do Kancellaryi Grodzkiej Warszawskiej, i podać ad Acla Testimonium, które Magistrat Magdeburgi Pińskiej o wyściu tych Czołnów i Towarów wydaie, Testimonium zaś same z Extraktem Kancellaryi, mnie nazad przywozić.

4. Na Czołna same z ich wioffami, Maszta-mi, Żaglami, Rydlówkami &c. iczeli by się w
War-

Warszawie nadarzył Kupiec, tedy to wszystko sprzedać, Pińców piechotę odebrać, a dla siebie kupiwszy parę podiezdaków i wózek, albo Podwody Kupieckie z Pińskiego w Warszawie bawiące opytawszy, i nawiąwszy, powracać.

5. Wszędzie tak w drodze, iako też i w Warszawie zachować się iak najsłateczniej, iak najostrzej, iak naysłuszniej, i iak nawierniej.

6. Ponieważ zaś na Rzecz Pinie i Muchawcu są jeszcze Młyny przez Groble, krótych przeprawy dla Czółnów będzie ciężka, a wyladowywać Towary, y Czółna próżne przez Groble ciągnąć, i dla Towarów, i dla Statków byłoby nie zdrowo, więc prosić WW. PP. Possefforów, ażeby pozwolili Groble przekopywać, i wodę puścić, Czółna przeprawiać, nad którą robotą, ażeby się długo nie bawić, nawiąć ludzi iak nawięcej, i przeprawiwszy Czółna, gdyby ciż WW. Possefforowie w Młynach swoich nie mieli szkody, temż nawiętemi ludźmi Groble zasypać, i utamować, a w tem wszystkim iak nawięgodniej obchodzić się.

7. Na każdej przeprawie młynowej, lub przez Miasteczka i Miasta przechodząc, brać zaświadczenia od Zwierzchności z wyrażeniem dnia, kiedy Czółna przechodziły.

8. Dyaryusz podróży swoiey regularny codzien z wyrażeniem przepraw, przeszkód, z wiatrów pochodzących i innych okoliczności, z dodaniem, gdzie z wodą, a gdzie przeciwko wody płynąć się będzie, piśać, na osobnym zaś Regeſtrze notować mile od Wioſki do Wioſki, nie opuszczając ani Miasta, ani Wioſki najmnieyſzey, które tylko nad Rzekami i Kanalem leżą, a to wszystko według daney informacyi, iak nayporządniey utrzymywać. Co wszystko zalecając, Ręką własną przy Pieczęci podpisuję. Datt w Pińsku ut ſupra — *Mateusz Top: Butrymowicz Sędzia Grodzki i Miecznik Powiatu Pińskiego.*

„ *In Curia Regia Varſavienſi Die 21.*

„ *Menſis Junii Ao D. 1784. præſentis Re-*

„ *geſtri. interceſſit Oblata, Quod Teſtor:*

„ *Alexius Puchała Adtor: Terreſtr: &*

„ *Cauſar: Varſavien: Vice-Regens.*

— *Dyaryusz Podróży Jmci Pana Stachowskiego do Warszawy, wyſzedłszy z Pińska z 10. Czołnami Roku 1784. Mieſiąca Maia 13. Dnia.*

Dnia 13. Wyſzedłszy z Pińska o godzinie drugiej z Południa, że był duży wiatr, i na
Pinie

Pinie przeciwko wody płynąłem, nocowa-
łem pod Wioską Koniaczem, do Folwar-
ku Stochowicz W. Jmść Pani Szuyfki Sta-
rościny Zahalskiej należącą, mil dwie od
Pińska.

Dnia 14. Wyplynąwszy z Koniacza takż prze-
ciwko wody, a że na przeszkodzie były
Haty, czyli Jazy, i wiatr był duży, noco-
wałem pod Wsią Kończycami J. W. Ogiń-
skiego Hetmana W. W. Xięstwa Litew-
skiego, mil trzy od Pińska.

Dnia 15. Wyplynąwszy z Kończyc takż prze-
ciwko wody, i na przeszkodzie były Ha-
ty, przyplynąłem do Kuźeliczyna o Polu-
dniu do Wsi J. W. Ogińskiego Hetmana
W. W. X. Lit: a że za przeprawą na mły-
nowey służcie, i pod Most Czołna pokeyść
nie mogły, że wysoko paładowane, mu-
siałem Towarów z wierzchu nadbierać,
przez który Most Trakt z Lubieszowa
idzie, gdzie za takową przeprawą od puł-
dnia do wieczora zabawiłem, i nocowa-
łem, od Pińska mil $5 \frac{1}{2}$

Dnia 16. Wyplynąwszy z Kuźeliczyna, takż
przeciwko wody, a że wiatr był duży, i
Haty na przeszkodzie były, nocowałem
pod Wsią Hniewczycami W. Bułhaka Sta-
rośty

1785)(o)(1785 301
rofty Hniewczyckiego, od Pińska mil 6.
Dnia 17. rano za przeprawą przez mły-
nową Groblę na służie zabawiłem do
obiadu.

„ Roku 1784. Miesiąca Maja 17. dnia Jmśc
„ Pan Stachowski Szyper W. Jmci Pana
„ Butrymowicza Sędziego Grodzkiego Po-
„ wiatu Pińskiego z Pińska z 10. ładowne.
„ mi Szuhaleiami do Warszawy Rzeką
„ Piną płynącemi, przechodził przez Sta-
„ rostwo Hniewczyckie. Datt ut supra w
„ Hniewczycach. *F. Ignacy Bulhak Sta-*
„ *rosta Hniewczycki.* „

Dnia 17. Wypłynawszy z Hniewczyc, takż prze-
ciwko wody, a że dla częstych Hatów, i
za przeprawą Młynu Radoskiego, który na-
leży do W. Jmci Pana Orzeszki Stolnika
Pińskiego i na przeszkodzie był duży wiatr,
nocowałem pod Wsią Hlinną W. Jmci Pa-
na Kulikowskiego Krayczego Pińskiego,
od Pińska mil 7.

Dnia 18. Wypłynawszy z Hlinny, za przeszkod-
zą częstych Hatów, i za przeprawą na
młynowey służie, i wiatr był duży, no-
cowałem na początku Kanalu Muchawie-
ckiego, od Pińska mil 8.

Dnia

Dnia 19. Wypłynąwszy ztamtąd także przeciwko wodzie Rzeką *Pina*, częścią i Kanałem, a że przeprawa na Młynie w Bili-
nie W. Orzeszki Starosty Rudskiego, od
Pińska mil 10. zanocowałem.

Dnia 20. Za przeprawą na Słuzie do południa
zabawiłem — z Bilina już Kanałem do
Lachowicz płynąłem.

„ Roku 1784. Miesiąca Maia 17. Jmć Pan
„ Stachowski Szyper W. Jmci Pana M.
„ Butrymowicza Sędziego Grodzkiego Po-
„ wiatu Pińskiego z Pińska z 10. łado-
„ wnemi Szuhaleiami do Warszawy Rze-
„ ką *Pina* czyli Kanałem przez nią idą-
„ cym płynącemi, przechodził przez Dobra-
„ moie Lachowicze nazwane, w Powiecie
„ Pińskim sytuowane, na dowód czego
„ podpisuję się. Datt ut supra — *Tomasz*
Orzeszko Starosta Rudski. „

Dnia 20. Wypłynąwszy z Lachowicz Kanałem
także przeciwko wodzie, nocowałem pod
Sieliszczami, gdzie Folwark W. Jmci Pana
Orzeszki Starosty Rudskiego, od Pińska
mil 11.

Dnia 21. Wypłynąwszy ztamtąd także przeciw-
ko wody Kanałem, a że skąpo wody, i
miej-

miejscami Czolna przeciągać trzeba było , nocowałem na Ostrowie Zwańcu , gdzie woda dzieli się , jedna płynie do *Pi-ny*, druga do *Muchawca*, do Pińska mil 12.

Dnia 22. Wypłynawszy z tamtąd już z wodą , a że dla upieczenia chleba dla ludzi nocowałem pod Wsią Osipowiczami J. O. Xcia Małkowskiego Biskupa Wileńskiego, od Pińska mil 13.

Dnia 23. Wypłynawszy z Horodca po obiedzie takż z wodą Kanałem do Kamienia Szlacheckiego , gdzie kończy się Kanał , a że na Muchawcu przeszkodą były Haty , nocowałem za Kamieniem Szlacheckim o pul mili , od Pińska mil 16. $\frac{1}{2}$.

Dnia 24. Wypłynawszy z tamtąd takż z wodą Muchawcem Rzeką , a że na przeszkodzie były Haty , nocowałem w Mieście Kobryniu J. K. Mości , gdzie służa oschła , Grobli W. Jmć Pan. Woyna Dzierżawca Kobryński przekopać nie pozwolił. — *Dnia 25.* musiałem Czolna wyladować , i przez Groblę przeciągać , gdzie zabawiałem dalej iak do pul Dnia , od Pińska mil 19.

„ *Dnia 25. Maja 1784.* Przechodził tędy Jmć „ Pan Stachowski Szyper W. Jmci Pana „ Butry-

„ Butrymowicza Sędziego Grodzkiego i
 „ Miecznika Powiatu Pińskiego z 10. Czoł-
 „ nami ładownemi, na dowód tego pod-
 „ pisuję się. Datt w Kobryniu ut supra —
 „ S. Wodecki P. M. K. w niebytności
 „ Burmistrza.

Dnia 25. Wy płynąwszy z Kobrynia wieczorem Muchawcem, także z wodą, nocowałem pod Wsią Czerewaczycami J. K. M. od Pińska mil 20.

Dnia 26. Wy płynąwszy z tamtąd Muchawcem z wodą, a że w Potrowiczach przeprowadzając przez Groblą młynową zabawiłem czas niemały, nocowałem pod Wsią Szczebryniem J. W. Biskupa Brzeckiego *Dnia 28.* gdzie słuza z pultora łokcia wysokości nad wodą, więc J. W. Biskup słuzy niżej opuścić, ani Grobli przekopać nie pozwolił.

Dnia 27. Wy płynąwszy wieczorem z Szczebrynia Muchawcem z wodą, nocowałem pod Dworem nazwanym Kamienią Żurowicką, J. W. Wyganowskiej Podkomorzyny, *Dnia 29.* za przeprawą na słuzy zabawiłem dopół dnia, gdzie wyładowywać musiałem Towary, od Pińska mil 26.

Dnia

Dnia 28. Wyplłynawszy ztamtąd Muchawcem z wodą, nocowałem w Mieście: J. K. Mci Brześciu Lit: od Pińska mil 28.

Dnia 29. że bystro na Bugu, a Czolna ciężko uładowane, musiałem sprzedać część Towarów.

Dnia 31. Wyplłynawszy z Brześcia po Południu o godzinie 2. że wiatr był przeszkodą, nocowałem od Brześcia pół mili, od Pińska mil 28. $\frac{1}{2}$ już Eugiem z wodą.

Junii 1. Wyplłynawszy ztamtąd, nocowałem pod Wsią Łozowicą W. J. mci Pana Głębieńskiego, od Brześcia mil 5. — od Pińska mil 33.

Dnia 2. Wyplłynawszy ztamtąd, nocowałem pod okolicą Mężeninem, od Brześcia mil 10. od Pińska mil 38.

Dnia 3. Wyplłynawszy z Mężenina, nocowałem pod Miastem Nurem J. K. Mości od Brześcia mil 15. od Pińska mil 43.

Dnia 4. Wyplłynawszy ztamtąd, nocowałem pod Miastem Brogiem J. K. Mości od Brześcia mil 20. od Pińska 48.

Dnia 5. Wyplłynawszy z Brogu, nocowałem pod Miasteczkiem Wyżkowem i Xiecia Biskupa Plockiego, od Brześcia mil 26. od Pińska mil 54.

Dnia

Dnia 6. Wypłynawszy z Wyłzkowa, nocowałem pod Miastem Syrockiem J. K. Mości od Brześcia mil 30. od Pińska 58.

Dnia 7. Wypłynawszy z Syrocka nocowałem pod Nowym Dworem, gdzie Celna Komora, od Brześcia mil 34. od Pińska mil 62. gdzie kończy się Bug i wpada do Wisły.

Dnia 8. Wypłynawszy ztamtąd już Wisłą przeciwko wody, a że bardzo bystro, i wiatr był duży, i holować trzeba było, nocowałem pod Wisłą Dziekanowem — od Brześcia mil 36. od Pińska mil 64.

Dnia 9. Wyzedłszy z Dziekanowa, także Wisłą przeciwko wody, a że bystro bardzo, więc holować trzeba było, nocowałem pod Warszawą Miastem J. K. Mci — od Brześcia Bugiem i Wisłą Rzeką mil 39. — od Pińska także wodą Rzeką Piną, Kanałem od Rzechypospolitey z rozkazu Najiaśn: Króla Jmci przekopanym, Rzeką Muchawcem, Bugiem, i Wisłą mil 67.

Notandum. Wysyłając do Warszawy Czolną z Towarami dysponowałem Panu Stachowskiemu Szyprowi onych, ażeby w całej swojej podróży pisał Dyaryusz przy-

przypadków, przeszkód i odległości mil. Co
gdy on uczynił, y do Warszawy przy płyną-
wszy, takowy swóy Dyaryusz oddał przez *J.*
W. Generała Majora Komarzewskiego do
Najjaśniey: Pana. Najjaśnieyszy Pan Dy-
aryusz ten przeczytawszy, kazał in Ar-
chivo schować, a mnie tę kopią w Kan-
cellaryi Królewskiej przepisaną oddał ten-
że *J. W.* Generał, którą ja dla pamiątki,
iako się rzecz działa, chowam. M. B. S. P.

Wiadomość.

Wiele mil z Pińska do Warszawy płynąc
wodą.

Z Pińska do	Mile.
Kozłakowicz	$\frac{1}{2}$
Koniacza Pina	1.
Kończyc	1.
Potapowic	2.
Kurzeliczyna	$\frac{1}{2}$.
Stniewczyc	$\frac{1}{2}$.
Młynu Radohoszczkiego	$\frac{1}{2}$.
Hlinny	$\frac{1}{2}$.
Młynów Pereficznich	$\frac{1}{2}$.
Kanału	$\frac{1}{2}$.
Bilina, Młyn Piny	1.
	Lacho-

do Lachowicz, *Kanałem*, Młyn

przeciw wody I.

Chomiczyc, *Kanałem* z wodą 3. $\frac{1}{2}$.

Borodzie, *Kanałem* $\frac{1}{2}$.

Horodea, Młyn, *Kanałem* I.

Kamienia Szlachec: koniec

Kanału I.

Melinków, Muchawcem z

wodą I.

Ostromiecha I.

Bystrzycy $\frac{1}{2}$.

Kobrynia, Młyn $\frac{1}{2}$.

Czerewaczyc I.

Sawiczek I.

Hebrowa 2.

Patryk, Młyn $\frac{1}{2}$.

Butkowa I.

Szczebrzynia, Młyn $\frac{1}{2}$.

Kamienicy Zorowieckiej, $\frac{1}{2}$.

Młyn $\frac{1}{2}$.

Konowicz I.

Brzescia Litewskiego I.

Młynu do Brzescia należące

go Bugiem z wodą I.

Dworu i Młynu Kryczew

skiego I.

Do Mlynu Kałtze: Zakro-

czymskiego mile $\frac{1}{2}$.

Przytulina i Młynów 2. Poto-

ckiego $\frac{1}{2}$.

Łozowicy P. Głębiowskiego 1.

Siwków Wsi J. K. Mci $\frac{1}{2}$.

Nowosiółek $\frac{1}{2}$.

Będziechy X. Czartoryjskiego GZP $\frac{1}{2}$.

Krynek $\frac{1}{2}$.

Baykowa $\frac{1}{2}$.

Mierzwicy $\frac{1}{2}$.

Turna 1.

Klimczyc $\frac{1}{2}$.

Mężennia $\frac{1}{2}$.

Miasta Drohiczyń 1. $\frac{1}{2}$.

Staczevic $\frac{1}{2}$.

Wierowa $\frac{1}{2}$.

Wiercholca $\frac{1}{2}$.

Grodka $\frac{1}{2}$.

Krzemienia 1.

Nura Miasta 1. $\frac{1}{2}$.

Powtarzów $\frac{1}{2}$.

Zużela 1.

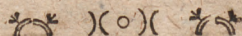
Wolki $\frac{1}{2}$.

Rosków 1.

Brogu Miasta 2.

Boianowa 1.

Kudry.

Kudrynia	mile. $\frac{1}{2}$.
Brańczuka	2. $\frac{1}{2}$.
Kamieńczuka	1.
Wilzkowa Miałeczka	1.
Nigowa	1. $\frac{1}{2}$.
Popowa Miałeczka	1.
Kuligowa	1.
Syrocka Miałsta	1.
Okunina Narwa Rzeką	3. $\frac{1}{2}$.
Nowego Dworu	$\frac{1}{2}$.
Łomna Wiślą	1.
Dziekanowa	$\frac{1}{2}$.
Krasok	$\frac{1}{2}$.
Burakowa	$\frac{1}{2}$.
Młocin	$\frac{1}{2}$.
Bielan	$\frac{1}{2}$.
Warszawy	1.

Mil 66 $\frac{1}{2}$.

To jest: z *Pińska* do Warszawy

przeciw Wody 10.

z wodą 56. $\frac{1}{2}$.

Niech to nikogo nie dziwi, że najmniej
okoliczności tego Dyaryusza Autor Dziennika u-
mieszczą w swym Dziele; gdyż opisanie wszel-
kiej iakiej nowej Podroży, potrzebuje wy-
mie-

mienienia najmniejszych okoliczności, a z wia-
szcza określających istotę samą.

Niechże teraz zastanowi się każdy, kto chce,
ieżeli opisanie tey nowey Drogi z *Pińska* do *War-
szawy* nie było potrzebne z temi to wszystkie-
mi okolicznościami, ażeby przekonać Powzię-
chność, że zamiar Rzeczypospolitey zrobienia
tey Drogi nie był próżny, przez pokazanie, i
podobieństwa splawności oney, i trudności Za-
wad na niey znajdujących się — Do pokazania te-
go dwoyga, trzeba było uczynić istotne doświad-
czenie, przez wysłanie ładownych Statków.
Do takowego zaś wysłania, trzeba było Expen-
sy i *risico*, będąc w niepewności. czy mo-
żną będzie przepłynąć, lub nie — Takową zno-
wu Expens podjąć, komuż było przyzwolicie? oto
albo Skarbowi Publicznemu, albo złożyć się wszy-
fikim tamedcznym Obywatelom, których takowa
nowa Splawność ze wszęch miar interes-
wać powinnaby; przecież nic z tego nie stało się,
i dotąd może nikt nie wiedziałby, czy ta Dro-
ga, podobna i łatwa jest do splawności? gdy-
by nie gorliwość o Dobro Powzięczne Jmci Pa-
na Butrymowicza Miecznika Pińskiego, Pierwsze-
go Doświadczyciela tey nowey Splawności.

Pierwszy ten Obywatel doświadczył tego, czego niht iąc się niechciał, pierwszy on pokazał, iak wielkie jest podobieństwo tey Spławności, i iak wielkie ieszczę są trudności na niey, że trzeba było swoim kosztem, albo Groble Młynowe przekopywć, albo, gdy i tego niektórzy Obywatele nie dozwolali, trzeba było Towary z 10. Czołnów na brzeg wyładowywać, prożne Czołna przeciągać, i znowu je ładować.

Gdy tedy wszystkie trudności już przebył ten Gorliwy Obywatel, a przebywszy pokazał, że wielkie jest podobieństwo tey Spławności, za ułatwieniem tych pomienionych kilku trudności, od ręki Ludzkiej uczynionych. Szła kolej na innych tamiecznych Obywatelów, znowu doświadczyć podobnie, iezli późniey nie ułatwiły się te trudności? przecież przez te lat kilka, nie wypadła na niczyją gorliwość ta kolej, i dotąd Powszechność w głuchości została, czy ten Kanał jest skończony? i czy trudności wymienione w Dyaryuszku powyższym są już ułatwione?

Chciał Autor przyśłużyć się Powszechności dokładną takową Wiadomością, pisał do pewnego Obywatela Miasta Brześcia Litewskiego, o uwiadomienie względem Kanału Muchawieckiego, aliści odebrał taką tylko wiadomość:

„ Kanał

„ Kanał Muchawiecki, ieszcze niedokończony. O przeszkodach łatwego Splawu, nay-
 „ pewnieyszą i naydoskonalszą powzięść mo-
 „ żna wiadomość z Rapportów do Kommissyi
 „ Litewskiey posyłażcych się; z pobocznych
 „ zaś różnych, a częstokroć płonnych Relacyi,
 „ zawodna wiadomość. *Dat z Brześcia Lite-*
 „ *wskiego Dnia 17. Aprilis 1787. Roku.* „

Zdaie się, że pożyteczniej byłoby, gdyby
 takowy Rapport, dogadzał nie samych tylko
 kilku Kommissarzów Skarbowych ciekawości i
 potrzebie, ale całej Powfszechności Kraiowey;
 gdyż nie tylko ten Rapport, ale i wszystkie
 Czynności Kommissyów Skarbowych, tyczące się
 w iakichkolwiek okolicznościach Handlu, nie
 powinny być w Sekrecie chowane, gdyż Se-
 kret takowy miaſto Przyſługi Kraiowi, ſzkodę
 czyni — Gdyby zaś iaśniej przekonać, i Kom-
 miſſye Skarbowe, i całą Powfszechość o to, trze-
 ba uſformować do Odpowiedzi naſtępujące Py-
 tania.

= Czy pożyteczniej ieſt dla Kraiu, gdy czyn-
 noſci Kommiſſyów Skarbowych w okoliczno-
 ſciach przynaymniey Handlu wewnętrznego i
 zewnętrznego, ſą w ſekrecie próżnym cho-
 wane? =

1

= Czy

= Czy pożyteczniey byłoby, gdyby co kwartał obławiane były całemu Kraiowi, przez Pismo iakie Publiczne? n.p. przez ten Dziennik Handlowy. =

Im bardziej zdaie się takowy Sekret szkodzić Handlowi, cało-Kraiwemu, tym prędzey Odpowiedzi, takowe Pytanie potrzebuie od każdego Gorliwego Obywatela; gdyż im prędzey przez iaką gruntowną Odpowiedź przekona się Powszeczność o potrzebie uchylenia tak szkodliwych Sekretów, tym prędzey nakloni do tego Kommiffarzów Skarbowych.

Nim więc za ułatwieniem Sekretów Kommiffarów Skarbowych, ułatwią się trudności łatwego wiedzenia o wszystkich okolicznościach Handlowych, tym czafem ożywiaymy Handel z prywatnych Wiadomości czyiego Patryotyzmu; oto i teraz, dochódź co możesz każdy Handlujący o łatwości Kanalu Muchawieckiego z następującego Projektu.

—Projekt względem ułatwienia pomyslniejszego Splawu na Morze Baltyckie z Wołynia i Polesia Litewskiego.

Ponieważ Handle Kraiu naszego znacznie postępują w swej rzeczy; gdy i tey Wiofny już nowym

nowym Kanalem łączącym *Pinę* z *Muchawcem*, przystawia dość wielką Partyą Balów dębowych, bo do 40. kóp, prócz kóp kiku set Klepek do Portu Gdańskiego J. W. Korzeniewski Kasztelanie; potrzeba jest konieczną, gdyby na tym Splawie, iako pewniey byź mogącym zawsze, ułatwić już wszystko, i polepszyć zdolność onego; do czego niezawodne krotkie mogą uczynię Uwagi:

Splawiający wszyscy z Wołynia, i części Polefia Litewskiego, Produkta Kraiowe Rzeką *Horyniem* do Gdańska, albo bliżey Wilna, Warszawy wpadającemi w Prypeć, którą to Rzeką pod górę więcey 20. mil holować przypada, a takimi co większa brzegami, gdzie dla wylewu w niskich płaszczyznach nie maź dostępu, i ta jest obojętność, co cały ten zatrzymuie Handel.

Ale gdy tu sama zdarzyła natura sposobność ułatwienia tego, nie omieszkiwam onę przez obowiązek Obywatelsiwa donieść Kraiowi, a przez wierne doniesienie zachęcić, iż jest tu miejsce bardzo zdadne, które i skrócić do kilkunastu mil drogi, i wcale pomysłny ten Splaw ubezpieczyć może; przekopawizy tylko z *Horynia* Kanał przez trzy mile Błota samego *Moroczne* zwanego do Rzek Pińskich przez Wieś

Wiczuwkę J. W. Hetmana W. W. X. Lit: Już-
by można zapewne prędzey, ile z wodą wzię-
dzie bydz w nowym Kanale, a pewnieyszy
wszystkim Handluicym uczynić otwór.

Ta zaś okoliczność iako więcey dla Pro-
wincyi Koronney Obywatelów stanowicby mo-
gła Użytków i Wgody, gdyż to już na samym
brzegu Litwy, tak spodziewacby się należało,
iż tym Dziełem zaprzęgnąć się raczy Skarb
Kommiffyi Koronney, iako i więcey mający Fun-
duszu od Litewskiego, na ułatwienie Splawów.—
*To doniośł Ignacy Kraszkowski — Chorąży
p. K. Mosci.*

V.

O Transporcie Ładowym.

— *Uwaga Sandomierzanina w tej materyi.*

Z Wielu mieysc zgodne są żądania o Tran-
sporcie ładowym, a umieszczone w Dzienniku
Roku 1786. na karcie 315. — 316. — 392. — 455 —
556. — 557 — i Roku 1787. na karcie 32. — 33. —
Już nie potrzebuja teraz, iak tylko skutecznie-
nia, co się bez zwierzchności Kraiowej stać
nie może.

— *Spo-*

—Sposób uwiadomienia wszystkich o Prawach Mostowego i Groblowego.

NAdmieniem dawniey w Dzienniku iakby Prawo o Grobelnym i Mostowym, od których Podatki nie mają być brane, wszystkich wiadomości doysć, a zatym zdzierstwu przejeżdżających, przez Żydów Kaczmarsów wymanagemu, zapobiedz się mogło. Dziś zdaie się łatwiejszy i skuteczniejszy sposób n. p. ten: zobowiązawszy Kancellaryę po Woiewództwach, aby dependentes & agentes na Papierze prostym tyle Extraktów to jest Punktów o Mostowym i Grobelnym Prawa wyięli, ile Miast i Wsiów z kominowey Lustracyi wiadomych znaleźć się może, i te Extrakty każda Kancellarya Poborcy Dymowego przed Marcową Ratą aby oddała, a tak Exaktor Woiewódzki mając u siebie Extrakty, gdy zewsząd kominowe oddawać będą, aby każdemu oddawcy za Rewersem, z którego mieysca, i iak się zowie, jeden Extrakt powierzył z obowiązkiem, iżby swoiey Zwierzchności do obwietzczenia czyli obwołania w własnych Dobrach i w Miasteczku na Ratufzu, a we Wsi na Karczmie zawieszenia za zaleceniem Uniwersalowym oddał, i zaświzdzenie po
odda-

oddaniu i uskuteczeniu takowego Prawa przywiozłszy Septembrowe Dymowe od teyże swojej Zwierzchności przywiozł, a takby żaden nie miał wymówki niewiadomości Prawa,—

Tę podaę uwagę, bo napatrzyłem się własnemi oczyma, nocując podróżnie w karczmach, iakie Żydzi z biednych ludzi nie tylko przewożących *Comestibilia*, ale na Kraiowe Jarmarczki ze Wfi do Miasteczka ledwie co nie prożnym wozem iadących zdzierstwa czynią, a w niektórych miejscach i Kontrakty od Panów mają (b) *Piotr Walański Radca Kan: Pod:*

(b) Na zawstyżenie tychto bezsumniennych Panów naszych, co to przez tyfiączne sposoby zdzierają, i uciemężają swoich Poddanych, iakoby nie swoich bliźnich, należałoby komu gorliwemu wymienić takich, co to Kontrakty o te zdzierstwa czynią, a dopiero, gdyby ieden i drugi o taką bezczelność wytknięty został w Publicznym Piśmie, prześtałiby może takowych krzywd nad bliźniemi popelniać, o które gdy nie wołają już Xięza na Ambonach, trzeba ażeby Pisma Publiczne wołały: tylko na po-

VI.

O Jarmarkach Kraiowych.

—*Tabella Jarmarków w Maiu 1787 przy-
padających porządkiem Datt ułożona.*

DNia 1. Maia Jarmark w *Swistocz*y trwa-
jący trzy dni na różne Towary, Bydło, Ko-
nie Ukraińskie &c: W tym pięknym i po-
rządnym Mieście wszelka jest wygoda i
sposobność do handlu tak postronnego, iako
i Kraiowego.

pow szechnie nieszczęście, że ieszcze takich
Pism w Kraiu nie mamy, i ledwo ieden
ieszcze z Posłów znalazł się Zaiączek gor-
liwy Posel Kiiowski, co się ośmielił do-
pomnieć na zeszłym Seymie 1786. ażeby
wolne były Druki w Polscze, — Te gdy
będą, zapewne wiele zbrodni pohamuje się,
bo każdy będzie się lękał wykroczyć w
czym, ażeby nie był publicznie wytknię-
tym.

- D. 3 — Jarmark na Znalezienie S. Krzyża w *Busku* Woiewództwie Belzkim pod Panem Austryackim leżącym od Lwowa mil 7. od Dubna 13.
- D. tegoż — Na Znalezienie S. Krzyża — Jarmark w *Tomaszowie* Woiewództwie Belzkim o mil 2. od Komorowa, 4. od Rawy Ruskiej 4. od Zamścia.
- D. tegoż — Na Znal: S. Krzyża Jarmark — w *Olśtynie*.
- D. tegoż — Jarmark na Znal: S. Krzyża — w *Zdunie* Woiewództwie Kaliskim.
- D. 4. — Na S. Floryan — Jarmark dwu-Niedzielny w *Kraśtowie* Woiew: Wołyn: leżącym w rowninie na Rzeką *Sluczą*.
- D. 7. — W ponied: po Nied: Cantate — Jarmark w *Miedrzyrzeczu*.
- D. 8. — Na S. Stanisław Bisk: — Jarmark w *Krakowie* Mieście Stołecznym całego Królestwa Polskiego, Handlownym i we wszystko opatrzonym, leżącym nad Wisłą na pograniczu teraz Kordonu Austryackiego, od *Warszawy* mil 40.
- D. tegoż — W dzień S. Stanisława — Jarmark Wielki przez tydzień trwający na towary Zagraniczne, bydło, Konia i inne rzeczy — w *Zale-*

Zaleszykach, Dobrach Jazłowieckich, Kłuczu Dzwinackim pod Panowaniem Austr: Mieście osiadłym, porządnym, sławnym założeniem Fabryk, Sukien i Kamlotów, leżącym nad Dniestrem o mil 8. od Kamieńca Podolskiego

D. tegoż — W dzień S. Stanisława — Jarmark w *Babimoście* Woiew: Poznańskim.

D. 10. — We Czart: przed Wniebowzięciem Pańskim — Jarmark w *Schowie* Woiew: Poznańskim — osiadłym od Niemców, prowadzącym znaczny Handel, naywięcey Wołami i Wełną, leżącym od Leszna o mil 2. od Nowego Miasta 5. od Poznania 12.

D. 17. — Na Wniebowstąpienie Pańskie — Jarmark w *Jarosławiu* Woiew: Ruskim pod Panowaniem Austr: Mieście pięknym, Ludnym, i znacznym, Handlem wstawionym, leżącym w gruncie żyznym nad Sanem od Lwowa mil 14. od Rzeszowa 7. od Tarnowa 18.

D. tegoż — W Dzień wniebowstąpienia Pańskie: Jarmark w *Kobylinie*.

D. tegoż — Także w Dzień Wnieb: Pań: — Jarmark w *Ianowie* Woiew: Ruskim pod Pan: Austr: w gruntach dobrych z wielkimi Stawami, leżącym od Lwowa mil 3.

D. tegoż — Na Wnieb: Pań: Jarmark w *Lancu-
cie*, Ziemi Przemyśkiej pod Pano: Austry:
Mieście dobrze osiadłym i budownym, na-
leżącym do Xiążąt Lubomirskich, od Tar-
nowa mil 12. od Lwowa 20.

D. tegoż — Na Zielone Świątki Ruskie — Jarmark
Czworo-Niedzielny na Bydło, Konie, i ro-
żne Towary w *Poczałowie* na Wołyniu.

D. teg: — Na Wnieb: Pań: Jar: w Mieście *Miedzy-
chód* Woiew: Poznań: zaleconym Fabryką
Sukienną, leżącym od Poznania o mil 9.

D. 20. — To jest na zaiutrz po Zielonych Świą-
tkach poług Greckiego Kalendarza — Jarmark
w *Iozefgrodzie* Woiew: Braclaw: Ten Jar-
mark sławny na Bydło, Konie Tureckie,
Tatarskie, Wołoskie Bakalie, i wszelkie ory-
entalne Towary.

D. 27. — Na Zielone Świątki — Jarmark w *Lu-
blinie* Mieście Stołecznym Woiew: Lubel-
skiego handlownym, leżącym w gruntach
dobrych nad Rzeką *Bystrzycą*.

D. tegoż — Na też Świątki, Jarmark w *Lesczowie*.

D. tegoż — Na też same Świątki — Jarmark walny
na Bydło, Konie, Zagraniczne, oraz z U-
krainy, Podola, i inne Towary Zagrani-
czne w *Siedliszczu* Ziemi Chełmskiej.

D. te-

D. tegoż — W Dzień Zielonych Świątek — Jarmark w *Wiśławie* Woiew: Sieradzkim nad Rzeką Grabią o mil 8. od Piotrkowa.

D. tegoż — W Dzień Ziel: Świątek — Jarmark w *Zamościu* Woiew Belzkim pod Pan: Austry: od Krasnostawa mil 4.

D. tegoż — W Zielone Świąt: Jar: w *Dąbrowie*.

D. tegoż — W Ziel: Świąt: Jarmak w *Czuczowie* pod Pan: Austri: o mil 2. od Rzeszowa.

D. tegoż — W Ziel: Świąt: Jarmark w *Ianowie* Powiecie Pilznieńskim.

D. tegoż — W Niedzielę Świąteczną -- Jarmark w *Kozminie* Woiew: Kaliskim mającym Rękodziela Sukienne, od Olzy mil 3.

D. 31. — We Czwartek przed SSS. Troycą Jarmark w *Białej*.

Następują Jarmarki w Czerwcu, przypadające o czym później — Zda się, że interesem by dźby powinno Właścicieli Jarmarków wszystkich, ażeby donosili do Dziennika Handlowego, o wszystkich swoich Jarmarkach, kiedy? gdzie? na jakie Towary? y t. d. przypadają, a Dziennik Handlowy darmo takowe Doniesienia drukować przyrzeka. — A tym czasem niech się budują inni z następującego Doniesienia o Jarmarkach,

— *Jarmarki w Joannopolu Mieście Dziedzicznym Xiążęcia Janusza Czelwertynskiego Kasztelana Czarniechowskiego leżącym w Województwie Bracławskim*

Odebrawszy resztę Mieściy Dziennika Handlowego z Roku uplynionego, a w tym Dziele iako i Pracowitym i użytecznym Publico, wiele znalazłszy użytkowi Kraiowemu chwalebnych podanych Projektów, z chęcią na ten Rok terazniejszy idący, do Prenumeraty tegoż Dzieła, przykładam się.

Zadofyć zaś czyniąc żądaniom Autora Dzieła tego w komunikowaniu Wiadomości do tegoż Dzieła z Kraiu tuteyszego, obliguję, aby chciał przyłączyć do tegoż Dzieła w podaney Materyi, wzrostu biorącego w Kraiu naszym Miaszeczek.

Moie Miaszeczek. Dziedziczne przezemnie, ze Wgi będącey przedtym pod nazwiskiem Joannopol Wzrost biorące — Miewa Jarmarki, co Niedziel dwie — a Jarmarki bardzo znaczne, na Bydło i Konie; a szczegulnie na Towary Moskiewskie wszelkie, ile na Trakcie wielkim Ukrainkim, znayduie się, a niezbyt daleko od Granicy Moskiewskiey Położenie swo-

ie mające, w Województwie Braclawskim Po-
wecie Winnickim sytuowane, między Miastami
bliskimi siebie *Daszowem* J. W. Platera Ex-Pi-
sarza W. W. X. Lit. i *Granowem* J. O. Xiecia
Czartoryjskiego Generała Ziem Podolskich — Dat.
w Horoszkowie 4. Marca 1787. Roku — *Janusz*
T. Xiąże Czetwertyński Kasztelan Wóztwa
Czerniechowskiego.

VII.

O Miastach Kraiowych.

— *Dalszy ciąg opisanja czyli Numerowania*
Warszawy.

78. *Ulica Chmielna.*

Nro.

1523. Dworek Galego.

1524. D. P. Bodachowskiego.

1525. D. P. Lenartowicza.

1526. D. P. Szczurowskiego.

1527. Kam: i D. P. Zukowskiego.

1528. D. Kellera.

1529. D. P. Karczewskiego.

1530. D. P. Dębkowskiego.

1531. D. P. Gaiewskiego.

1532. D. P. Jabłońskiego.

1533. Dwórek P. Brańskiego.
 1534. D. P. Piekarskiego.
 1535. D. W. Puławskiej.
 1536. D. P. Kowalskiego.
 1537. D. P. Borowskiego.
 1538. D. P. Ichniewskiego.
 1539. D. P. Wolskiego.
 1540. D. P. Czaykowskiego.
 1541. D. Brauna.
 1542. D. P. Wielogurskiego.
 1543. D. P. Stawskiego.
 1544. D. Popina.
 1545. D. Eryxona.
 1546. D. P. Morawskiego.
 1547. D. P. Niwińskiego.
 1548. D. Walickiego.
 1549. D. i Ceg. Ur. Szczepanowskiego.
 1550. D. P. Gołębiewskiego.
 1551. D. i Ceg. Ur. Mroczka.
 1552. D. Sukcess: JWW. Mostowskich.
 1553. D. P. Duponta.
 1554. D. J. O. X. Luł omirskiego. Ka-
 sztelana Kiliowskiego.
 1555. D. P. Wiśniewskiego.
 1556. D. P. Bodue.
 1557. D. Stetmanowy.
 1558. D. P. Zoltego.

1559. Dworek P. Połońskiego.
 1560. D. P. Zorawskiego.
 1561. D. P. Maślowskiego.
 1562. D. P. Kuźmińskiego.
 1563. Kam: P. Lewińskiego.
 1564. D. Ingermana.
 1565. D. Ur. Leśniewskiego.

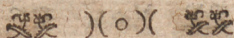
Następuje Ulica Widok, o czem później.

Nm przez nową Konferypcyą Maiową War-
 szawy, uczyni się iszczegulniejszy Gatunkowa-
 nie Ludzi w niej znaydujących się, tym zaśem
 udziela się tylo takie, iakie pokazuje Tabella
 24. Kwietnia sporządzona.

*Tabella Mieszkańców w Warszawie i na
 Pradze przez Jurysdykcyą Marszałko-
 wską Dnia 24. Miesiąca Kwietnia Ro-
 1787. spisana.*

Warszawa.

Duchownych	914.
Gospodarzy z żonami	29,379.
Synów	10,391.
Córek	11,100.
Służących Mężczyzn	8,797.
Służących Niewiaśc	10,927.
Czeladników Professyi	3,328.
Chłopców Professyi	2,377.

Ludu różnego Mężczyzn 6,105.

Ludu różnego Niewiaſt 6,130.

Summa Mężczyzn 56,633.

Summa Niewiaſt 42,815.

Summa wſzyſtkich Ludzi 89,448.

Praga.

Duchownych 61.

Gospodarzy z żonami 2,631.

Synów 979.

Córek. 989.

Służących Mężczyzn 344.

Służących Niewiaſt 618.

Czeladników Profesſyi 203.

Chłopców Profesſyi 118.

Kudu różnego Mężczyzn 400.

Ludu różnego Niewiaſt 352.

Summa Mężczyzn 3,524.

Summa Niewiaſt 3,171.

Summa wſzyſtkich Ludzi 6,695.

Summa Summarum wſzyſtkich Lu-

w Warszawie i na Pradze 96,143.

Ta Tabella ſtoſowność we wſzyſtkim zachowanie do Tabelli od Zwierzchności w tej mierze wydaney; to ieſt: Woypo umieſzcza w rzedzie

Go-

Gospodarzy, żony Gemeynów pod Ludem różnym, Żydów z żonami pod Gospodarzami, inne Zypowstwo pod Ludem różnym.

Takowa Konfkrypeya Warszawy, mogłaby służyć za wzór Konfkrypeyi wszystkich Miałt Kraiowych, gdyż dotąd oprócz Lustracyi Kominiowej, a tey arcy niesprawiedliwej, nie mamy żadnego Miałta doskonałej Konfkrypeyi, z któreyby można Podatek Poborowy doskonale uregulować, a który bez dokładney Lustracyi Ludzi lożnych po Miałtach, gdyż od samych ty¹o ludzi Lużnych, podług Prawa, Podatek Poborowy wybierany bydz ma, nie można uskutecznić.

Zaczym, czyż nie pożytecznie byłoby? gdyby Starostowie takowę Konfkrypeyę wszystkich Miałt Królewskich, bez żadney Skarbu Publicznego Expenisy, uczynili? a zwiłaszcza że niektórzy są aż nad to intratni, a nie expensuiący, ani na Milicyę Grodzką, ani na porządne Więzienia, ani na utrzymywanie Więźniów, ani na żadne uporządkowanie Miałt Królewskich—Po tych więc tak dobrze intratnych Starostach, trzeba się spodziewać że z ochotą, acz tę jedną dla Kraiu Przyssługę pożyteczną, przedsięwezmą.

VIII.

*O Dobrach do Przedaży, Zaślawy, lub Arędy
i różnych Negocyacyi.*

— *W*ieś w Ziemi Warszawskiej o mił 5½
do przedania.

Wieś Dębina dawniey zowiąca się Czofnowo
wielkie, i Części w Wolce Czofnowskiej,
Dziedziczne W. J. Pana Koziembrodzkiego
Woyckiego Zawkrzyńskiego w Ziemi War-
szawskiej o pultczwartey Mili od Warsza-
wy, ku Zakroczymowi po tey stronie Wi-
sły, iak i Warszawa, będące, są do sprze-
dania.

W teyże Dębinie iest Chlopów 9.
Dziesiaty z żoną zbiegły nie daleko za Wisłą.
Jedenasty luźny z żoną.
Tudzież ieden Parobek, i trzy Dziewki za Mąż
zdatne.

Tamże Stolarz, i Będnarz, i dwoch Komorni-
ków.

W Wolce zaś Czofnowskiej, iest Poddanych 2.
Trzeci zbiegły.

Wspomniona Wieś Dębina w piękney, zdrowey,
i wesoley Pozycyi mie ysca znayduie się

i pięknie jest zabudowana, bo za Summę Zł: Pol: 21,924. przez Dzierżawę zaprzysiężoną, i Dekretem Ziem: Warszawskim Ziazdowym do zapłacenia mu przyśladoną.

W niej Austerya wspaniała na Trakcie Nadwiślnym Zakroczymskim, Toruńskim, Gdańskim, i innych Miast.

Do tychże Dóbr należą Pastwiska wielkie Nadwiślne — oraz Łasy — Bory — Rzeka Wisła z Ładami i Kępą — tudzież z Jeziorami i i sadzawkami. —

zgola z wszelkimi pożytkami i pleyzerami
Które to Dobra z swej ozdoby, Dochodów i wygod, więcej zalety nad terażniejszy wyrazy, okaza każdemu Widzicielowi onych.

Za też Dobra już dawano temu dwa Roki, Dzie-
dzicowi Zł: Pol: 40,000. i Funkcyą z co-
roczną Pensyą 4,000. Zł: aż do śmierci,
ale Dziedzic z pewnych przyczyn, dalszey
uniknął zgody, i teraz na gotową Summę
gotów je spuścić za Zł: Pol: 54,000. a wre-
ście i z tych może co ięszcze upuścić.

Jeżeli by kto chciał i więcej w pobliżności Dóbr
nabydź, dostanie ich łatwo u Sąsiadów wy-
żey wyrarażonego Dziedzica.

Kto-

Ktoby tedy sobie życzył nabydź wyżej wzmiankowane Dobra, niech się referuje do Dziennika Handlowego Ekspedycji na Kraków: Przedm. Nro. 454. Zkąd odhierze Informacyą, względem tego,

— *Trzy Wsi o mil kilka od Warszawy do przedania,*

Pierwsza Wieś o mil 3. od Warszawy .
Druga mil 5.

Trzecia o milę od drugiej na Trakcie, z łąkami &c.

Cena tych Dobra 236,000. — Po zupełną Informacyą adreślować się do W. Węgrzeckiego Burgrabiego Grodz. Warszawskiego.

— *Wieś Sokolniki Mokre w Województwie Sandomierskim do przedania.*

Wieś Sokolniki Mokre w W.S. Powie Radomskim leżąca, mil 12. od Warszawy odiegła, dobrze osiadła, ze wszystkiemi wygodami jest do przedania, za Summę 90,000. Zło: Pol: — Ktoby sobie życzył nabydź Wsi takowej, ma się referować do W. Skorkowskiego w Pałacu J. O. Xcia Biskupa Krakowskiego mieszkającego.

—*Wież Zakrzew w Ziemi Rawskiej.*

Wież Zakrzew w Ziemi Rawskiej Powiecie Bielskim leżąca, o mil 7. od Warszawy oddległa, iest do sprzedania podług ugody — Cena 34,000. Zło: Pol: — Zyczacy sobie nabycia tej Wioski, ma się udać do Jmci Pana Lutoborskiego w Pałacu Borchowskim na Ulicy Miodowej w Kancellaryi Warszawskiej zostającego.

Dobra Duchowne znajduią się od Warszawy mil kilkanaście do Arędy kilkoletniey, od Intraty roczney 10,000. zdatne do Handlu, bo leżą nad Wisłą — Referencya względem tego do *Dziennika Handlowego*.

—*O Summach Znaydujących się na Dobra.*

1. **P**ewny Pan żąda do Zadzierzawienia Wsi, iakowey od Warszawy o mil 6, 7, aż do 10. na roczną Intratę od 4 — 5 — 6 — 8. do 10,000. Zł: — Ktoby więc miał wedle tego żądania Wiesz iaką, niech się zgłosi do *Dziennika Handlowego* w Warszawie.

2. Żąda takż i drugi Pan w podobnym sposobie

bie do Zadzierzawienia Wsi iakiey za gotowe Pieniądze.

3. Zgłosił się pewny, iż ma 8,000. Zło: gotowych do Dzierżawy lub Zastawy, ktoby więc miał wedle tego żądania Wieś iaką, niech się referuje do *Dziennika Handlowego* w Warszawie.

— *O Summach na różne dobre i pewne Zastawy.*

O Procz dawniey namienionych w *Dzienniku Handlowym* Summach na Zastawy, zgłosili się jeszcze i nowi, iż mają gotowe Pieniądze, choćby i do kilku tysięcy Cer: Zło: by tylo miał kto, wartujące wedwoynasób Zastawy — Referencya względem uwiadomienia o tych Summach do *Dziennika Handlowego* w Warszawie na Krak: Przedmieściu w Kamienicy Nro. 454.

— *Dobra w Woiewództwie Łęczyckim do przedania.*

1. Dobra Uur. Kucińskich w Woiewództwie i Powiecie Łęczyckim sytuowane pod Miastem Kutnem nad Rzeką Ochnią zwana, leżące, do przedaży.

2. *Lokoszyn* Miasteczko w Grutach dobrych — Łąkach — Pastwiskach — i Wiatrakiem — mające Chłopów ro. — za Summę zło: 90,000.
3. *Zawady* Folwark z Stawem i Łakami za Summę zło: 12,000.

4. *Leszczynek cum attinentiis Piwki* — w Gruncie i Łakach dobrych — mająca ta Wieś Chłopów 13. — za Summę 70,000. Zło:

Kto ich chce nabydź, niech się referuje do W. *Węgrzeckiego Burg. Grodz. Warszaw.*

— *Dobra do sprzedaży w Woiewództwie i Powiecie Sandomierskim.*

- W
1. *Wieś Gorzycany* — Cena iey zło: 180,000
 2. *Wieś Pelczyce* — Cena iey Zło: 130,000.
 3. *Wieś Lipnik* — Cena iey Zło: 100,000.
 4. *Wieś Kobylanki* Cena iey Zło: 100,000.
 5. *Wieś Obieczna* Cena iey Zło: 95,000.
 6. *Polowa Warszowki* Cena Zło: 36,000.
 7. *Wśie Mściow i Rzeczyca*, o których kilka razy Gazety doniosły.

Do zalecenia tych Dóbr, podobno dosyć będzie powiedzieć, iż są w Powiecie Sandomierskim, gdzie się nayprzednieysza na całą Polskę rodzi Pszenica, a ma Porty bliskie przy Wiśle. — *Sandomierzanin.*

—Do—

— Dobra w Ziemi Czerskiej do przedania.

Dobra Czaykow, Szostkow, i Ruda w Ziemi Czerskiej, Powiecie Garwolińskim leżące, o mil 9. od Warszawy odległe, na sprzecanie. Ktoby sobie życzył, niech się udaie do Jmci Pana Teińskiego tychże Dóbr. Dziedzica w Szostkowie mieszkającego. Te Dobra są obfite w łąki, lasy, bory z młynem, za Summę Zło: Pol: 70,000.

— Dobra w Ziemi Zakroczymskiej do przedania.

Dobra w Ziemi Zakroczymskiej o mil 5. od Warszawy leżące, których Cena za Summę Zło: Pol: 100,000. bezdłużne do przedania. Zyczący sobie kupna, ma się referować do Ur. Iwanickiego w Kamienicy przy Podwalu pod Nm. 302. mieszkającego.

To tylko kilkanaście Wsi jest doniesionych, a iak piękna wygodę czyni Publiczności, a cóż dopiero, gdyby to z całego Kraiu były podobne donieszenia, wyrazić niepodobna co za pożytek Kraiowi przyniosłyby! bo nawet Tabella na wzór Kontraktów Dubiejskich mogłaby się co ślicznie formować.

IX.

O Pismach i Proiektach Handlowych.

— *Obrachunek Polityczny Srebrney i Miedzianej Monety w Polsce, przez Sandomierzanina.*

Ponieważ tak do Handlu iako i Manufaktur są potrzebne Pieniądze, przeto nie od rzeczy będzie wnieść nam tu w Polityczny Obrachunek, z którego się dowiemy głównej przyczyny, dla której w Polsce naypiękniejszy układ, bezskutecznymi się stał.

Nayprzód weyrzemy: iak wiele się w Polsce znajduje Pieniędzy? Kommissya Mennicza Warszawska uwiadomiła Radę Nieustającą o Srebrney Monecie w ten sposób = Iż od 1. Stycznia Roku 1766. do 1. Stycznia 1785. wybito srebrney Monety Złot: Pol: 43,474,402 $\frac{1}{2}$. = Z wiadomości, które ma, wnosi też Mennica, iż—1. przez Zabór Kraiu i z nich Pieniędzy— 2. przez Przewagę Zagranicznego Handlu od tylu lat. —3. przez Podstępny Zydowski i inne, utraciła Polska Srebrney Monety $\frac{7}{8}$ części wybitey, przeto dziś, ledwie się iey znajduje w Kraiu Złot: Pol: 5,047,442 $\frac{3}{4}$.

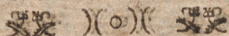
Nie matny podobnego Doniesienia o Miedzianey Monecie, przeto Obrachunek czynić musie-
my Polityczny taki = *Konst. 1768. fol. 654.*
tit. Ubezpieczenie, przepisała, aby Miedzianey
Monety wybiiano trochę mniej, niż $\frac{1}{2}$. część Sre-
brney — A późniejsza *Konstytucya fol. 200.*
tit. Ustalenie, jeszcze mniej Miedzianey
Monety wybijać dozwoliła, bo tylko $\frac{1}{3}$. Część
Srebrney. Z tych Ustawień wypada, iż w na-
szym Królestwie Miedzianey Monety Polskicy,
ledwie się znajduie 5,132,395. Zło: czyli Masła
znaydującey się srebrney i Miedzianey Monety
Polskicy Zło: około 10,179,866. — Choćby Skarb
na Podatki samo odbierał Złoto, tedy Ludność
Polski wynosząca do 12. Millionów, całą tę Masła
nie może sprawić Cyrkulacyi przyzwoitey, zwła-
szcza, iż u wielu przez kilka lat, leży tey Mo-
nety bez Cyrkulacyi po kilka, i kilkanaście ty-
sięcy — Cóż dopiero mówić, gdy Podatek Kraio-
wy do 20. Millionów wynoszący na Rok, roze-
szle do Kamieńca Podolskiego dla Woyska, i wy-
da temuż w Warszawie, niż się rozeydą od nich
te Podatki, wprzód trzeba składać na drugie Pół-
roczne. Wszystko to dowodzi, iż szccepta liczba
Polskich Pieniędzy, jest przyczyną niemalą, iż
ani na Aukcyę Woyska, pozwolić niechcą,

gdyż

gdyż i ta garstka Woyska co Rok kosztuje Zło: 7.977.161. — Ani założenie Fabryk Kraiowych bez Pienędzy się obeysć może — Ani Handel tak wewnętrzny, iako i zewnętrzny pomyślnie się odbywać nie da — Za cóż nie użyć Remanentu Skarbowego na dobywanie Kruszców? któryby się wkrótce powrócił, a Kray sposobniejszy do dobrych zamiarów uczynił — Toż mówić i o kilku Millionach, które bez Cyrkulacyi Jeżą w Królewskich Miastach z Licytacyi Trunków zebranych, a któremiby nie Mury, ale sposób do życia wielom urządzić można.

Konst. 178. fol: 632. *Tit. Ubezpieczenie.* Zabroniła w Polsce Kursu Zagranicznym Monetom, przy niedostatku Polskiej, raczyby należało ułatwić onym do nas weyście, byle podług Redukcyi stołowney do naszey Monety, a z tey wybieraney w Podatkach, możnaby podstępem Polskim przebieć — Produkta się corocznie w Polsce rodzą, a Srebro się nie rodzi. — Ze się w Sądach zdarzają Sprawy o dawne Długi, Zapisy, Czyny, i t. p. A starych Monet wewnętrzna wartość, pod iednakowym, co i dziś nazwiskiem, jest dużo odmienna, a zaś podług Sprawiedliwości, nie *Æquivocum*, ale *Æquivalens* oddawać się ma; tak np. iż za 10. Zło: Roku 1250. oddać uależy terażniejszego Roku 1787.

nie

nie 10. Zło: ale raczey Zło. 1,350. Aby więc w tej mierze Sędziowie nie arbitralnie nie stanowili, jest rzeczą potrzebną, żeby dla Powszechney Kraiowey Wiadomości, wydaną Urzędową Redukcyą wartości starych wszelkiego gatunku Monet, na terażniejszy Monety, przezco- by Sprawiedliwość ocalona była. —

Sandomierzanin.

Tym czasem i ta Uwaga Sandomierzani-
na służyć może za Odpowiedź na Uwagę wzglę-
dem Monety Moskiewskiej w Pamiętniku 12-
gorocznym na Kwiecień uczynioną.

KONIEC CZĘŚCI IV. DZIENNIKA.

ROKU DRUGIEGO.

NOTA.

*Lubo pod Artykułem Targów Kraiowych
 względem Cenę Zboża i innych Produktów
 odsyłania były czynione do Tabelli, wszela-
 ko Tabella na ten Miesiąc nie mogła być
 wypieszona, dla nowego reformowania oney,
 nie tak iak w przeszłym Roku była, ale na
 Miesiąc May już będzie dla przyługi Po-
 wszechney wypieszona.*

Tabella

DZIENNIK HANDLOWY

*Zawierający w sobie wszystkie okoliczności,
Pisma, Uwagi, i Myśli Patryotyczne,
do Handlu ściągające się.*

ROKU DRUGIEGO CZĘŚĆ V.

MAY 1787.

TARGI KRAIOWE.

— O Drożyznie teraźniejszey prawie powszechney w Kraiu.

ZŁ nie umniejszyła się, ale coraz powiększa się Drożyzna w Kraiu, a za nią zbliża się Karystyja, poznać można to w Tabelli Targowey na znayduiącey się na końcu Tomiku.

Aże teraz Tabella w innym sposobie jest zreformowana, więc uprasza się wszystkich dopuszających Targi, ażeby wedle Artykułów Tabeli, nie raczyli opuszczać najmniejszego Artykułu Ceny, tak dalece, iż gdyby, którego Artykułu i nie było w Tabelli, a było w którym Mieście, tedy trzeba o nim donieść, albo którego Artykułu nie będzie, w którym Mieście

May 1787. Q

a będzie w Tabelli, tedy potrzeba przyłączyć zaraz Przyczynę, że w tym a w tym Mieście, dla tego. a tego Artykułu niema, czy to Nieurodzaiów? czy to dla niezwycaiu w tamtych stronach utrzymywania onego? czy to dla wykupu Zagranicznego? czy to dla inney iakiey przyczyny? z dołączeniem żądania, iż byłoby popłatne, gdyby było żkad dowiezione &c.

Za takowym lub temu podobnym Doniesieniem, wyrazić niepodobna, co za cyrkulacya wnetrznego Handlu i Przemysłu otworzyłaby się! — Co za dowóz byłby wszędzy tych Produktów, na których gdzie zbywałoby — Nigdy żadne Miaoło na niczym nie cierpiałoby Karyftyi, bohy zewsząd, gdzie iest czego nadto, dowieziono tam, gdzie byłoby czego mało — Tym sposobem, nie byłoby tey Karyftyi Chleba, iakiey iuż Kray po niektórych mieyscach zaczyna doświadczać, gdyby o niey w samych początkach iakim Publicznym Pismem zaraz cały Kray ostrzeżono, bohy zewsząd na odgłos takowego ostrzeżenia, mimo obowiazek ratowania Bliźnich, dowożonoby dla samego zyku przez droższe sprzedanie — Czyżby i *Zimuydż* doznaiąca teraz Karyftyi, doznawała iey, gdyby była czulsza na własne swoje Dobro, i zaraz w samych początkach myślała

o sposobach ratowania się, z których nayspierwży bydzby powinien sposób, donieść Powszechności. t. n. p.

Ze u nas na Zmudzi w tym Roku, czy dla Nieuródzaiów? czy dla inney iakiey przyczyny? tak wielka iest Drożyzna, że już:

Zyto po Złotych N.

Jęczmien po Złotych N.

Owies po Złotych N. &c.

Z takiej Drożyzny, gdyby nie przyszło do Karysty, niech raczą poblizgi i dalsi Obywatele dowieść tego, na czym nam zbywa, a zapłacimy podług tak wysokiey pomienionej Ceny. Na ogłos takiej Drożyzny, któżby był tak niehludzki? gdyby Bliźniego nie zaratował Chlebem? i któżby był tak niegospodarny? gdyby z tanższego mieysca nie wiozł do droższego? — Przecież Zmudź nie postąpiła tak sobie, bo nie tylko nie doniosła w samych początkach nikomu przez żadne Publiczne Piśmo o Drożyznie swojej, przez co może miałaby więcej iak iędnego Jmci Pana *Karpi* Chorążego *Upit*skiego coby podobnież staraliby się dowozić zboża — Ale nawet i teraz nic nie donosi o Targach, z którychby mogła Powszechność markować, czy Drożyzna ich zmniejszyła się? czy też powiększyła

się? a zatem czy mają dalsi Obywatele dowo-
 ścić im Chleba? lub nie?

Nie można wiedzieć co za przyczyna tak
 wielkiego Sekretu: czy się boją, ażeby kto nie
 posądził o złe ich Gospodarowanie, że tak czę-
 sto na Chlebie im zchodzi, Czy są tak nieczuli
 na własne swoje Dobro, że niechęć przez ogło-
 szenie Publiczne, publicznie od wszystkich być
 ratowanemi— Bo im się zdaie, iż prędzey by-
 liby od wielu, iak od iednego zaratowanemi, gdyż
 ten ieden, który teraz dostarcza w tańzey cę-
 nie iak na Targu, dostarczałby ieszcze taniey,
 gdyby widział iż zewiżąd dowożą.

Szczęśliwy w tej mierze był Jmć Pan *Karp*
Choraży Upitski, że gdy *Zmudź* dalszych Oby-
 watelów przez Publiczne Piśmo nie ostrzegła
 o swej Karysty, będąc naybliższym *Zmudzi*,
 nayprędzey dowiedziawszy się o Karysty, nay-
 prędzey dostarczył Chleba, za co uzyskał sam
 ieden, nie tylo od czulego *Monarchy* o Dobro
 Kraiu swego, pochwałę, z dołączoną Nadgodzą
 przyślanego za to sobie Orderu, ale też wdzięczność
 od Obywatelów Xięstwa *Zmudzkiego* cierpią-
 cych takowy niedostatek, a przytym przyspo-
 rzył znaczny swój Maiątek, przedażąc tak nagłą
 za gotowe Pieniądze Zboża, i własnego i ku-
 pione-

pionego, a pono ieszcze i bez straty swo-
iey — Mialby zapewne w tey mierze Jmć Pan
Karp. wielu innych Obywatelów z odlegleyszych
mieysc w Emulacyi ubiegania się, o takowy i
Zafzczyt, i Zysk na sprzedaży, gdyby Zwierzchność
Xieństwa Zmudzkiego byla ostrzegła, o
takowey swey Karysty, w iakimkolwiek
Publicznym Piśmie, ieżeli w tym Dzienniku nie
zdało się (o którym może wszyscy i nie wiedzą.
gdyż tylo jednego z całej Zmudzi nam ieszcze
Czytelnika tego Dzieła)

Dla tego powtorzenie o tey Karysty Zmudz-
kiej i w tym Mieście uczynilem, ażebym przez
to ostrzegł i inne mieysca zbliżające się do po-
dobney Karysty, w którey zbliżaniu się gdy-
by nienasladowały takowey nieczułości Zmudz-
kiej, ale gdyby zaraz iak skoro ukaże się gdzie
Drożyna iako pierwszy znak i Hasło Karysty,
donosily o niey zaraz Publiczności, a ta zapewne
tak wczesnie zaraduje, na co będzie gdzie Droży-
zna, iż żadną miarą nie zostanie dopuszczona
Karysta.

Gdyby zaś każdy wierzył, że prawdziwe Tar-
gi w Tabelli znaydują się, kładą się tu Pod-
pisy zaświadczące pewność takowych Targów.

Takoż

Takoż przylączają się tu gatunki te, które w Tabelli dla odmiennosci Miar lub Wag nie mogły być umieszczone, z dołączeniem niektórych szczególniejszych Doniesień o Nieurodzaiach i Karysty i już pokazujące się po wielu mieyscach, iak następuje.

— *Targi Prowincyi Wielko-Polskiej.*

Z całej Prowincyi Wielko-Polskiej, dla niedostatku pono gorliwości Miał, ledwo z iedney Warszawy wiedzieć może Powszechość o Targach, a z nich wnosić, czy bliska? czy daleka Karysty, i w tey Prowincyi.

— *Targ Warszawski* w Tabelli znajdujący się, że był w Miesiącu Maju, zaświadcza *Wieściotowski* Instygator Taxowy Jurydykcyi Marszałkowskiej Koron: — I oprócz Gatunków w Tabelli umieszczonych donosi ieszcze następujące:

Maki żytney 3. Pułkorce na korzec Zł. 17. Gro:

Dto Razowey	Dto Dto	16. —
Indyków	Para	6. 15.
Gęsi	Dto	4. 12.
Kaczek	Dto	2. —
Kur	Dto	2. —

Wolu podleższego sztuka Zł. 108. do 126. —

Cie-

Cielęcica lepszego Szka Zło: 18. do 24. —

Dto podlejszego Dto Zło: 13. do 16. —

Włosów Kamień — Zło: 20. —

— *Targi Prowincyi Mało-Polskiej.*

— *Targ Krakowski* w Tabelli znaydujący się, że był 27. Kwieńnia, zaświadcza Imieniem Magistratu Krak. Jan Zeidler Pisarz Prow: Gener: i Exaktor Miasła Krakowa, i eprocz Gatunków w Tabelli umieszczonych donosi jeszcze i te:

Anyżu Kórzec Zło: 44. Gro:

Soki 5. Kamieni Zło: 6. 20.

Skurafurowa Krowia Sztuka Z: 8. —

Dto Jałowicza Dto. Zł: 4. —

— *Targ Sandomierski* w Tabelli znaydujący się, że był pod koniec Kwietnia, zaświadcza Rogowski Radzca Sandomierski— i oprócz Gatunków w Tabelli umieszczonych te jeszcze donosi:

Gryki tu nigdy nie bywa na Targu, i ledwie ią kto na swoją potrzebę sieie, woląc siał Pszenicę dla której naysposobniejsze grunta.

Masła Garn: Zło: 8. Gro:

Miodu przasnego Dto. Zło: 7. 20.

Potaziu

Potaziu żadnego ceny nie wyraża się,
gdyż dla odległych lasów tu nie
znayduie się.

Chmielu, ceny nie ma, (ale trzebaby
dać przyczynę, czy on tam nie ro-
dzi się, toby go z kąd inąd dowożo-
no, gdyby wiadzano po czemu on
tam się płaci.

Anyżu takż ceny nie ma, a i o
nim trzebaby uwiadomić.

Lnu i Konopi z Kordonu Cesarjskiego
w małych kithach donoszą, prze-
to nie na wagę ale na oko kupuje
się.

Sloniny Poleć średni. Zło: 20.

Szczeciny także nie na wagę, ale na
Paczki kupują Szewcy, Mularze i
Szczotkarze.

Miedzi, nie dowożą, ponieważ Ko-
tłarzów tu nie ma.

Galmanu, ten z Węgier pochodzi,
ale w Sanodmirzu nigdy nie by-
wa przedawany.

Wół średni sztuka Zło: 90. Gro:

Baran Dto. Zło. 8. —

Skura Jąłowicza surowa Dto Zł: 11. —

Krowa

Krowa frzednia—	Sztuka Zło:	54. Gro.
Skura cieleęca sure:	Dto. Zło:	I. 15.
Kaplon frzedni	Dto. Zło:	I. 26.
Kura dobra	Dto.	I. 20.
Kaczka	Dto.	I. 30.
Jay	- Kopa	I. 10.
Gęś frzednia	szka	I. 15.

— Targ Lubelski ten sam co i w przeszłym Mieście.

— Targ Kamieńca Padolskiego nie jest doniesiony

— Targ Zytomirski w Tabelli znaydujący się, że był w Maiu zaświadcza Jan Lewandowski Prezydent Miasta J. K. Mci Zytom:— Nadto jeszcze donosi o bliskiej Karysty tameczney, iak następuje.

— Bliska Karysta w Zytomirzu.

„ Ta nadzwyczajna drogość w tym Mieście
 „ (iak widzieć ią można w Tabelli) pochodzi;
 „ ztąd, iż Rolnicy będąc ustraszeni małemi
 „ rzadkimi bardzo Deszczami, z których nie-
 „ dostotku wielkiego Nieurodzaju spodziewają
 „ się

„ się, bo Ziemia spragniona nie doczekawszy
 „ się wilgoci z Niebios, zetraca w sobie nasio-
 „ na, a na to razem Rolnik patrząc obumiera,
 „ nie dowozi do Miasta, i nawet więcej już
 „ jest tych, co mimo tego przestraszenia nie
 „ mają czego dowozić— Zła więc konsekwencya,
 „ bo Kray ten bez zapasu Chleba będący, Gło-
 „ du dozna niepraktykowanego, gdy będzie miał
 „ te przyszłe Lato tak suche, iak przeszłe miał
 „ mokre— Do Miasta tutejszego przybywa Lu-
 „ du wielkie mnostwo, a naywięcej z *Polesia*,
 „ który to Lud za sam tyło wikt, prace swoje
 „ obiecuje, lecz że zbyt wielka liczba Pzycho-
 „ dniów, przyjąć ich nie podobna wszystkim,
 „ Niech więc *Dziennik Handlowy* w Dzieło swo-
 „ im doniesie całemu Kraiowi o takowej już już
 „ zbliżającej się strasznej Karysty, a na od-
 „ głos tegoż doniesienia, może te Prowincye, któ-
 „ re są bogatsze w Produkta, Nam zbywają-
 „ cym transportować będą, inaczej Głód przy-
 „ spieszony będzie— Tak donoszę o tym Kra-
 „ iowi, iako Obywatel życzliwy moiej Oyczy-
 „ znie— *Jan Lewandowski Prezydent Zyto-*
mirski.

— *Rada Dziennika Handlowego do zapobieżenia takowey Karysty.*

Ta czułość Wpana o Dobro Miasta Przechydcencyi Jego powierzona, zapewne zyszcze i pochwałę u Naywyższej Zwierzchności Kraiowej, i przyspieszy sposób zapobieżenia tey Karysty, bo na uwiadomienie takowey Drożyzny, kto tylko będzie miał zapasu Zbożowego, zapewna dowiezie, a gdy dosyć dowieziono będzie, ustanie Drożyzna, a z nią Karysta.

Dowozu zaś takowego spodziewać się trzeba, nie tylko z poblizszych Miast Zytomirza, ale nawet z odlegleyszych Prowincyi, mianowicie z Powiatu Pińskiego, który chociaż ma już i u siebie takż nad dawnieysze czasy we dwoie podróżne Zboże (jak widzieć to można w Tabeli Targowey) wżelako, że go ma ieszcze podobiatkiem, bo za Granicę wywieść nie ma iesze zupełnie ulatwionych Transportów sławnych, przeto miasto wywozu za Granicę, i w swoim Kraiu będzie mógł przedać tak dobrze jak za Granicę, gdy dowiezie do Zytomirza, do którego nawet ma wielką sposobność szlawiena woda— Bo z Pińska, Prypecią z wodą aż do Uścia Rzeki Teterowoy, a od Uścia, Teterową przeciw wodzie aż do Zytomirza.

Tako-

Takowym Splawem, może Powiat *Piński* bardzo łatwo naywiększemi swoimi Statkami, nie tylko dostarczyć Zboża teraz tam popłatnego, ale nawet Handel splawny z wielkim swoim Profitem miechy mógł z *Zytomirzem*, biorąc w zamian te Towary, na których Miasłu temu nie zbywa, a o których już tenże Prezydent w *Dzienniku* przeszło-rocznym donosił fol: 418.

Zyczyc więc potrzeba Powiatowi *Pińskiemu* użyć tey tak pomysłney sposobności, y rozpoczęcia Handlu, i zaratowania Obywatelów w nagley teraz potrzebie zostających, przez dostarczenie im Zboża, a może ten, kto pierwszym będzie do tego Patriotycznego Ratunku, zostanie tak, od *Nayiasnieyszego Pana* tklwego o Dobro swoich Poddanych, publicznie pochwalonym, iak został Jmć Pan *Karpp* Choraży Upitki ratujący teraz *Zmudź* od Karysty.

Nim zaś nastąpi przychylenie się do takowego Ratunku, czy Powiatu *Pińskiego*? czy czyjeokolwiek? tym czasem czynię następujące Pytanie do Patriotycznej Odpowiedzi.

Pytanie.

= Czy nie możnaby zaratować teraznieyszej Drożyzny *Zytomirskiej*? oworzeniem Magazy-

Magazynu pono pozostałego po Mosk-
lach nie dawno wyszłych? gdyż zdaie
się, że do kupowania Zboża z tego
Magazynu, naybliższe Prawo mieliby O-
bywatele Kiiowscy, iako naywięcey bez-
płatnie do tego Magazynu furazowani,
a teraz przy takiej Drożyźnie do stra-
sney Karysty zbliżający się. = i

Odpowiedź na te Pytanie, tym prędzey jest
potrzebna, im prędzey jest potrzebny ratu-
nek tej części Obywatelów, a zwłaszcza,
że iedyna tylo nadzieia na tym Magazy-
nie, który od Karysty tej bardzo bliskiej,
naypewniey moglby zaślionić.

— Targ *Korfunski* w Tabelli znaydujący się,
że był w Kwietniu, zaświadcza *Kiwa* Bur-
mistrz Miasta Korfunia.

— Targ *Tulczyński* w Tabelli znaydujący się,
że był w Maiu, zaświadcza *Wilski* Pocz-
mistrz Tulczyński.

— Targ *Mohilowski* nad *Dnieństwem*, w Ta-
belli znaydujący się, że był w Maiu, za-
świadcza tenże *Wilski*.

— Targ

— *Targ Niemirowski w Tabelli* znaydujący się
 że był w Máiu, zaświadcza tenże *Wilski*,
i razem donosi o Nieurodzaiach Ukraińskich
i o bliskiej Karysty, iak następuje.

— *Nieurodzaię Ukraińskie i bliska Karysta.*

„**U**Rodzaiów w tym Roku bardzo mizernych
 „spodziewać się trzeba, i iak mam Doniesienia
 „z *Pobereżã, Ukrainy* dalszey i *Podola*, że
 „Zboża na Polach Ozime, tak są tam mizerne,
 „iak i tu, a w bardzo licznych mieyscach O-
 „zimną zoruia, i na niey Jęczmiona sieją —
 „Mieyscami zaś przy dolach zielenieją Zboża,
 „ale i te od wiatrów przykrych już Tydzień
 „piąty wszędy trwających czernieją i schną,
 „Mrozy także w nocy panujące nie mało przy-
 „czyniają się do uszkodzenia — A do tego i
 „nie naywięcey dosłano Oziminy okoliczne
 „dla wcześney Zimy — Jarzyny chociaż sieją Go-
 „spodarze, ale i te w ziemi zimney i suchey
 „iak w popiele leżą, i nie wschodzą — Deszczu
 „do dziś Dnia w *Tulczynie* naszym i całej
 „Okolicy onego nie znamy, procz dwóch ra-
 „zy, nakształt rosy ranney, przeszłego — Sło-
 „wem iednym, iż upadku znacznego w Uro-
 „dzaiach, a zатым Głodu w Ukrainie całej
 „spo-

„spodziewać się należy, jeżeli broni Boże De-
„szczy nie będzie, który przynajmniej Jarzyny
„poprawić mogłyby— A do tego przy tak fatal-
„nych Nieurodzaiach, dwie jeszcze okoliczności
„Głód ten spodziewany przyspieszaia.

„Imo. Lud z okazji Handlu kwitnącego *Cher-*
„*sonińskiego*, gdzie Produkta nasze dobrze popła-
„caia, uradowawszy się znacznemu Pieniężne-
„mu Datkowi, z ostatniego prawie wyzuł się
„Zboża, i one na groź przewiodł, a jeżeli
„głód zawita w Ukrainę, nie wiem, czy pie-
„niędzy ugryzą? gdy Chleba mieć nie będą. —
„Prawda to, że Handel ten *Chersoniński* nówo
„teraz kwitnący w Kraiu naszym, uszczęśli-
„wił dosyć *Ukrainę, Pobereże* i inną *Weie-*
„wódtwa temu Kraiowi przyległą, bo co nie-
„gdyś z pracy rąk żyjący Gospodarz, za Kor-
„cy 10. Zytą, lub innego Zboża wziął, to dziś
„za jeden korzec tyle bierze, ale też i to pra-
„wda, że gdy przy takich Nieurodzaiach, u-
„ganiając się za pieniądzy wyzuiemy Kray
„z Chleba, lękać się trzeba, żeby potym nie
„przyszło, własny swój Chleb, z króрым prosię-
„my się teraz by kupowali Cudzoziemcy, z
„prozbą od nich we dwoie przepłacać. „

„ 220. Do pomienionych Nieurodzaiów i do
 „ pomienionego wykupu Zboża za Granicę,
 „ przydać ieszcze należy szkodliwy zwyczaj
 „ na Ukrainie pędzenia Gorzałek ze Zboża, ia-
 „ ko nayniegodziwszy sposób stracenia ostatni ka-
 „ wałek Chleba, pozostały ieszcze od Nieuro-
 „ dzaiów, i od wywozu Zboża za Granicę przez
 „ parowanie i Dym Gorzałek z wiatrem ucho-
 „ dzący. — Jeżeli więc zabronić nie można wy-
 „ wozu Zboża za Granicę, tedy przynajmniey
 „ możnaby zapobiedz, zakazując pędzenia Go-
 „ rzałek iako ostatnie nieszczęście przyspiesza-
 „ jące Kraiowi, to jest Głód — Możnaby w tej
 „ mierze naśladować *Szwecyę*, która powsze-
 „ chnie w całym Kraiu zakazała pędzenia Go-
 „ rzałek, bez którego Trunku, Kray ten dotąd
 „ obchodzi się dosyć pomyślnie i wesóło — Za-
 „ coby Polska nie mogła naśladować podobnego
 „ Zakazu — Zwłaszcza, że Polska obfituje te-
 „ raz w *Piwa* dosyć przednie, iakich dawniey
 „ Ukraina i nie znała — Mamy *Miody* gusto-
 „ wne *Kopowce* i innych Nazwisk — *Wiśniaki*
 „ przednie, *Dereniaki*, i inne różne Kraiowe
 „ Trunki, o których w Dzienniku przeszło-ro-
 „ cznym *Walancki* Radzca Kam: Podol: doniósł
 „ fol: 359.

— „Maiąc tedy tyle gustownych i wybornych
 „ Trunków Kraiowych, a przy nich, gdyby ie-
 „ szcze Chleba dostatek, dosyć zdaie się szczę-
 „ śliwemi bylibyśmy, i bez Gorzałek, na któ-
 „ re rozhułkany Rozpuśnik co za sześć Dni za-
 „ robi przy pocie czoła, to za jeden Dzień lek-
 „ ko straci, a czaśem iak tu doświadcza się, i
 „ z własną duszą rozstanie się— Na tak więc
 „ szkodliwe Źródło, trzebaby obrócić baczność
 „ Narodu, i jeśli już nie można powszechnie za-
 „ kazać w całym Kraiu palenia Gorzałek, to
 „ przynajmniey niechby było zakazano Żydo-
 „ wstwu, którego większa połowa i niemal pra-
 „ wie wszyscy z tego sposobu żyją, a przez po-
 „ łowę umnieyszyloby się nieszczęścia w Kraiu,
 „ którego wkrótce Kray dozna, jeżeli ratować
 „ się niezechce, wszakże dla przyspieszenia tego
 „ ratunku, nie trzeba, ani Milionów, ani Woyłk,
 „ ale tylko iednomysłney życzliwości Dobru Po-
 „ wszechnemu,— *Wilecki Chor: J. K. Mei.*

— *Targ Biało-Stocki*, w Tabelli znaydujący
 się, że był w Maiu, zaświadcza *Topolski*
 Poczmistrz Białostocki.

— *Targi*

May 1787.

R

— *Targi Prowincyi Litewskiej.*

— *Targ Wileński* w Tabelli znajdujący się, że był od 16. Kwietnia, aż do 7. Maja, zaświadcza *Gietz* Buchalter Kantoru Jmci Pana *Przemienieckiego* Wuyta Wileńskiego — Który aby się wywiedział, iaki jest Urodzaj w okolicach Wilna, i donosi o tym, bardzo uprasza *Dziennik Handlowy* — Takż przypomina mu przydeklarowane nadesłanie Specyfikacyi in Specie & Numero Kupców Wileńskich.

— *Targ Grodzieński* ten sam co i w przeszłym Mieście bo inny nienadesłany.

— *Targ Brzeski Litewski*: w Tabelli znajdujący się, że był w Maju zaświadcza *Tar-nawiecki* Łantwyt Brzeski Lit: — Względem zaś Urodzajów tamiecznych, uprasza doniesienia *Dziennik*.

— *Targ Miński* w Tabelli znajdujący się, że był w Maju, zaświadcza *Tarankiewicz* Burmistrz Miński — I oprócz Tabelli tych jeszcze Gatunków Cenę donosi.

Gro-

Zło: Gro:

Grocha podlejšzego <i>Beczka</i>	50.	?
Miodu przasnego — <i>dubek: Garn:</i>	7.	10
Masła od Gar: Ko. 6. <i>Faska</i>	24.	1
Kapłon karmny <i>fztu:</i>	2.	1
Kura ordynaryjna Dto:	- -	24
Gęś - - - Dto:	2.	1
Indyk karmny - Dto:	6.	1

— Co do małej nadziei Urodzaiów tamęcznych.

Na Targach naszych Cena różnego Zboża, co raz powiększa się, a to dla tego, że cały Kwiecień równie mieliśmy mroźny jak i Marzec, od Dnia 1. do 15. Maia Dni były ciepłe lecz suche, a zaś od Dnia 15. do 24. Dżdże z śniegiem i zimno tak przykre, że nie paląc w piecach trudno było siedzieć w Domu, a bez Futra wynieść, i zjazd na gruntach w okolicy naszej, Zytą jeszcze małe, a Jarzyny lubo dawno zasiane z ziemi dotąd nie wyszły. dalej nie wiemy co dla nas Opatrzność przeznaczyła —
 Testor Ign: Tarankiewicz. Burmistrz M. J. K.
 Mei Mińska,

— Targ Piński w Tabelli żnaydujący się, że był w Maiu, zaświadcza Lwowicz Lan-

Wuyt M. Pińska i Pisarz Celt &c: — Nadto
 ieszcze oświadcza chęć chwalebną przyślu-
 giwania się Kraiowi, przez donoszenia do
 tego Pisma następujących wiadomości.

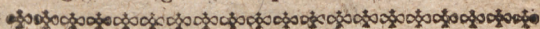
„ Ponieważ doczytałem się w Dziele *Autora*
 „ *Dziennika Handlowego*, iż ieszcze zostaie
 „ 13. Exemplarzy od *Najjaśniejszego Pana*
 „ zakupionych do rozbierania Miałom Krolew-
 „ skim, z tego powodu iako Gospodarz Miałta
 „ tego, niedorównany prac Jego kreśląc szacu-
 „ nek, mam honor upraszać o przyślanie iedne-
 „ go Exemplarza dla Miałta Pińska, z tym za-
 „ ręczeniem, iż nie tylko regularną Specyfiką-
 „ cya Targów i Jarmarków tego Miałta dono-
 „ ść przez Pismo moje będę, ale nadto nie-
 „ które okoliczności i z Radą Magistratu czer-
 „ pać zechcę — *Lwowicz Lantwuyt Piński*, „

Autor *Dziennika Handlowego* bardzo dzie-
 kuje za tak chwalebną chęć przyślugi dla Kra-
 iu, że zaś Targi Pińskie już mam na Czerwiec
 i daley mam miec przyśylane z rozkazu J. W.
 Starosty *Pińskiego* od Namieśtnika Jego, prze-
 to upraszam tylo o Jarmarkach, wszelkich oko-
 licznościach Handlowych Pińskich, sytuacyi Miał-
 ta Pińska, iakich i iak wiele w nim zayduie
 się Rzemieślników i Kupców, i iakich potrzeba

tam

tam bydzby mogła? — A za tę Jego satygę żądany Exemplarz Dziennika, przysyłany będzie na ręce Jego dla Miasta Pińska z liczby Prenumerowanych od *Najjasniejszego Pana* Exemplarzy dla Miast 30.

— *Targi Miast Poław w Powiecie Oszmiańskim* — — *Widz w Powiecie Braślawskim — Głębokiego w Wdztwie Połockim* — znajdujące się Tabelli, że były w Maiu, zaświadcza *Autor Dziennika Handlowego*, iako mający o tym przyślaną bardzo pewną wiadomość, bo z tamtych siron od pewnego swojego Korrespondenta.

II.

Targi i Handel Zagraniczny.

— *Targ Gdański, przez Konsula Gdańskiego*
J. K. Mici, doniesiony.

Zło; Mo: Pru:

P Szenicy Białey Łaszt.	260.	270.	275.	
Dto psirey. od 125	}			
do 128. funt: Dto.				
Dto psirey podley: Dto:		220.	230.	260.
Dto czerwoney od				
125. do 126.	Dto:			

Zyta

Zło: Mo: Pru:

Zyta od 112. do 118. funt Łafzt	}	
Dto: od 119. do 120. funt Dto		190. 200. 212.
Dto: od 120. do 123. funt Dto		
Jęczmienia -	Dto:	130. 140. 150.
Owśa -	Dto:	90. 95. 100.
Kaszy Jaglaney -	Dto:	260. 280. 300.
Dto: Tatarczaney	Dto:	220. 240. —
Potażu Węgiersk: Szyf: Talar:		19. 20. 20 $\frac{1}{2}$
Dto: Polskiego	Dto:	15. 16. 17 $\frac{1}{2}$
Dto: Korytowego Kor:	Dto:	16. 17. —
Dto: Dto: Braku	Dto:	13. 14. 15.
Saletry -	funt po gr:	10. 11. mo: pr:
— Datt w Gdańsku 8. Maia 1787.		

— *Dalsze nowe wiadomości tyczące się Handlu Polskiego z Zagranicznym.*

— *Edykt Króla Pruskiego względem Złota wybiłania i onegoż kursowania, iako intersuiący Handel Polski, kommunikuie się.*

Z Berlina 7. Maia., My Fryderyk Wilhelm z Łaski Bożej, Król Pruski &c:

„Po.

„ Ponieważ już nam kilkakrotnie oznaymiono,
 „ że nasi wierni Poddani w ich Handlach z Są-
 „ siedzkimi Narodami, przez Złotą monetę pod
 „ imieniem Dukata znaną, wiele szkodują; i gdy
 „ nam przetożono, aby tenże gatunek Monety
 „ Złotej pod naszym Stęplem i Władzą, wy-
 „ bierać rozkazać; rezolwowaliśmy się przeto,
 „ dla ułatwienia Handlu między naszym Pod-
 „ danymi i Sąsiedzkimi Państwami, do tego
 „ Proie tu się przychylić — Nakazujemy więc u-
 „ stanawiamy następujące Punkta:

„ 1. Aby Moneta Złota pod imieniem Duka-
 „ ta w Imperium znana pod naszym Stęplem
 „ wybita była.

„ 2. Kształt tego Dukata bydz powinien po-
 „ dług następującego opisanja.

„ Na iedney stronie Ukoronowana i Girłan-
 „ dami ozdobiona Tarcza, która Herbownego
 „ Pruskiego Orła wystawia z napisem na okoto:
 „ *Fridericus Guilielmus Borussiae Rex*,
 „ Na drugiej zaś stronie: Kwadrat na iednym
 „ z swoich rogów stojący z czterema Korona-
 „ mi po kątach, które są z sobą Wieńcem z
 „ Palmowych liści i Perel złożonym, złączone,
 „ z napisem i. *Ducat.* z Datą Roku i znakiem
 „ Mennicy. Też Dukaty obrączką okrążone bydz
 „ mają.

„ Ważność tey Monety ma być podług U
 „ staw Imperii, to jest: iż dobroć z ota w Duka-
 „ cie powinna 23. Karaty i 8. Granów wynosić,
 „ a 67. Dukatów Grzywnę i. Koloniskę ważyć
 „ będą — Jednak naszym Mincarzom sposób w
 „ Hollandyi używany, jest pozwolony — Nasi
 „ Mincarze iak nayostróżniejszy i naydokładniejszy
 „ si w wyżej opisanym sposobie wybiłania być
 „ mają. — Co zaś do oddzielania Dukatów iednych
 „ od Drugich, niech uważają ściśle, żeby Du-
 „ kat w Dukat wszystkie były równo-ważne.
 „ 3. Każdemu, ktoby tylko chciał Złota do-
 „ dawać własnego, na swoją potrzebę Dukaty
 „ w Mennicach naszych wybijać, jest wolno.
 „ Kto więc przystawi Złota, które przynajmniej
 „ 23. Karaty, Gran 8. trzyma, ten za każdą
 „ Grzywnę Koloniską przedniego Złota, 68. Du-
 „ katów otrzyma — Ktoby zaś podług tey pró-
 „ by, niż wyżej opisane, Złoto dostawił; ten
 „ chociaż także 68. Dukatów za Grzywnę do-
 „ stanie, ale rafinowanie Złota, porachowane i
 „ wytrącone mu będzie. (a)

4r

(a) Zyczyćby potrzeba, a żeby i w naszej
 Polskiej Mennicy była takowa wolność
 wybiłania Złota swego, Monety Srebrnej
 i Miedzi.

„ 4. Jaka zaś wartość tegoż Dukata w naszym
„ Królestwie drobnej Monety być ma, zosta-
„ wiamy to ze wszystkimi okolicznościami czasu;
„ ponieważ też nowe Dukaty, Towarom w
„ kraju być mają, którego Cena podług za-
„ chodzących okoliczności, od czasu do czasu u-
„ stławiana będzie. (b)

5.

*i Miedzianey, bo każdy uwiadomiwszy się
o takowej wolności; z chęciąby się przy-
spôsobił, na kawał Złota, Srebra i Mie-
dzy, wiedząc, iż z wszelką łatwością za
to będzie mógł mieć swoje Pieniądze.*

(b) *Wielka szkoda, że i u nas przy podnosze-
niu Dukata do Złota: 18. nie było ostrze-
żono, że tylko do Publicznych Podatków
ma być kurs Czerwonego Złotego do
Złota: 18. — w Handlu zaś powinny być
zostawione Dukaty za Towar, z wolną
kursu swojego odmianą, podług okoliczno-
ści i czasu; a tym sposobem wieleby się w
Kraju Złota zatrzymało, bo Handel mając
takową wolność kursowania Złota, zawsze
takby emulacją z Zagranicznym Handlem
utrzy-*

5. Nasze Kassy względem tychże Dukatów powinny zachować, co następuje.

1mo. Nasze Dukaty w Kassach, gdzie Podatki Złotem wypłacane bywają, w rowney wartości z Holenderskimi niewątpliwie przyimowane będą.

2do. Ktoby chciał, co ma srebrem, Złotem, Podatek złożyć, Dukat jeden za trzy Talery w Srebrze kurs mające, przyjęty będzie.

6. Cena wzwyż położona, do samych tylko obrączkowych Dukatów rozciąga się; ponieważ oberznięty, ani w Kassach, ani nigdzie, w wartości obrączkowego przyjęty nie będzie.

7. Zeby zaś niniejszy rozkaz i Rozporządzenie doszło wiadomości każdego, Rozkazaliśmy go przez wydrukowanie publikować. Co podpisem Ręki naszej, i Królewskiej Pieczęci przyłoże.

utrzymywał, iżby nie dopuścić wyjścia z Kraju Złota, bo iak skoro za Granicą w górę poszłoby Złoto, zaraz i Handel Pol. mógłby, alho rownie, albo ieszcze wyżej podnieść, a tym sposobem nie poszłoby Złoto za Granicę, gdy nie miałoby za Granicą wyższego Kursu.

łożeniem, wiadomo czyniemy. Działo się w Berlinie Dnia 7. Maia 1787. Roku.

L. S.

Fryderyk Wilhelm.

de Blumenthal, de Gaudi, Baron de Heinitz, de Werder, de Mauschintz, de Schulenburg.

— Z Lipska 5. Maia — o umniejszeniu Cła od Towarów Jarmarku Lipskiego.

KROL Jmć Pruski na uczyninną rek wizycyę dał Rezolucyą, że wszystkie Towary z Jarmarku Lipskiego do Polski i Moskwy prowadzone, tą razą nie będą rewidowane, ani Paki otwierane, szczególnie tylko przeważone na pierwszej Komorze, i od Cetnara iednego po Talerów 3. zapłacić mają. (c)

Z Wie-

(c) Co raz to lepiej ułatwia się Handel Pruski dla Polski — Nie trzebaby więc zaniechiwać przełożenia wszystkich trudności Handlu Polskiego z Prusami; widząc tak łatwego Króla Pruskiego.

— *Z Wiednia 12. Maia. O Cyrkulacyi Bankowych Wexlów, czyli Banco-Zetlów.*

DLA ułatwienia cyrkulacyi Cesarzkich Bankowych Wexlów (Banco-Zetlów) w Węgrzech, rozkazał Cezarz Jmć opócz znajdujący się w Budzie, drugą w Temezwarze Banco-Zetlów Kasse ustanowić, w której też Banco-Zetle za gotowy grosz zamieniane będą — Wypłacanie Podaków w Publicznych Kassach, temiz Banco-Zetlami ułatwiać będzie można (d)

— *Z Berlina 22. Maia o Handlu Moskiewskim na Czarnym Morzu.*

Podług Katalogu w Büschingowskich tygodniowych wiadomościach umieszczonego, wartość

(d) Słychać tu, że podobnie Banco-Zetle, mają być wprowadzone od Cesarza i do Polski, dla ułatwienia Handlu Austryakom z Polską — Kto lepiej zna naturę i zysk, dla Handlu, tychto Banco-Zetlów, niech da swe Zdanie, czy pożytecznie byłoby dla Handlu Polskiego? gdyby i Polska z swej strony zaprowadziła takowe Banko-Zetle.

tość Towarów Moskiewskimi Okrętami z Portów Rosyjskich przez Czarne Morze do Konstantynopola sprowadzonych — w Roku 1786. na 519,811. Rublów wynosi Roku zaś 1785. do 735,117. Rublów uczyniła. (e)

— Od Tureckich Granic Dnia 9. Maia, — o
Monecie Tureckiej, i niedostatku Arabskiej Kawy.

Turecka Srebrna Moneta na przeciw Cefejskiej na 17. procentu spadła.

Na Arabskiej kawie, już i samym Turkom
zbywa

(e) *Wszyscy, nie tylko Moskwa, uwiadomili o w zroście Handlu swiego; tak dla nauczzenia się w czym potrzeba jeszcze poprawić, iako i dla większego zagrania Obywatelów swoich do Handlu — My zaś nic nie wiemy o naszym Handlu, nie tylko z tych stron, gdzie Konsulów nie mamy, ale nawet i od Morza Czarnego, chociaż mamy Konsula w Chersonie.*

zbywa, i po większey części muszą się Holenderską kontentować. (f)

— Z Londynu 15. Maja — o Niedostatku Chmielu.

U Pewniaia, że zniżoma żarłoczna Mucha, pod czas panującego mglistego powietrza, nowy
Chmiel

(f) Ponieważ Turkom już na Kawie zbywa Arabskiej, a zatyń Holenderska wszędzie poydzie w górę; iakoż teraz i w Warszawie Kawę przedaią już w Skleпах funt po Złot: 2. Gro: 8. — Więc należałoby pomyśleć o zatamowaniu wchodzenia do Polski tego Towaru, tak mniej potrzebnego, a tak wiele kosztującego, bo kiedy Kawa była i tańsza, wychodziły Miliony z Polski za nią, a coż dopiero gdy jest droższa? Nim więc kto obmyśli sposób zatamować wchód tego tak niepotrzebnego Towaru (wówię niepotrzebnego, bo Przodkowie nasi obchodzili się bez niej) Ja tym czasem komunikuję myśl moją.

Po-

Chmiel bardzo popsuła. I jeżeli się to, już tu doznawane złe, daley rozszerzy, to zapewne Chmiel na 20. do 30. procentu od Cetnara w górę poydzie. (g)

— Z Kopan—

Powszechnie zakazać wchodu oncy nie można, bo i zmarły Król Pruski iak mocno uciemieżał używanie tego Produktu, przecież nie mógł zupełnie odzwyczaić; ale my możemy zmniejszyć używanie onego, przez nałożenie Podatku, albo na Sklepy Korzenne, w których się przedaie Kawa, albo na Kassenhauzy szynkujące Kawy, w których nayprościeyszy Lud ledwo mogący mieć na kawatek Chleba, zpiia Kawę, tak dla różnych przycheł Kassenhauzowych, iako i dla łatwości zdobycia się na kilka groszy za filiżankę Kawy — Za nałożeniem więc Podatku na Kassenhauzy, umniejszy się liczba onych, bo nie każdego stanie zapłacić Podatek, a ci zaś, co zapłacą, uczynią przynajmniej Profit Skarbowi Publicznemu, z publicznego Marnotrawstwa.

(g) Ta drożyna Chmielu w Anglii spodziewana, powinna zachęcić Polaków do zamno-

— Z Kopenhagi 12. Maia — o Handlu Drzewa Dębowego.

Podług Rezolucyi J. K. Mei 15. przeszłego Mięsiąca, Klepki, i inne wszelkiego rodzaju Dębowe drzewo, może bydź do Danii bez opłacania Cła wprowadzane, iako też i do Norwegij. (h)
Zgro.

mnazenia Chmielników sioćich, gdyż i Cmielem możnaby znaczny Handel z Polski prowadzić, a który dotąd bardzo jeszcze niekzemny.

(h) Te wolne bez opłaty Cełł wprowadzanie do Danii i Nowergii Drzewa Dębowego, powinno zaśladowić Polskę, iż już temu Kraiowi znać, że zbywa na Drzewie Dębowym; a ztym i Handel tego Drzewa znać, że puydzie w górę. Trzebaby więc wstrzymać się nieco z tak nagłym i bezcennym wywozem tego Drzewa za Granicę, i pomyśleć o lepszej oszczędności, i lepszym Gospodarowaniu około lasów naszych, na których już, a zwłaszcza Towarnych, poczyna po wielu miejscach schodzić.

Zgromadzeni Generalni Kompani; Handlowey Morza Bałtyckiego, i Gwinei Kommissarze na Dniu 10. Stycznia, nie tylko myśli swoie na podaną sobie Plantę do Konwencyi, Generalną Instrukcyą dla Officyalistów w Gwinei, i Plantę obrony, ale też i Stan teyże Kompanij, w iakim się znayduie, komunikowali. I znowu niezabawno drugie Generalne Zgromadzenie będzie. (i)

III.

O Fabrykach Kraiowych.

— Zapytanie Sandomierzanina o Zawadach znaydujących się w Polsce do wzrostu Fabryk, i o sposobach rozkrzewienia tychże z Uwagą dochodu Tabacznego

1. **K**TORE są Zawady w Polsce do założenia i wzrostu Kraiowych Fabryk?

S

2. Ktò

(i) Wszystkie rządne Kraie chcąc Handel swój uogromnić, formuią wielkie Kopanie Handlowe, i Ustawy tych Kompanij publikuią Powfszechności, my zaś Polacy, i w tym nie czyniemy emulacyi nikomu.
 May 1787. S

2. Którymi sposobami też w Kraiu należałoby rozkrzewiać?

Są Pytania godne publiczney odpowiedzi, której od gorliwych Patryotów oczekuiemy.

Rolnictwo—Rękodzieła i Handel mają z sobą nierozzerwany związek—Są to trzy źródła Bogaństw Kraiowych, lubo w Polsce dużo zamulone.

Te trzy materye między naywalmieyszemi materjami Seymowemi umieszczone bydźby powinny, te iednak, prawie żadnego u Zwierzchności Prawodawczey nie zyskały dotąd względu—A lubo Dobry nasz Monarcha, i z nim gorliwi Patryoci, na każdym Seymie w tey materji żądania swoje oświadczaia, sposobu atoli Seymowania, bezskutecznemi one czyni.

Niektorzy żadaia, aby w Kraiu ustanowić Kommissyą *Ekonomiczną*, któraby się zatrudniała urządzaniem w Polsce *Rolnictwa, Rękodzieł i Handlu*.

Inni oszczędzaiąc fundusze na *Kommissyą Ekonomiczną*, radzą, aby to troie przyłączono pensyonowanym Departamentom.

Jako to Handel Zagraniczny aby przyłączyć do Departamentu Interessów Cudzoziemskich czyli Zagranicznych.

Handel

Handel Wewnętrzny, do Departamentu Skarbowego.

A Rolnictwo, i Fabryki do Departam: Policji.

Inni odmiennie czynią Projekta.

Wszyscy zaś ieden mają ten zamiar, iż się Rolnictwem i kłodziejami i Handlem Zwierchność Kraiowa zatrudniać powinna, a Ustawienia swoje uskuteczniać przez Kommissye Dobrego Porządku po Województwach ustanowione.

Co do Handlu Tabacznego.

Oprócz uczynionych już doniesień względem Tabaki i Tytuniu Kraiowej Fabryki, abym mógł dokładniejszy uczynić obraz, postanowiłem tu przywiesić Tablicę całą-roczney Percepty w Magazynie Sandomierskim, z której różne można będzie czynić wnioski na Dobro Kraiowe, a ta jest następująca Roku. 1786. (o)

S 2

Do Skar-

(o) Nieskończenie Kray będzie wdzięczny Sandomierzaninowi za komunikowanie takowej Tabelli, z której oświeciwszy się wiele jedno Miasto czyni Intraty z Tabaki? zechce zapewne wiedzieć, wiele cały Kray? i o odkrycie tego Sekretu, będzie nalegać na Kommissye Skarbowe.

	Do Skar. bu		Kompanii		Dystrybutorom		Summa.	
	Złote	Grosze	Złote	Grosze	Złote	Grosze	Złote	Grosze
1786								
Januarius	10,459	15	11,290	6	2,276	15	24,026	10
Februarius	8,461	16	9,035	9	1,717	15	19,214	18
Martius	7,139	12	7,663	74	1,494	32	16,297	4
Aprilis	7,104	-	7,661	27	1,542	7	16,308	26
Majus	5,624	2	6,037	18	1,185	6	12,846	18
Junius	7,001	15	7,751	15	1,520	18	16,073	8
Julius	9,876	25	10,548	21	2,007	22	22,433	18
Augustus	7,694	13	8,245	27	1,625	8	17,565	22
September	9,751	10	10,542	9	2,14	3	22,440	10
October	11,053	10	12,012	15	2,512	15	25,578	14
November	5,091	13	5,449	3	1,066	24	11,607	18
December.	10,249	18	11,143	-	2,323	12	23,716	18
Summa	107,181		18				228,097	23

Lubo tu mało kogo obaczy, któryby niezagra-
 niczną zażywał Tabakę, wszelako Konsumpcya
 Tytiunu i niektórych Tabak wynosi na Rok w
 iednym Woiewództwie blisko 300,000. Zło:

W terażnieyſzym Roku 1787. za 4. Mieſiące
 wybrano Zło: 66,049. Gro: 14. to ieſt:

In Januario Zło: 16,524. Gro: 20.

In Februario Zło: 18,543. Gro: 28.

In Martio Zło: 15,373. Gro: 12.

In Aprili Zło: 15,607. Gro: 14.

Miło

Miło nam w *Dzienniku* czytać o założonych Jedwabnych Fabrykach w Poznaniu, Krakowie, Drzewicy, Kobylce, Rożanney, Słucku, Niemirowie, i indziej.

Mileybyśmy czytali doniesienia o chowaniu Kraiowym Jedwabników, aby tym Fabrykom, Kraiowy dostarczał Jedwab niezakupowany za Granicą.

Obce Kraie dają nam zbioru swego, godny naśladowania przykład, iako to:

Hiszpania, która co rok zbiera funt: 1,820,000.

Francya, która co rok zbiera funt: 240.000.

Prusya zbiera co rok funt: 14,000.

Węgry zbierają co rok funt: 8,000.

Gdyby i u nas Miałom Królewskim nakazano copredzey zasadzenie Drzew Morwowych, a Szpitalom chowanie Jedwabników, Kokonów zaś oddawanie Miałom, miałyby Miasta nową intratę, a Kray znakomity pożytek.

Zdarzyło mi się czytać w Regestrach Sandomierskich roku 1559. i 1569. iż się wtenczas znajdowało w Sandomierzu Winnie około 20. te przez Nieprzyjacielskie Woyska, a bardziey przez powietrze wygubionych ludzi, wyniszczone zostały—Możnaby te znowu zasadzić, byle w dobrym gatunku macice wprowadzono, i ludzi do te-

go sposobnych użyto, możeby pożytek był wielką innym zachętą.

Wszakże Powiat *Wiślicki* mający grunt tłusty, iakiego podobno Tokay Węgierski nie ma, pomysłnieyby te doświadczenia mógł czynić.

U nas tu w każdym prawie Dworze i Plebanii rodzą się Wina, ale w pod ym gatunku i mało.

W Lubelskim chowają Owce Angielskie i biorą za kamień Włny przedniej po Złot. 24. i więcej.

W Sandomierskim każda prawie Wieś ma po kilka set Ówiec, lecz te Kraiowe.

Gdyby rozmnożono Angielskie lub Hiszpańskie, malyby Fabryki Sukienne, przednie Gatunki Włny, a zatym i Sukna równe Zagranicznym.

Wszakże potrzebneby było Publiczne Pismo, tak względem Sposobów chowania Owiec, iako i względem leczenia ich chorób, których u nas nie wiedzą wszyscy — *Sandomierzani*.

— *Niedośłatek Fabryk Kraiowych po Miastach naszych. gdyby można przynajmniej znaczną liczbą Rzemieślników zaśląpić, rzeczyby potrzeba było tego Kraiowi naszemu; ale na nieszczęście*
Powsze

Powszechne, żadne miasto pochlubić się i w tej okoliczności nie może, dla wielu Zawad z Defektów Rządu naszego wypływających, mianowicie z złego Urządzenia Żydów, którzy iak we wszystkich okolicznościach Handlu, taki i w rozmnożeniu się Rzemiość są przeszkodnikami. Dla przeświadczenia czego, nim z innych Miast nadeszła się Specyfikacye Rzemieślników, udziela się teraz Specyfikacya Miasta Wilna następująca.

— Specyfikacya Rzemieślników przyśięgłych w Mieście *P. K. Mości Wilnie Stołecznym W. X. Lit.* znajdujących się.

Złotników i Jubilerów	8.
Zegarmistrzów	6.
Krawców Polaków	26.
Krawców Niemc w	13.
Kowalów	34.
Rymarzów i Siedlarzów	30.
Ślusarzów	11.
Szewców Polaków i Niemców doskonałych.	115.
Gancza	

Garnarczów	-	-	28.
Tkaczów	.	-	25.
Stolarzów	-	-	21.
Krześlarzów	-	.	2.
Będnarzów	-	-	4.
Tokarzów	-	-	4.
Rzeźników	-	-	49.
Stelmachów doskonale Karety			
robiących (a)	-		8.
Piekarzów Niemców			10.
Szafraników	-	-	24.
Garbarzów mało-skórników			31.
Niemców wielko-skórników			5.
			Mie-

(a) Nie muszą być tak doskonali jak Warszawscy, gdy Xiążę Jmć Biskup Wileński w tym Roku tego Miesiąca z Warszawy od Dangla najsławniejszego Karetnika Warszawskiego, sprowadził do Wilna 4. Poiażdzy guślowne, i paradne, zapewne na sprowadzenie onych 70. mil drogi, niechciałby expensy podejmować, gdyby w Wilnie mogli robić takie Poiażdzy jak w Warszawie.

Mieczników	-	6.
Mularzów	-	60.
Kotlarzów	-	6.
Konwiarzów	-	6.
Chirurgo-Medyków	-	10.
Szmuklerzów	-	4.
<i>Zydów bez miary.</i>		
Puźników	-	3.
Cieślów	-	40.
Krupników	-	30.
Rękawiczników	-	3.
Chlebników	-	40.
Zamefznuików	-	2.
Organ-Maystrów	-	7.
Pilników	-	40.
Piwowarów Niemców	-	4.
Słodowników	-	10.
Malarzów	-	15.
Introligatorów	-	7.
Czapników Cech ze wszystkim przez Zydów (których bez miary) zginął.		
Jednak znajduie się	-	5.
Muzykantów Sorbaków	-	12.
Lakierników	-	2.
Strycharzów.	-	50.

Zydów

*Zydów, Krawców, Złotników Kramarzów,
Mosiężników bez liczby.*

*Tak doniósł Giezt Buchalter Smci Pana
Przemienieckiego Woyta Wilen:— Zy-
czyćby potrzeba gdyby podobne Donie-
szenia Kray mógł czytać ze wszyst-
kich Miast, z których może łatwiej
i prędzej Zwierzchność Kraiowa o-
świeciwszy się o niedostatku gdzie ia-
kich Rzemieślników, przychyliłaby się
do ulepszenia ich Stanu, przez znie-
sienie tych zawad, które tamują ich
Wzrost pożądany.*

*— Doniesienie o Magazynie Cyców i Skór
Kraiowej Fabryki Niemierowskiej, znay-
dującym się w Warszawie.*

Müller Amiet i Kompania z Niemirowa w
Ukrainie uwiadomiała Publiczność, iż otworzy-
li w Warszawie znaczny Magazyn Cyców i
Skór swoiey własney Fabryki, który i na potym
zawsze utrzymywać będą.

1. Dostać można u nich, począwszy od nayor-
dynarynieyszych do nayprzednieyszych Cy-
ców rozmaitego gustu.

Jedne-

Jednego Desseniu po większey części 10. do 20. jednakowych sztuk na Obicia, Meble i Firanki.

Jako też rozmaitych gatunków tak ordynarynych, iako i przednich Chustek na szyję i do noga.

2. Znajdują się u nich Skóry do glansowania.

Podeszwy.

Czarne Juchty.

Kozłowe i Cielece Skóry.

Jako też bardzo przednie Cholewy Angielskie.

Zalecaj się powszechności, zapewniając o najniższej Cenie i uwiadomiasz, iż Sklep czyli Magazyn takowych Towarów znajduje się na Ulicy *Senatorskiej* przeciw Marywillu w Kamienicy Bernau. Nro 463.

— Zyczyłoby także potrzeba, gdyby wszystkich Kraio: iakie się tylko znajdują Fabryki można było uwiadomić Publiczność, gdzie ich są Magazyny? Przez co dogodziłoby się i wygodzie Publiczney, że nie szukano by po zakątkach Towarów takowych Fabryk, ale prosto trafiało by do Magazynów — I prędzemu odbyłoby tychże Fabryk; a zwłaszcza, gdyby Właściciele wszystkich Fabryk Kraiowych donieść.

jeszcze

ieszcze, raczyli do tego Publicznego Pisma
następujące Uwiadomienia:

1. Gdzie są iakie Fabryki? i gdzie onych Ma-
gazyny?
2. Jakie gatunki Towarów w tych Fabrykach
znaydują się? i iaka onych Cena?
3. Wiele jest Warsztatów w którey Fabryce? i
wiele w niey Ludzi robi? a to dla tego, aże-
by można było wcześniej miarkować, iak zna-
czną Partya, i w iakim czasie można obsta-
lować.

— *O Fabryce Atramentu i Szuwaxu w War-
szawie.*

Powinnością jest Obywatelską donosić, nie tyl-
ko w ogulności o Handlach i Fabrykach Kraio-
wych, lecz y o wszelkich potrzebnych wynalaz-
kach uwiadomić Powfzechość zwiastcza w
Stołecznym Mieście, gdzie uczciwy zysk i za-
robek nie jest naganny w mnoſtwie Proźniaków
uciążliwych i szkodliwych Towarzystwu.

Z tych Powodów podacie się do wiadomości,
iż mieszka na Ulicy Będnarskiej w Kamienicy
nazwaney Obuszynskiej pod Nm 2687. Szl:
Jan Kizel Zaporowski, który w dobrym ga-
tunku robi i przedaie następujące rzeczy:

1. *Atra-*

1. *Atrament* Kancelaryski Butelka po Zło: 3.
2. *Atrament* Puł-Massie Butelka po Zło: 5.
3. *Atrament* Massa cała B telka po Zło: 8.
4. *Atrament* suchy Angielski, tablicz-
ka dwu-calowa w szerz i w dłuż po Zł: 4.

Te wszystkie *Atramenty* są takie cnoty, że nie pleśnieją, i na potomne czasy niewygluzowane trwają— Co należy do czarności onych, im czarniejsze tym droższe.

Szuwax twardy *Wiedeński* z lakierem robiony, który w glancu przedni, i niedopusza mazania sukien, laska po Zło: 4.

Szuwax przedniejszy i twardszy po Zł: 6.

Szuwax słoikowy Angielski generalny na wszystkie skury do glancu służący, który gdy wysycha, znowu z Piwem rozbić się dać jakimkolwiek, i Skór nie psuie, byle tylko na lico-
we Skóry, iak najmniej trzeba nim czernić, a potem wytrzeć na czyste glanc szczotkami. *Sło-
ik* kwaterekowy kosztuje Zło: 2.

Szuwax Słoikowy *Pruski* oliwny, nazbyt do miękkich Skór glancowania, który nie da się rozrabiać, tylko z wierzchu Piwem nalewa się w słoiku do konserwowania, aby nie wylychał, służy na wszystkie Skóry do glancu. *Słoik* pułkwaterek: Zło: 3.

Szuwax

Szuwax butelkowy Wiński przedni z la-
kierem, butelka Zło: 12.

Takowy m Szuwaxem zaprawione buty glancu nie tracą, i przy ogniu bynajmniey się nie topi, iest światły i piękny, lecz na boto nie służy— Takieyże iest cnoty i Tabliczkowy, tylże na Skóry liżkowe nie służy, ale na wywracane, bo pierwsze służy.

Szuwax Butelkowy ordynaryny do liżkowych Skór Kozłowych, Cielęcych i Tureckich. Butelka gotowego rzadkiego Zło: 4.

Robi także pomieniony *Zaporowski* Trucizę na szczury i myszy, to iest: Pigułki ympatyczne, które gdy szczur lub mysz zię, nie przedko zdycha, tylko przez dzień, lub przez noc chodzi, a drugich gryzie, dusi, poki sam nie zdechnie. *Słoik kwaterkowy Zło:* 4.

Umie także wiele innych rzeczy, które chętnie zdrobi, byle tylko umyślnie było mu przełożono.

Takowe uwiadomienie sam Fabrykant wyżej pomieniony doniośł.

IV.

O Transporcie Splawnym.

— Uwaga Sandomierzanina względem poprawy budowania Statków i onemi pływania.

Co do poprawy budowania Statków.

Statki Handlowe na Rzekach Polskich zdają się potrzebować Reformy co do sposobu onegoż budowania:

Jest to dowodem *oszczędności*, gdy kto starać się naprawia, podobnież *mądrości*, kiedy kto stare zdania poprawia— Dawny sposób budowania Statków Polskich zdaje się w tych czasach potrzebować Reformy— Chociaż najszybsze jest z kruszców Złoto, to jednak im w cieńszą i rozłożystszą blaszkę rozciągnięte będzie, tym nie rychlej w wodzie tonie— To doświadczenie jest krytyką na Statki Polskie, które w dnem i bokach małą mają rozłożystość, a zatym głęboko się pograżają w wodzie, przez co czekać muszą na wylewy Rzek, i nie przedać Produktów kiedy pożytecznie chcą, ale kiedy iakokol-

kokolwiek mogą— Ztąd wypada potrzeba odmiany w sposobie budowania Statków Polskich.

Szkuty, Dubasy, Komiegi ładowne nie mogą spływać każdego czasu, ale tylko w czasie powodzi wielkiej— Impet wielkiej wody naraża Statki na niebezpieczeństwa— Zbiór wielkiej wody rzadko się trafia— Oboje to tamuje Handel.

Możnaby takie obmyślić Statki, aby mogły małą wodą z ładunką spływać, i wracać się do swego Portu, nie tak iak *Galary, Komiegi*, i inne, które z szkodą przedawane bydz muszą, i spustoszeniem lasów a to corocznym, gdy corocznie ichże budują, a nigdy nie powracają do swoich Portów (a)

(a) Przez niepowracanie nazad Statków, iak wielką szkodę Kraj ponosi na zpuszczeniu lasów, wnosić można z następującego doniesienia w Dzienniku przeszło-Miesięcznym fol. 180. znajduiącego się. „Ze do Elbląga—
 „weszło Statków Polskich 703.
 „a wyszło tylko Statków 312.
 To tylko w iednym Elblągu tyle Statków zostało, a cóż dopiero mówić, wiele to w Ggdań-

Spośb budowania Statków moćnych, potrafi
nam podać *Mechanika* przytło o wana o *Hydrau-*
liki i *Hydrostatyki*, o czym nauczaia w Szko-
łach Narodowych.

T

Co

Gdańsku, Krolewcu, Warszawie &c. pó-
zośtałó bez powrotu?
Azatym wnośić potrzeba, iak prędko Kray
nasz moie się wyzuc z lasów, mianowicie te
Woiewództwa, z których takowe Statki
wychodzą, a nie powracaią, iesli wkrótce
reformowane nie będą tak, aby nazad po-
wracaty — Już Woiewództwo Sandomier-
skie doznaie niedoślatku lasu tak wielkie-
go, że z Kordonu Austryackiego za-
kupować musi za gotowe pieniądze, iak do-
nosi o tym Sandomierzanin w Dzienniku
przeszłó-Miesięcznym fol. 177 „ że do sa-
mego Sandomierza w przeciągu trzech Mie-
sięcy Roku teraźniejszego wprowadzono z
Galicyi Drzewa na opał za Złó. 200. —
Czegóż się ma spodziewać te Woiewódz-
two za lat kilka? gdy Statków swoich nie
zreformuie na lepsze, i Lasów zasiewać nie
będzie?

Co do poprawy pływania.

Spółb także pływania zda się potrzebować od-
miany.

Maytkowie albo Flisi poiazdami lub Iaskami
przy klinowatey sztabie robiący, raczy krzy-
wią i tamują prostotę biegu Statku, niż go po-
pędzają.

Łodzią płynący w innym miejscu zręczniey
robi wiosem niż na Statku.

Poiazdy Stakowe oznaczają Drąg iedno-bie-
gły.

Nie można pochwalić robienia poiazdami przy
klinowatey sztabie, od Dulek większa część wy-
suniętych Poiazdów do wody niż do rąk, cięż-
szą czyni na Statku robotę, i niespore pływa-
nie.

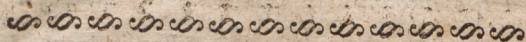
Spółb kierowania Statkiem nie jest najlepszy,
iako i spółb spychania zawieźniętych Statków
drągłem zwanym *Gąsiór*, możeby się znalazł
śnadniejszy inny, podobnież i do uwarowania
onych, aby nie więzły.

Zgola wieleby można potrzebnych Uwag dać
względem Spławności, lecz onemi tu nie za-
bierając miejsca, wolemy onych oczekiwać od
tych, którzy tych rzeczy wiadomość w dosko-
nałym posiadają stopniu.

Te

Te i tym podobne wiadomości iako potrzebne do ułatwienia Handlu Polskiego, spodziewać się należy, iż użyczone będą Powszeczności przez Szkoły Główne, zwłaszcza gdy już w tey mierze starannego o Dobro Powszeczne J. W. Rektora Szkoły Głównej Koronney, rozehane jest po wszystkich Szkołach Koronnych rozrządzenie.

(b) *Sandomierzanin.*

XV.

O Transporcie Lądowym.

— Odpowiedź na Zapytanie Dziennika względem Grobel J. WW. Szczytowej, i Butrymowicza.

Czytając w Dzienniku Handlowym prze-
T 2 szło-

(b) *Jeśliby iaki sposób względem tego przez Akademię był obmyślony, tedy niech raczą udzielić go nie tylko thebricie Uczniom swoim, ale i całej Powszeczności przez te publiczne Pismo, a ta w praktyce chciałaby tego doświadczyć— A dopiero Akademię nasze pokazałyby się Narorodowi bydz pożyteczne, nie tylko w Edukowaniu Młodzieży, ale też w nauczaniu i Starych.*

szło-rocznym na Miesiąc Listopad, i Grudzień
Zapytanie na Karcie 557. znajdujące się.

Jezeli Grobla J. W. *Szczytowej* Kasztelano-
wey z Kożangroda wysypana, nie łączy się z
Groblami WW. *Butrymowiczów* Podstar. i Mie-
czników Pińskich w *Dzienniku* na Miesiąc Li-
piec i Sierpień opisanemi?

Odpowiadam iako wiadomy tej Pozycyi.

Ze te Groble wcale się z sobą nie łączą, bo
iedne od drugiey są mil blisko dziesiątka' odległe,
Butrymowiczowski wyżej, a *Szczytowej* ni-
żej Rzek Pińskich położone, a chociaż obydwie
ułatwiają przejazd z Litwy na Wołyń i Ukra-
nę, nie wypada iednak nikomu iechać razem,
i iednemi, i drugiem, bo ktokolwiek chciałby
jechać na *Wołyn* z *Białej Rusi*, z *Mińskiego*,
Nowogrodzkiego, a nie miałby bydź w
Pińsku, temu jest zreczniey udać się na *Łachwę*
do *Kazangrodka*, z tamtąd milę groblami do
Rzeki *Prypeci*, a pod Karczmą J. W. *Szczy-*
towej przewiozłszy się przez tę Rzekę, iechać
2. mile Groblami do Folwarku Teyze *Dubień-*
ca, z tamtąd zaś na *Stolin* i *Terebeżów* tra-
fiać do *Dąbrowicy*.

Lecz ktokolwiek z *Grodzieńskiego*, *Lidzkie-*

go, Oszmianskiego, Słonimkiego, Części Woiewództwa Nowogrodzkiego, i części Wództwa Brzeskiego, iednym słowem z całej Litwy, chciałby iechać na *Wołyn*, czyli *Ukrainę*, iuż temu nayprościey iest udać się do *Pińska*, i przebierać Groblami *Butrymowiczowskiemi*, chociaż one są teraz w kllku mieyscach przez powódź popłute—Prawda że te Groble potrzebuja ieszcze wielkiego kosztu na Reparacyą i ułundowanie swoje, ale też i to prawda, że one przechodzą przez Błota i Rzeki *Pińskie* w tym mieyscu, gdzie wiele Rzek udzielnie sobie płyną, a bregi swoje nie wysokie, lecz biotniście bez żadnego Lasu i Chrośtu mają, robota tedy w takich mieyscach iest trudna i kosztowna.—

Szczęśliwiza w tey mierze J. W. Szczytowa Pani maletna i bardzo przykładnie gospodarująca, bo Grobla iey przechodzi przez mieysca mające Ziemię, fałszywy, i drzewo—Rzeka nawet iuż tam iest iedna *Prypec*, do ktorey wżyzkie Rzeki od *Pińska* płynące po wyżey wpadły, iedne, iuż koryto uformowały.—Jeszcze i w tym J. W. Szczytowa była szczęśliwą, że Jey Groble od Brzegu do Brzegu idą własnymże iey gruntem, a tak

w ro-

bocie swoiey przeszkody żadney od nikogo mieć nie była powinna, zawzię jednak Dzieło kosztowne, chwalebne i pożyteczne w tey Grobli uczyniła – Groble zaś *Butrymowiczowskie* dłużej daleko od tamtych, przechodzą przez błota różnych Obywatelów, którzy śmiejąc się wprzód z iego *Antrepryzy*, i mając za niepodobne to Dzieło, dopuścili i pozwoli mu przez te swoje błota sypać Grople, gdy zaś rzecz już przychodziła do końca, i otwierał się pożytek, choć ieszcze w początkach małej, ale na utrzymanie tychże Grobel bardzo potrzebny, każdy z Obywatelów do Grobli na błocie swoim wysypaney, rości Prawo, i samego Autora odbija; lecz gdyby ieszcze każdy *Possessor* chciał utrzymywać Groble i Mosty na swoim błocie będące w należytym porządku, byłaby rzecz znośna, ale że *Reparacyą* Mostów i utrzymywanie Grobel, każdy zwala na onych *Wynalazcę*, a tylko pożytki z nich spodziewane sobie przywłaszcza.

Cała *Powszechność* bliska i daleka jest podobno przekonana, że Grobla przez *W. Butrymowicza* robiona, jest potrzebna, pożyteczna, i kosztowna, ale do poprawy i kończenia iey nie widać ieszcze żadney znikąd pomocy, bez pomocy ani myśleć można, gdyby *W. Butry-*

mowicz

mowicz azardował się znowu resztę majątku swego w tołożyć, zawsze jednak żąda on to dokończyć i ufundować, co zaczął, ale też i wzdycha, azali Bóg nie zezwle mu znowu takiej pomocy na dokończenie, iaką miał na początek i kontynuacyą od J. W. Jmci Pana *Ogińskiego* Hetmana W. X. Lit:

O! gdyby podobne dzieło było w Anglii, lub w innym Kraiu dobre Obywatelskie chęci w spierać umieiaącym, iużby on dawno odebrał pomoc taką, o którejby nikt nie wiedział, zkąd pochodzi! pomocy zaś, że do tego potrzebuie, i że sam dokończyć tego nie zdoła, wnosić trzeba z wielkości dzieła, a z mierności majątku Jego— *Dat w Grodnie 1787. Dnia 8. Kwietnia—*
Wincenty Szyma Podcz: Piński.

—Zapytanie czy nie możnaby wieczyściego Mostu na Wisle pod Warszawą wystawić?

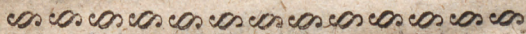
Z Okkazy tak późnego w Roku terażniejszym postawienia pod Warszawą Mostu, bo aż w ostatku Maia, przyszło mi uczynić następujące do Powszechności Zapytanie.

Most *Warszawski* przy corocznym rozbi-

aniu

nia i stawianiu, Przy częstym onego przez Powódź ruynowaniu, więcej czyni niewygody iak wygody, bo więcej nie stoi iak stoi. — Czy nie mógłby być wieczystie wystawiony? — i takowe wysławienie czy więcej? czy mniej kosztowałoby? iak terazniejszy coroczny koszt sławiania — rozbierania — reperowania?

Czeka odpowiedzi od całej Powszechności te tak potrzebne Zapytanie.

VI.

O Jarmarkach Kraiowych.

TEn Artykuł tak dla szczupłości miejsca w terażniejszey Części, iako i dla nienadsyłania Uwiadomień potrzebnych od Właścicieli Jarmarków, teraz opuszcza się — Ale w dalszych Mieściach ten tak intereffowny Artykuł nie będzie opuszczon, jeśli Właścicieli Jarmarków, gorliwość o Dobro swoje i Powszechne, będzie gorętsza w nasyłaniu wiadomości Jarmarkowych iak dotąd.

VII.

O Miastach Kraiowych.

— *Dalszy ciąg Numerowania Warszawy.*

79. Ulica Widok.

Nro.

- 1566. Dworek Kellera.
- 1567. D. P. Gołaszewskiego.
- 1568. D. P. Szczypulskiego.
- 1569. D. P. Świecńskiego.
- 1570. D. P. Orzechowskiego.
- 1571. D. Denerta.
- 1572. Cegiel: Zommera.
- 1573. Ceg: J. W. Ogińskiego, Het: W. Lit:
- 1574. D. J. W. Oborskiego, Kafz: Cie:
- 1575. Off: Gurskiego.

80. Ulica Bracka.

Nro.

- 1576. D. Ingermana.
- 1577. D. Münicha.
- 1578. D. Rutt.
- 1579. D. P. Kraiewskiego.
- 1580. D. P. Szyuka.
- 1581. D. Langerera.

1582. Plac J. WW. Suk: Opalińskich.
1583. D. XX. Miffionarzów.
1584. D. P. Leśniewskiego.
1585. D. Ciechomskiego.
1586. D. P. Godlewskiego.
1587. D. Stypulkowskiey.
1588. D. Popławskiego.
1589. D. Kowalskiego.
1590. D. Chynowskiego.
1591. D. Szl:Eberta.
1592. D. Błażejewskiego.

Następuje Ulica Nowogrodzka.

VIII.

- O Dobrach do Przekazy Zastawy, Arc.
dy. Cc:

- Dobra Swiniary z Przyległościami w Ziem
mi Gostynńskiej do Zastawy.

1.	W	ieś <i>Swiniary</i>	ma Gosp:	5.	Kom:	4.
2.		Wieś <i>Michowice</i>	Ditto	12.	Komornie	3.
3.		Na <i>Rybakach</i>	Ditto	1.	-	-
4.		Na <i>Wegierce</i>	Ditto.	3.	Komorników	3.
6.		Na <i>Dutkach</i>	Ditto.	1.	-	-
6.		W <i>Wiączminie</i>	Ditto	25.	- Ditto	7.

In Summa w tey Sub-
stancyi Gospodarzy założnych 57. Komorni: 17.

7. *Hollendrów za Wiącheminem nad Wi-*
flą - - - - - *Gospo:* 11.
8. *Dit. Za Swiniara: w Sadzie i Ostrowcu Dt.* 22.
9. *Dit. Na Burzycy i Klinie* Ditto. 7.
10. *Dit. Niewieściu Lata wyśiadujących* Dit. 20.
11. *Dit. w Kozikowie podobnież wyśiadują-*
cych - - - - - *Dit!* 4.
12. *Dit. Na Wiśle w Chrzaniey Kępie* Ditto 1.
13.

13. Dit: Na *Popielarce Kępie* Dit. 5.

14. Dit: Na *Kępie Bobrzej* - - - Dit. 4.

In Summa Hollendrów czynszujących 74.

Zyta Kóp 500. po Zło: 6. kopa uczyni Zło. 3000.

Pfizenicy Ozimey Kóp 300. Kopa po Zło: 8. 2,400.

Jare Zboże wszystko przez połowe całej

Oziminy rachuiąc, uczyni Złot: 2,700.

Siana Wozów 400. z tych Fur 100. zo-

stawiwszy na Inwentarze, a reszta 200.

rachuiąc Furę 1. po Zło: 6. uczyni Zło: 1,800.

Za 80. Morgów Łąki, Morg 1. po Zło: 36 - 2,880.

Za 53. Kapłony od Chłopów, ieden Kapłon

licząc po Zło: 1. uczyni Zło: 53.

Za Kop 6. i $\frac{1}{2}$. Jaiec Czyszowych od tychże,

uczyni Zło: - - - - - 7.

Hollendry co S. Marcin daią Czysz 0-

gulem, oprócz tych, co Lata Wolno.

ści wyśiadują i innych akcydensów Zło. 2,500.

Propinać czyni na Rok Zło: 6,000.

Importują więc te Dobra rocznie Zło: 21,340.

NB. Dochody z Inwentarza nie rachuią się: bo

Czeladź kosztuje i Ekonom.

Ta Substancya nad Wisłą leżąca - ma o-
ba brzegi Wisły sobie należące i z Kępami na
niej - Cliszyny donośne na Błotach, i Borek -

Grunta obszerne, i iak naylepsze — Łak dostatek wybornych — Chłopy dają po iednym Kapłonie i iaiec po 8. sztuk — Tłokę robią od S. Małgorzaty do S. Michała iedną — Pańszczyzny każdy z nich w tydzień Dni 2. Bydłem, i tyleż pieszą — Oraz wszystkie inne, usługi i Powinności odbywają — Hollendry zaś Czynsze opłacają i za Szarwarki.

Na Interes czyli ośwobodzenie tej Substancyi, 10,000. Czerw. Zło: żąda się; Te zapisane zostaną na tychże Dobrach; lub i Zastawa zeznana być może, lecz z kondycją, ażeby Arędowane Dziedzicowi były — Od Summy Pro wizya zapłacona będzie.

A iż w tych Dobrach, Niemcy Grunta na Huby, iak się Kontrakt okaże, rozkupią; przeto bardzo dobry sposób i Fundusz do powrócenia Kapitału — Referencya do *Dziennika Handlowego* w Warszawie.

— *Miaśceczko Krzynowłoga cum Attinentiis w Ziemi Ciechanowskiej do Zaslawy.*

W Ziemi Ciechanowskiej a Powiecie Pragnyskim — Mil 2. od Granicy Pruskiej, Miaśceczko Dziedziczne *Mała Krzynowłoga* z Przyległościami *Payki* i *Masziak* zwapemi — Ta Substan-

stancya ma Lasy, i Bory na Mile drogi — Grunta rozległe, i nie naygorzse — Kościół Murowany — i Pałac takż, Reparacyi potrzebuący — Stawy — Zrzodła — Młyny — Łąki — Jarmarków do Roku tamże siedm bywa.

Intrata z Miasteczka.

Mieszczan Katolików Gospodarzy 22. placą ogulem Czynszu — Zło: 822.

Tamże 5. Żydów Gospodarzy, każdy co Rok płaci po Zło: 36. uczyni Zło: 180.

Żydzi Rzeźniki placą od Rzezi na Rok Zł: 200.

Z Austeryi za Obroki Zło: 72.

Z Młynu iednego (gdzie dla Dworu Mlewo wolne) Czynszu Zło: 150.

Z Propinacyi, w którą incluiduntur Pszczoły w Borach Zło: 6,000.

Intraty z Miasteczka wynosi Zło: 7,424.

Mieszczanie winni są Tioki odbywać na Rok 4. — o Mil 20. Podróż odbydż — i inne Usługi czynić — Podymne — i Dzieśięcinę Kościolowi placą.

Intrata z Folwarków.

NB. Chłopów załoźnych, oprócz Zagony trzymających, i Komornic, iest Gospodarzy 30. Każdy z nich co tydzień Dni 4. Bydłne, i tyleż pieśzo odbywa.

Tlok

Tłok maia 4. do Roku i inne usługi ro-
żne pełnią — Daia po 3. Kapłony, i Jaiec
po sztuk 15 — Na Podymne daia po 5. Zł.
Dzieńciny na Kościół Zł: 3. — Czynszu
Dworowi swemu po Zł: 4. co S. Michał

Na fredni Urodzay, Zyta Kóp 300. Kopa
po Zł: 6. uczyni Zł: - - - 1800.

Pszemicy Ozimey, Kóp. 100. Kopa po Zł:
8. uczyni - - - - - Zł: 800.

Jare wszystko Zboże rachując przez po-
łowę Oziminy caley uczyni - Zł: 1,300.

Siana Wozów 500. zostawiwszy dla In-
wentarzy 100. a reszta 400. ieden po Zł:

6. uczyni - - - - - Zł: 2,400.

Od 30. Chłopów po Kapłonów 3. licząc
iednego Kapłana po Zł: 1. uczyni Zł: 90.

Od tychże Jay Kóp 15. Kopa po Zł: 1.
uczyni - - - - - Zł: 15.

Od tychże po 4. Zł: Czynszu uczyni Zł: 120.

Jan Mikolajczuk z Pulwloczka daie Czyn-
szu na Rok - - - - - Zł: 90.

Owczarz Maciey od 300. Sztuk Owiec
swych płaci - - - - - Zł: 360.

Tenże Arędy z Folwarczku Masiak pod
Borem płaci - - - - - Zł: 180.

Z Młyna zwanego Mostowe Czynszu
na Rok - - - - - Zł: 60.

Za-

Zagonowego wynosi co Rok po Zło: 500.

Summą Intraty z Folwarków uczyni Zł: 7,715.

Summą Intraty z Miaszczka uczyni Zł: 7,424.

Summa ogólna Intraty z Folwarków

i Miaszczka uczyni Zło: 15,139.

Expens Fundi.

1. Do Skarbu Koronnego płaci się na
Czopowe roczne Zło: 378. Gr: 8. Den: 80

2. z Miaszt i Wsi Podymnego (do czego się ze Wsi i Miaszt po Zło: 5. przykładają) Zło: 328.

3. Dziesięciny Kościołowi swemu, na co idzie od Chłopów i z Miaszt Zło: 80.

4. Od 5,000. Zło: do Altaryi, Procentu od sta. po zło: 3. i Gro: 15. płaci się Zło: 175.

Summa Expensy. Zł: 661. Gr: 8. Den: 8.

NB. Z Inwentarza Prowent na Ekonomia i Czelaż rachuje się.

Te Dobra mogą byćz puszczzone w Zastaw Procentem po 7. od sta - ale Summa byćz musi gotowa - a Dobra wypuszczzone będą od S. Jana - Referencya do *Dziennika Handlowego* w Warszawie.

— *Do Arędy lub Zastawy Klucz Łysobyki w Sandomirskim, w Ziemi Sęczyckiej.*

Dobra Klucz *Łysobyki*, Folwarkow czyli Wsi dziewięć, i Miasto nad Portem Rzeką Wieprzem, o 4. mile do Wisły wpadającym, toż Miasto sytuowane na Trakcie walnym z Ukrainy, Podola, Wołynia, i z innych Województw idącym — z Przewozem — Mostami wielkimi i Groblami nowo ufundowanemi — Przy rozległych Pastwiskach i Łąkach — W obszernych Polach i Lasach na mil kilka, do wszystkiego zdatnych — Tudzież kilkunastu Stawach — Jeziorach i Rzekach rybnych — Tartakach dwóch — Młynach kilka — Zgoła ze wszystkimi wygodami i sposobami do Handlow.

Ktoby sobie życzył te Dobra trzymać, czyli niektóre Wsie Zastawą lub Arędą, albo też cały Klucz *Łysobycki* Arędą trzy - letnią, niech się zgłosi do Dziedzica tych Dóbr, przez Puławę do Łysobyk, lub do Warszawy do WW. *Sztetnera* Pod-Pułkownika, lub *Przyńskiego* Porucznika Regimentu Gwardyi Piechoty Koronn: mających Kommiss.

— *Do Przedaży Wieś Hranie w Woiewództwie
i Polesiu Wołyńskim.*

Wieś *Hranie* w Woiewództwie i Polesiu Wołyńskim, a Powiecie Łuckim mil 15. od Miasta Dubna, mil 7. od Stepania, mil 10. od Pińska leżąca.

Ma Poddanych ciągłych wszystkich 34.
Jntraty czyniąca Złotych 4,622.

Z wszelkim wygodnym zabudowaniem, Dworem nowym, Polwarkiem, Gorzalnją, Młynem, Wołownią, Szpichlerzami, Lodowniami — Sadzawkami, Ogrodami — Sianożęci gruntowych, Łanów, dobrych Pol, i Lasów wielką obszerność mająca, jest do przedania Dziedzictwem.

Ktoby sobie życzył nabyć tę wzwyż wspomnioną Wieś, może referować się przez Pocztę Pińską do *W. Kraszkowskiego* Intendenta Ceł w *Dąbrowicy*, a zupełną odbierze wiadomość, tak o Dziedzicu oney, iako i walarze iey.

Przydaje ieszcze tenże *W. Kraszkowski* do sprawiedliwej tey Wsi okrasę, następujące pobutki. — Procz tych pomienionych dobroci, jest iedna szczególnieysza, że przez przemysł dobrze myślących Dziedziców, robi się tam Cukier z soku Klonowego, do którego sprawienia, aby należycie był twardy i biały, nie
ma-

maią jeszcze sposobu , iednak iest inż trochg i biały , a przez dłuższą konserwacyą twardnie- ie. — Jest wcale dobry do Sokow rożnych , Konfitur , Potraw &c. — I inż tu w wielu miey- scach w Polesiu zaczyna się , i postępuje ta Fa- bryka w swoiey naychwalebniejszey industryi.

Druga konsekwencya w awatażach tej Wsi nabyciu , bydź ta może , iż blisko Rzeki *Horynia* , z którey na dwie ręce rozdwaia się Handel do *Cbersonu* i *Gdańska*. — Dat w *Dąbro- wicy* 18. Maia *J. Kraszkowski Intendent Celny*.

— *Do Przedaży 2. Wsi w Ziemi Czerskiej.*

W Sie Trzylatkow większy i Trzylatkow mniejszy , ze wszystkiemi wygodami dobrze osiadłe i dobrze zabudowane , o mil 7. od Warszawy leżące , są na Przedaż za Sum- mę 150,000. — Ktoby chciał one kupić , ma się referować do Jmci Pana *Węgrzeckie- go Burgrabiego Warszawskiego*.

— *Na Przedaż Dobra w bliskości Warszawy od kilkunrok sto tysięcy.*

SĄ jeszcze Dobra w bliskości Warszawy do przedaży , ale one *per specificum* nie do

noszą się, gdyż Dziedzic onych chciałby wprzód wiedzieć, jeżeli *Dziennik Handlowy* wie kogoś chcącego nabycia Dobr w bliskości Warszawy z naczynym Kapitałem od kilkunastu do sto tysięcy? — Zaczynam iezliby się kto z takowym Kapitałem znalazł, niech się refernie do *Dziennika Handlowego*, a doniesie się tam, kto jest Właścicielem takowych Dobr.

— Do Arędy Klucz Michnowski w Ziemi Chełmskiej.

W Ziemi Chełmskiej do Arędy trzyletniej Klucz Michnowski z 4. Wsiami, to jest: *Michnowka* Miasteczko, i do tegoż Wsi 4. — *Buzaki* — *Kurcze* — *Michnoweczka* — i *Wydtycze*. — Wszystko to czyni Jntraty roczney Zł: Pol: 13,000.

Ten Klucz leży od *Warszawy* mil 36. — od *Chełma* 12. — od Portu Rzeki *Bugu* 5.

Ma Młyny wielkie — Sianożęci wielkie, Grunta obfite — Karczem 7. Poddanych ciągłych 200. kilkadziesiąt — Zabudowania dla Possessorow wkażdey Wsi bardzo piękne z Folwarkami &c.

Ma i Rzekę wielką nazywającą się *Tuńnią*, która dosyć rybna, i tak jest wielka, iż nią można spławiać Drzewo towarne, Sta-
tki

ki pomierne do Pińska, a z Pińska na dwie strony, czy do Chersonu *Prypecią*, czy do Gdańska i Warszawy *Kanałem* nowym *Muchawieckim*.

W Tymże Kluczu jest do zbycia Las całkiem w okręgu na mil 4. w którym to Lesie rozpocząć można Fabryki różne leśne, iako to: Potaż — Bale Dębowe i Sosnowe — Klepki — Dranice — Gonty &c.

Ktoby więc chciał ten Klucz wziąć Arędą trzyletnią — lub Las pomieniony nabyć, niech się referuje do *Dziennika Handlowego* w Warszawie na Krakowskim Przedmieściu, Nro. 454. albo przez Poczty, albo osobiście, a odbierze informacją z kim o to ma traktować.

— Do pożyczenia *Summa Ewikcyonalna* Złt.
Pol: 40,000.

K Toby sobie życzył wziąć *Summę Ewikcyonalną* Złt: Pol: 40,000. postanowiwszy od niey płacić rocznie Procent, lub też Dobra w Arędę w Procentcie Właścicielowi tej Summy wypuścić, ma się udać do Ur. Stan: *Bledzewskiego*, na Ulicy *Nalewki* zwanej Nro. 2241. mieszkającego.

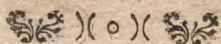
— *Do przedania Wieś Biernacice w Woiewództwie Sieradzkim.*

Wieś Biernacice w Woiewództwie Sieradzkim, Powiecie Szadzkowskim do przedania za Summę Zł: 90,000. osiadła w Poddaństwo, obfita w Grunta, Lasy, Łąki, Sady, Stawy &c. z przyległą Wsią Missyonarską, króra za Pastwiska i inne pozwolenia, latem i zimą w kilkadziesiąt Chłopa wysługuwa się na różne rozkazy. — Kto by więc chciał nabyć takowe Biernacice Dziedziczne *Skotnickich*, ma się referować do W. Antoniego *Skotnickiego* Szambelana J. K. Mci w Warszawie, o którego mieszkaniu można się dowiedzieć w *Expedycji Dziennika Handlowego*.

— *Do przedania Dobra Brzostowie, Pończów, Zagorze, Koszki w Woiewództwie Rawskim.*

TE pomienione Dobra, są Dziedziczne WW. *Przyłuskich*, leżą niedaleko Rzeki Pilicy, obfitują w Pola obszerne — Łąki — Lasy i Rzekę. — Są do przedania za Zł: 100,000.

Ktoby chciał one nabyć, ma się referować do W. *Przyłuskiego* Porucznika Gwardyi
Pie-

Pieszey Koron: mieszkającego w Koszarach w Warszawie.

— *Do przedania Dobra Rożniszew w Ziemi Czerskiej.*

POmienione Dobra Rożniszew z Przyległościami Wsiow Zagroby i Boguszkow, leżące w Ziemi Czerskiej, Powiecie Wareckim — Dziedziczne J. W. Giżyckiego. — Obfite w Pola, Lasy, Jeziora, nad Rzeką Pilićą — są do przedania.

Referencya o kupno onych na Dziedzictwo do Kamienicy Cysterna na Ulicy Długiej Nro. 556.

— *Do przedania Wójtostwo Faszczyc w Woiewództwie Mazowieckim.*

POmienione Wójtostwo w Woiewództwie Mazowieckim, Powiecie Błóńskim leżące, jest złożone z trzech Włók Gruntu miary Chełmińskiej, z których jedna Włoka sięgnie się pod Trakt Łowicki, a zatym można intratną Austeryą na niey postawić — Jest do przedania z Prawem Dożywotnim i Emfiteutycznym na lat 50.

Ktoby chciał takowe Wóytostwo nabyć, ma się referować do Ur. *Fastrzębskiego* Kapitana mieszkającego w Warszawie na Ulicy Senatorskiej w Marywillu pod Nro. 17. na pierwszym piętrze.

— Do przedania Dobra Czayków, Szostków, i Ruda w Ziemi Czerskiej.

POmienione Dobra w Ziemi Czerskiej, Powiecie Garwolińskim leżące, o mił 9. od Warszawy odległe. — Obfite w Łąki, Lasy, Bory, z Młynem, są do przedania za Summę Żł: Pol: 70,000.

Ktoby chciał one nabyć, ma się referować do Ur. *Grabowskiego* Palestranta Warszawskiego, mieszkającego na Ulicy Świętojańskiej, w Kamienicy Reokurowskiej Nro 24.

— Do pożyczzenia na Dobra Summa Złotych Pol: 100,000.

Summa 100,000. Żł: Pol: znajduie się w Warszawie, na Zastawę, Dzierżawę, lub extennacyą Dobr. — Ktoby takowe Summy życzył nabyć, niech się referunie do Ur. *Swieżawskiego* Susceptanta Kancellaryi Grodzkiej Warszawskiej

wskley; lub też do *Wysockiego*, a wyliczenie oney będzie miał niatychmiast w Warszawie.

— Do przedania *Dziedzictwo Dobr Podleckich* w różnych *Województwach*.

Dobra Jmieniowi Podleckich służące, w Koronie w Ziemi Wyszogrodzkiej, Podleck i Gocławie.

W Litwie w Powiecie Upitskim *Gabryłowski*.

Na Zmuydzi Pocztowo i *Bobcin*.

W Kowieńskim *Kułwa*.

W Wiłkomierskim Powiryncie, *Wieszyn-ty*, *Pieniany*, *Pienianki* &c.

Wszystkich tych Dóbr Dziedzictwo można nabyć od Ur. *Tadeusza Podleckiego* Rotmistrza Powiatu *Brasławskiego*, iako aktualnego Sukcessora i Dziedzica pomienionych Dobr; o którego mieszkaniu można się zainformować w *Expedycyi Dziennika Handlowego*, na *Kra-kowskim Przedmieściu* Nro. 454.

— Do przedania *Wieś Sułowiec* w Ziemi *Chełmskiej*.

Wieś *Sułowiec* w Ziemi *Chełmskiej* przed-
tym, a dziś w Kordonie Cesarskim,
Cyr.

Cyrkule Zamoyskim, nad samą Granicą Polską, 3 mile do Zamościa, 4. od Krasnego-Stawu, 7. do Lublina leżąca, a Dziedziczna Jmć PP. *Dzierżanowskich*, iest do przedania.

Pomieniona Wieś iest w położeniu pięknym, przy Zdrojach bardzo czystych i zdrowych, tudzież Rzece *Pur* zwaney, przy ktorey niegdyś *Simon Simonides* Sielanki śpiewał, i która bywała Spławna, bo się łączyła z Wieprzem; lecz iey Stawy Ordynackie są na przeszkodzie.

Ma Pola do siania na tysiąc Morgow, według ostatnich wymiarow w Kordonie uczynionych, Morg zaś Cesarski, ma w sobie 1,600. Sążni kwadratowych.

Urodzaje tych Pol, są obfite, bo za Oycy Dziedzicow wydawały do pięciu, lub sześciu ziarn Zboża, z iednego.

Pszenica rodzi się równie piękna iak Sandomirska,

Zyto nayważniejsze ztamtąd bywało we Gdańsku.

Prosa, Owsy i Jęczmiona piękne.

Ma Poddanych dwudziestu kilku po trzy dni robiących Pańszczyzny na tydzień; lecz i więcej możnaby ich osadzić, przy znaczney Pol obfitości.

W tej Wsi znayduie się Dwor murowany dosyć porządny i meblowany, z Piwnicami

mi murowanemi, 60. łokci długości mający, procz narożników murowanych.

Jest także i Kaplica w Ogrodzie mrowana.

Staynie, Wozownie, Szpichlerze, Stodoły, Kuźnia i Dworek dla Kowala z dobrego drzewa nie sprochniałe.

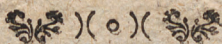
Karczma jest jedna we Wsi dla Gospodarzów tamtejszych, która czyniła Zł: 400. lecz druga mogłaby być postawiona na Gościńcu z naczynym pożytkiem.

Łąki ma ta Wieś dla potrzeby iedynie Dworskiej do stu Wozów.

Ma ieszcze do tego ta Wieś Stawek dość rybny z Młynem, i kilka Sadzawek wielkich, które w czasie Zastawy pozarastały.

W teraźniejszych czasach jest ta Wieś Zastawna w tysiącu Czerwonych Złotych, a z pretenasyami być może do dwudziestu dwóch tysięcy Złotych. — Ktoby zaś żądał dokładnie wiedzieć, czyli ta Wieś nie ma innych na sobie Długów, może się dowiedzieć we Lwowie w *Intabulacyi Cesarskiej*, czyli *in Tabula Regia* a rzeczy godney naśladowania w Polsce, ażeby Dobra dłużne nie były kupowane z zawodem.

Cena tej Wsi 100,000. Zł: Pol: lecz za rozmowieniem się z Dziedzicem, zmniejszona być może.

A zatem ktoby sobie życzył tej Wsi na-
być, ma się dowiedzieć do *Expedycji Dzien-
nika Handlowego*, a ztamtąd odesłany będzie
do Dziedzica mieszkającego w Warszawie.

W interesie teyże Wsi Kopia Listu pe-
wnego Kanonika do Dziedzica die 27. Maja
1787. Roku.

Chęć dania WMci Panu Dobrodzieiowi
jak naydokładniejszey odpowiedzi, była przy-
czyną spóźnienia moiego dwiema Poczty. Mo-
wiłem z W. Jmć Panem Baronem *Wyszynskim*,
ktory, co dawniey J. W. Ex - Kanclerzowi za
odebraniem Listu *Nayiaśniejszego Pana* w tym-
że interesie z nim mowiącemu odpowiedział,
z tym się oświadczył i teraz w przytomności
J. W. Ex-Kanclerza Dobrodzieia, że on *Sułowca*
kupić nie chce, ale prosi tylko, aby *Sum-
ma* na *Sułowcu* zastawna była oddaną, a on
z wielką chęcią tę *Maiętność* ustąpi.

Przyczynę niekupowania daie, że w Kor-
donie *Dobr* nabywać nie chce, owszem i swoje
własne stara się wyprzedać.

Co się tycze *Detaxacyi*, ta do tych czas
nie nastąpiła, i przed zakończonym *Urbarium*
nastąpić nie może. Miło mi jest przesłać
WMci Panu Dobrodzieiowi to wierne uwiado-
mienie o stanie majątku iego, z naypowinniey-
szym szacunkiem.

— Do przedania Część Wsi Krycznik w Powiecie Oszmiańskim.

ZA Summę Złotych Polskich 25,000.
Dekretem Ex-Dyvizorskim przysądzoną Część Dobr Bokszysek w Powiecie Oszmiańskim leżących, że Wsi Krycznik. —
Poddanego ciągłego iednego, pod którym
Gruntu Włoka 1. Morg 1. Prętow 6. Pręcikow 5. - - - za Zł: 124. Gr: 8.

Łąki murożney dobrej tam-
że w Krycznikach Morgow 4. za Zł: 24. - - -

Lasu starzynnego nizowego
tamże Włok 2. Morg: 7. Prętow 93. Pręcikow 52. - - za Zł: 56. Gr: 2.

Prosto Pola średniego w Juraciszkach Morg: 8. - - - za Zł: 12. - - -

Lasu starzynnego na Grunt
nżytecznego tamże Włok 4. za Zł: 140. - - -

Zliczając ze wszystkiego roczney Jntraty wynosi Zł: Pol: 356. Gr: 10.

Takową Jntratę Sąd Taxatorski Exdyvizorski na Wieczność wydziela; niemniej razem powyższym Wyrokiem za Procenta Summy 25,000. na tymże wydzielonym Gruncie miejsce i lokuie.

Takowa Część Wsi pomienionym Dekretem przysądzona, jest do przedania za Summę Zł: 20,000. a w tym Targ.

Ktoby więc chciał nabyć tę pomienioną Część, mianowicie większość Dobr tej natury mający, niech się referuje przez Poczty, lub osobiście do *Dziennika Handlowego* w Warszawie, a odbierze tam zupełną informacją i finalną Cenę.

— *Do przedania Dobra w Ziemi Zakroczymskiej.*

Dobra w Ziemi Zakroczymskiej o 5. mil od Warszawy, od Narwy mila iedną, dziedziczne, bezdłużne, do przedania za Cenę Zł: 100,000.

Ktoby chciał one nabyć ma się referować do Ur. *Jwanickiego*, przy Ulicy Podwału mieszkalącego w Kamienicy Nro. 302.

— *Uwaga Autora Dziennika Handlowego, o potrzebie Tabelli Dóbr do Przedaży, Zastawy, Arędy, y Summ na Dobra.*

Autor *Dziennika Handlowego*, chcąc się przysłużyć Kraiowi wynalazkiem takowej Sprzedaży, Zastawy, lub Arędy Dobr uformował w tym zamiarze wzor Tabelli na końcu Tomiku znaydujący się. — Który to Wzor, gdy przyidzie z czasem do tej pomyśln-

no-

ności, iż będzie mógł formować ogromną Tabellę Dobr całego Kraiu, mocą ktorey łatwo każdy mógłby iednym oka rzuceniem nauczyć się, w iakim Woiewodztwie iakich Dobr ma szukać. Dopiero uznałby się *Autor* za szczęśliwego, iż pierwszy iego wynalazek, stał się użytecznym całemu Kraiowi. Ale wątpi bardzo, gdyby tak prędko przyiść mógł do skutku ten iego zamiar, gdy z swoiey strony Obywatele nie przyłożą się podawaniem swoich Dobr do publiczney wiadomości.

Już to Rok drugi, iak *Dziennik Handlowy* wychodzi, zajmujący dla wygody Kraiu różne Artykuły, między ktoremi zajmuie Artykuły i o Dobrach, przecieź dotąd tak z tych wszystkich Artykułów, iako i z Artykułu Dobr, bardzo mało ma ten *Dziennik* przyłożenia się Obywatelskiego. Poznać to można z tey tak szczupłej Tabelli Dobr z dwoletniego *Dziennika* zebranej. — Przyczyny tego tak małego przykładania się Obywatelskiego, dotąd ieszcze upatrzeć nie można. — Myślał *Autor*, że może czy nie dla tey przyczyny tak mało donoszą? iż wielu iest tych, co publikować nie chcą Nazwisk tak swoich, iako i Dobr dla różnych przyczyn: przeto podał im sposob w tymże *Dzienniku*, i bez wzmiankowania Nazwisk, mogą beziemiennie donosić co chcą, zostawiając referencyą do *Dziennika Handlowego*, a ten tylo temubyp

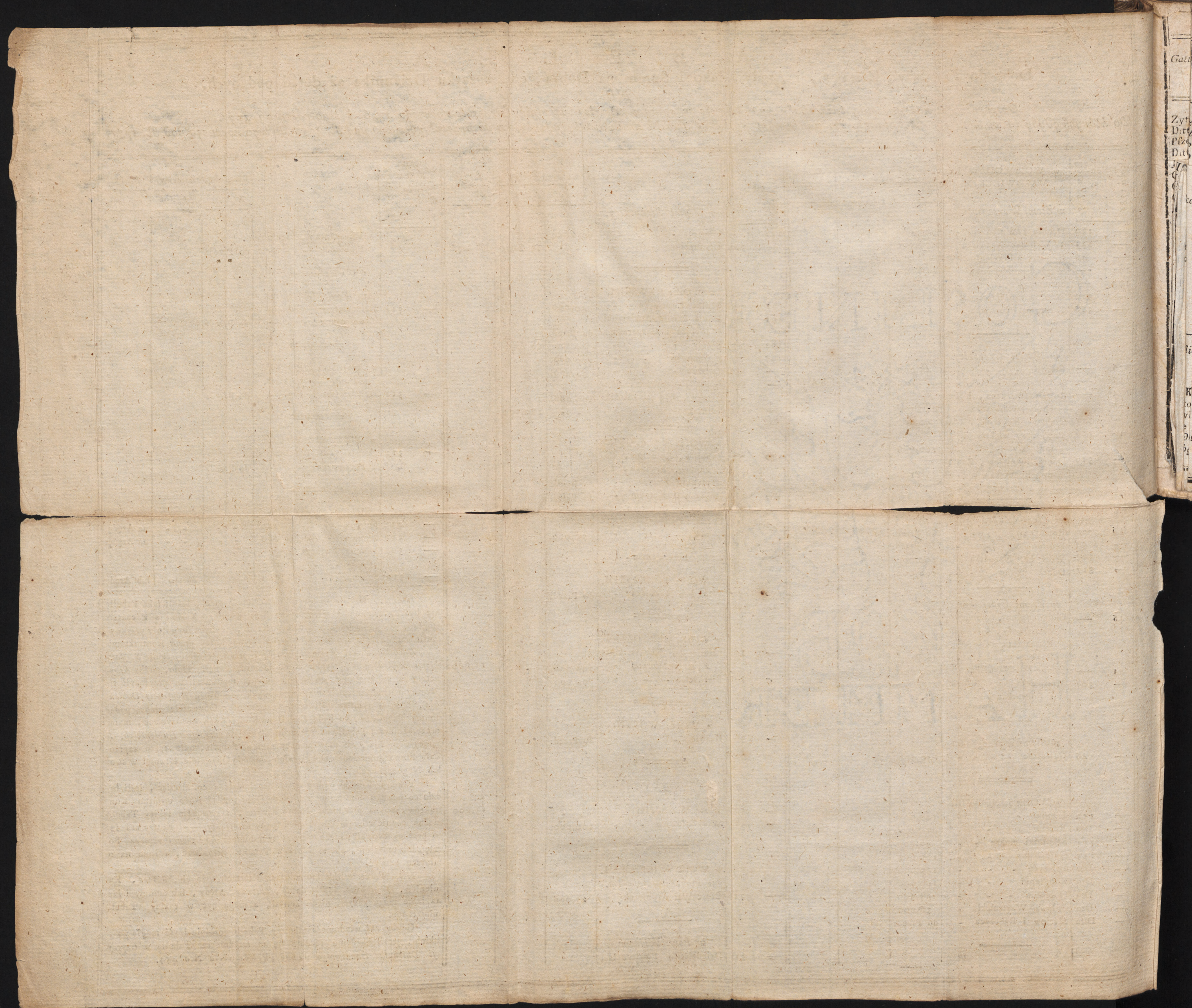
pry-

prywatnie doniosł, ktoby żądał czego, ale i ten śródek nie wiele pomógł, bo ieszcze i w tym sposobie mało donieśli. — Sądzi więc, że może czy nie dla tey ieszcze przyczyny tak mało donoszą? że więcey iest tych, co załuiąc pary Złotych na kupno iednego Tomiku Dziennika, nie wiedzą o tym, że w tym Dziele znajduje się Artykuł o Dobrach. — Gdyby więc i tę przyczynę uprzatnąć, o to Autor uformowawszy Wzor Tabelli Dobr, ofiaruie ią *Gratis* każdemu rozdając w Expedycyi Dziennika tym celem, aby łatwo każdy dostawszy Wzor takowey Tabelli, zastanowił się, czy Tabella takowa byłaby pożyteczna Obywatolom? tak chcącym Dobra swoje sprzedać, zastawić, zadzierżawić, iako też i chcącym one nabyć? — Jeżeli więc kto przekona się, że takowa Tabella byłaby pożyteczna, niechżeż nie zamieszkiwa z swoiey strony przyłożyć się do wzrostu tego zamiaru, a nadsyła uwiadomienia, albo czego do Przedaży, albo czego do kupienia, a zwłaszcza, że od takich Uwiadomień nic Autor nie żąda. — Adressować można, czy przez Poczte, czy to przez umyślnego, tak: — *Do Dziennika Handlowego*, w Warszawie na Krakow: Przedm: Nro. 454.

KONIEC CZEŚCI V. DZIENNIKA
ROKU DRUGIEGO.

Do których gdyby łatwo każdy trafił, kładzie się na samym początku Tabelli Linia Karty, odsyłająca do przeszłorocznego pod R. 1786. do tego-rocznego pod R. 1787.

Gdyby zaś wiadomość takowej Tabelli wcześniej dożyć mogła wszystkich, *gratis* każdemu rozdać się ta terazniejsza Tabella w *Expedycji Dziennika Handlowego* na Krak: Przedmieściu Nro 454.

Gatu

Zyt

Dit

Ple

Dit

It

Ca

li

K

to

vi

du

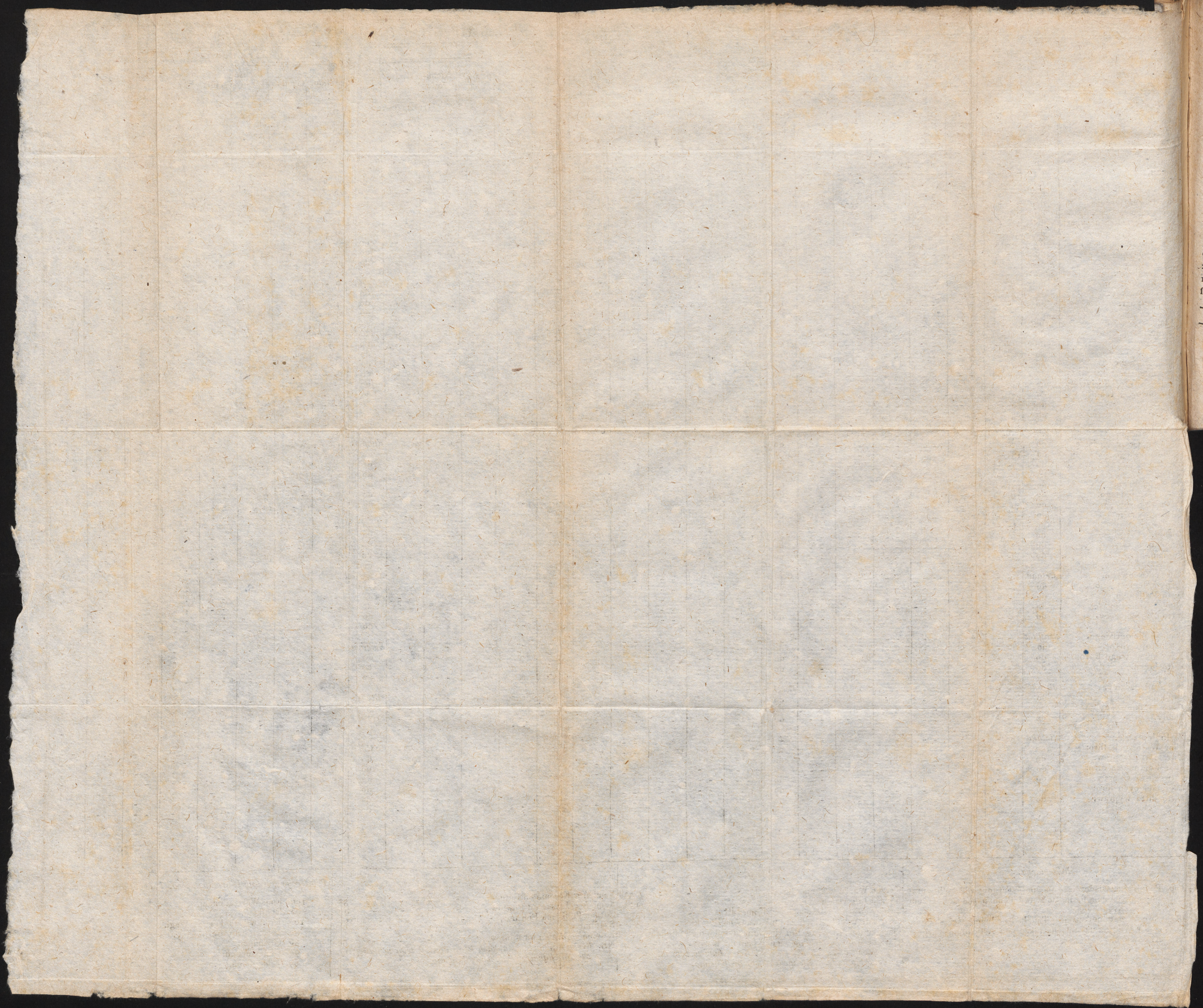
be

...

TABELLA TARGOW CAŁOKRAIOWYCH NA MIESIĄC MAY ROKU 1787.

Gatunki, Zboża, Produktow i Towarów.	Wagi Miar.	MIASTA PROWINCYI WIELKO-POLSKIEY.										MIASTA PROWINCYI MAŁO-POLSKIEY.										MIASTA PROWINCYI LITEWSKIEY.																													
		Warsza- wa										Krakow		Sando- mirz.		Lublin.		Kamien: Podol.		Zyto- mierz.		Mohi- low nad Niefr.		Tulczyn		Korfuh.		Niemi- row.		Biały- stok.		Wagi Miar.		Wilno.		Grodno		Brześć Litew- ski.		Pińsk		Mińsk.		Posta- wy w Olzim.		Widze- w Brań.		Glebo- kie w Poloc.			
Zyta lepszego.	Korzec.	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Korzec.	11	-	10	-	12	-	-	-	13	-	8	-	7	-	7	-	7	-	13	-	15	Beczka	64	-	48	-	48	-	48	-	56	-	60	-	65	-	50	-	
Ditto podleyfzego.	Ditto.	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Ditto.	10	-	13	-	15	-	-	-	16	-	10	-	9	-	8	-	9	-	18	-	do	60	-	24	-	64	-	64	-	80	-	120	-	120	-	115	-		
Pżenicy lepszey.	do	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	12	-	15	-	-	-	-	-	10	-	10	-	9	-	8	-	9	-	18	-	do	90	-	64	-	64	-	80	-	120	-	120	-	115	-				
Ditto podleyfzey.	do	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	9	-	9	-	8	-	-	-	9	-	5	-	5	-	4	-	4	-	15	-	do	72	-	60	-	32	-	36	-	32	-	36	-	50	-	50	-	40	-
Jeczmenia.	do	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	6	-	5	-	15	-	-	-	5	-	6	-	5	-	2	-	15	-	4	-	6	-	do	34	-	20	-	24	-	21	-	28	-	30	-	30	-		
Owfa.	do	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	16	-	12	-	-	-	-	-	14	-	8	-	10	-	7	-	9	-	16	-	do	64	-	50	-	64	-	40	-	56	-	60	-	60	-	50	-		
Grochu.	do	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	24	-	24	-	7	-	-	-	9	-	7	-	6	-	4	-	6	-	-	-	do	36	-	32	-	36	-	26	-	50	-	50	-	40	-				
Gryki.	do	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	14	-	16	-	15	-	-	-	18	-	12	-	13	-	10	-	15	-	14	-	do	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
Jagiel.	do	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	19	-	6	-	18	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
Krup Jeczmi. Ordynar.	do	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	20	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
Ditto drobnieyszch.	do	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	11	-	15	-	10	-	20	-	14	-	15	-	14	-	10	-	13	-	-	-	do	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
Ditto Gryczanych ordynar.	do	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	7	-	6	-	6	-	20	-	12	-	15	-	14	-	8	-	13	-	-	-	do	64	-	48	-	62	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
Ditto ditto drobniey.	do	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	5	-	3	-	6	-	4	-	3	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Garniec	6	-	3	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
Siemienia Lnianego.	do	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	4	-	24	-	-	-	-	-	4	-	6	-	4	-	-	-	-	-	-	-	do	4	-	3	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-					
Ditto Konopnego.	do	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	4	-	15	-	-	-	-	-	3	-	15	-	4	-	4	-	3	-	-	-	do	3	-	20	-	2	-	15	-	3	-	15	-	2	-	1	-	20	
Olein Lnianego.	Garniec	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Funt.	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Funt	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
Ditto Konopnego.	do	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
Wodki okowitey.	do	4	-	15	-	-	-	-	-	-	-	do	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
Ditto ordynar.	do	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
Maśa.	Funt	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Stoniny.	do	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Szczeciny.	do	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Saletry.	do	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Mięśa świeżego.	do	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Ditto solonego.	do	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Makaronu Włof. Kraiowego	do	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Ditto ditto Zagranic.	do	2	-	15	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Kawy.	do	2	-	8	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Cukru.	do	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Wosku żółtego.	Kamień	64	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Kamień	66	-	70	-	12	64	-	-	70	-	80	-	74	-	84	-	74	-	80	-	Kamień	66	-	20	80	-	76	-	-	-	-	-	-	-	-				
Ditto białego czyli iarzę.	do	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	18	-	15	-	-	-	-	10	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
Miodu praśnego.	do	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
Amyzu.	do	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Kminu.	do	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Łoin topionego.	do	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	20	-	22	-	18	-	-	16	-	15	-	15	-	16	-	17	-	15	16	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
Ditto nietopionego.	do	10	-	15	-	-	-	-	-	-	-	do	12	-	18	-	12	-	-	12	-	15	-	16	-	17	-	15	16	-	-	do	22	-	22	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
Wełny lepszey.	do	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	30	-	24	-	54	-	-	12	-	15	-	-	-	12	-	12	-	-	-	do	18	-	18	-	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
Ditto ordynar.	do	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	25	-	20	-	45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
Lnu.	do	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Konopi.	do	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	11	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Chmieleu.	do	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Tyuniu.	do	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	do	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																												

Informacja.	Miary.	Wagi.	Proporcya Funtow Warszawskich do Funtow Miał Portowych.
1mo. Podpisy zaświadczaące pewność Targow w Tabeli wyrażonych znajdują się na początku Tomiku pod Artykułem Targow Kraiowych.	Korzec Warszawski ma Garey, - - - - - 32 Beczka Litewka ma Garey, - - - - - 144 Szanek Brzeski Litt: ma Garey Kom: Litt - - - - - 36 Ale w Tabeli jest z redukowany na Beczki.	Kamień w Koronie od Funtow, - - - - - 32 Kamień w Litwie od Funtow, - - - - - 40 Cetnar Polski ma Funtow, - - - - - 160 Szaffunt.	100. Fun. Warzsa: czyni. 90. Rygkich. 100. Krolewskich dawney Wagi. 80. Ditto nowey Berlińskiey. 86. Gdańskich. 92. Chersońskich. 89. Elbląskich.
2do. Gatunki nieumieściłone w Tabeli dla odmiennosci tak Miar, jako i Wag, z naydują się także pod Artykułem Targow Kraiowych.	Garniec dubeltowy w Mińsku wiele zajmune niedoniesiono. Garniec Kom: w Grodnie wedle Skali ma Kwart, - - - - - 4 NB. Ktoby o innych Miarach doniośł. tedy w tym mieyscu w następujących Miesiącach będą drukowano.	Kamień w Mińsku od Funtow, - - - - - 50 NB. Ktoby o innych gatunkach Wag doniośł tedy w następujących Miesiącach będzie wydrukowano.	

Zaw

R

T

zblizai

całymi

zniesz

na koń

szone

— Tar

— Tar

się

był

fio

tor

Czeru

DZIENNIK HANDLOWY

*Zawierający w sobie wszystkie okoliczności
Pisma, Uwagi, i Myśli Patriotyczne,
do Handlu ściągające się.*

ROKU DRUGIEGO CZĘŚĆ VI.

CZERWIEC 1787.

I.

O Targach Kraiowych.

TARGI Kraiowe coraz wyżej idące, iak zbliżają powszechną Karystą, a za nią głód w całym Kraiu, poznać można z Targów teraźniejszego Miesiąca znajdujących się w Tabelli na końcu Tomikū — Inne zaś Artykuły nieumieszczone w Tabelli, tu się kładą, iak następuje.

— *Targi Prowincyi Wielko-Polskiej.*

— *Targ Warszawski.* Na Artykuły znajdujące się w Tabelli, iako i te, co tu się kładą, że był w Miesiącu Czerwcu, zaświadcza *Wiesiołowski* Insyngator Taxowy, razem z *Autorem Dziennika Handlowego.*

Czerwiec 1787.

W

Pota-

		Zło:	Gros:
Potaz'u Węgier:	<i>Kamień</i>	9.	15.
Karolku Polskiego	<i>Cwierć</i>	7.	15.
Kaszy Perlowey	<i>Dto.</i>	10.	- - -
Gęsi młodych	<i>Para</i>	2.	6.
Kur starych	<i>Para</i>	2.	6.
Cieląt lepszych	<i>Sztuka</i>	18.	- -
Dto podley sz ych	<i>Dto.</i>	14.	
Wieprzów lepszych	<i>Dto.</i>	108.	
Wieprzów podley:	<i>Dto.</i>	54.	

Na zapobieżenie tak wielkiej drożyzny Warszawskiej, wydał następujące obwołanie J. W. Racyński Marszałek Nadw: Kor:

— Obwołanie Jurysdykcji Marszałkowskiej Kor: względem zapobieżenia Depaktacji przez Kupców, Rzemieślników, iako i Drożyznie przez Piekarzów, Rzeźników, Rybaków &c:

„ Kazimierz Nałęcz na Raczynie i Małoczy-
 „ nie Racyński Marszałek Nadw: Kor: Generał
 „ Wielko-Polski, Orderów Orła Białego i S. Sta-
 „ niława Kawaler.

„ **W** SZEM w obec i każdemu z osobna po-
 „ dać do wiadomości: Iż gdy spodziewany Naj-
 iasniey-

„ iasnieyszego Króla Jmci do tego Stołecznego i
 „ Rezydencyonalnego Miasta Warszawy Przy-
 „ iazd, wkłada na Marszałków wielorakie obo-
 „ wiązki dokładniej Prawami Kraiowemi opisa-
 „ ne, a do zachowania i utrzymania powrze-
 „ chnego pod Bokiem J. K. Mci bezpieczeństwa;
 „ tudzież ku zapobieżeniu drożyźnie różnych
 „ żywności, i rozrządzaniu Policją zmierzające:
 „ Przeto końcem dopełnienia we wszystkich tako-
 „ wych obowiązków, ponawiając tak Artykuły
 „ Marszałkowskie, y Prawa późniejszye, iako
 „ też wielokrotne Obwieszczenia na fundamen-
 „ cie tychże Praw Kraiowych, od Juryzdykcyi
 „ Marszałkowskiej Kor: wyszłe, ogłaszane, i
 „ wiadomości Publiczney podawane zalecam.,

„ *Nayprzód.* Aby każdy iakiegokolwiek Sta-
 „ nu, Powołania i Godności Obywatel, i Miesz-
 „ kaniec tak Kraiowy iako i Cudzoziemiec, do
 „ przepiśi Artykułów Marszałkowskich, Praw
 „ późniejszych, i Rozrządzeń dawnieyszych Ju-
 „ ryzdykcyi Marszałkowskiej w mieście Stołe-
 „ cznym w Warszawie, i Jego Przedmieściach,
 „ nie mniej okolicach *circa circum na milę*,
 „ we wślyskim słołował się, i podług nich
 „ względem zachowania powrzechney spokoy-

„ ności i bezpieczeństwa sprawował się. (a)
 „ *Powtóre.* Zapobiegając wszelkiey Drożyźnie
 „ i Depaktacyi, iżby Kupcy, Kramarze, Rzeźni-
 „ cy, Piekarze, Rybacy, i inni iakiegokolwiek
 „ Kunsztu czyli Próseffyi Rzemieślnicy, w Mia-
 „ rach, Wagach, oraz Łokciach, Publiczności nie
 „ pokrzywdzali, a w sprzedaży Towarów, Rę-
 „ kodzieli, i różnych żywności też publiczność
 „ nie depaktowali, owżem podług dawniey u-
 „ stanowioney, a dotąd trwającej Taxy, też To-
 „ wary, Rękodzieła i żywności sprzedawali,
 „ przykazuję „ (b)

„ Prze-

(a) Do tego pierwszego punktu, dla po-
 wszechney wiadomości, chciałem tu przytę-
 czyć wyszczególnienie Praw do tej okoli-
 czności służących, lecz że teraz tak wielka
 jest spokojność i bezpieczeństwo w Warsza-
 wie, iak nigdy pońo za żadnego Panowania
 nie było, przeto wyszczególnienie takowe o-
 puszcza się.

(b) Co zaś w okoliczności Depaktacyi
 przez Kupców, Kramarzów, wszelkiego Kun-
 szt i Proffessyi Rzemieślników, w przedawa-
 niu nie podług dawniey ustanowioney a do-
 tąd

„Przekupniom także i Przekupkom, którzy
za

—
tąd trwającej Taxy, tak mocno zagęszczoney, i w arbitralność ich woli iak chcąc sprzedawania weszły, należałoby wszystkie te Taxy dawniey uśtawione, a dotąd trwać powinne per specificum wymienić, ażeby Kupcy nasi zapatruiąc się na takową Taxę, lekali się tak szkodliwej dla Kraiu Depaktacyi, do której tak się już wezwyczaili, iż o Taxie Prawami oznaczoney, ani wiedzą, ani chcą wiedzieć, i dla tego tak śmiało wprowadzają Fraszki i Towary Zagraniczne, za które gotowe pieniądze wyludziwszy, wywożą ie za granicę, bo wiedzą, iż nikt o Taxę Towarów nie zapyta się, a zatym sprzeda ją iak chcą, nie iak Prawo każe — Lecz gdy te niniejsze Rozządzenie ożywi dawną Taxę, a za ożywieniem iej zmniejszy się ta tak straszliwa Depaktacya, winien będzie Kray w ocaczeniu kilku Milionów acz w samey przynajmniej Warszawie, która też naywięcej marnotrawi, twoiemu przezornemu rządowi J.W. Marszałk — A gdy Kray postrzeże znaczny pożytek z takowego rozrządzenia wypływający

„ za Miasto i na Drogi zabiegając lub zaieżdżając,
 „ a u tych co żywność do Miasta noszą i wożą, prze-
 „ kupiwszy, na Rynku one jako naydrożey prze-
 „ dawać zwykli, iak nayfurowiey zakazuję, a-
 „ by się tego czynić nie ważyli, ktobykolwiek
 „ zaś przeciwko opisłowi Artykułów Marszałko-
 „ wskich, i wyszłym od Juryzdykcyi Marszałko-
 „ wskiej dawnieyszym Rozrządzeniom w czym-
 „ kolwiek wykroczyć poważyl się, lub przepi-
 „ su

iący, może zachęci się, i wszystkim Woie-
 wodom przypomnieć podobną ich powinność
 postrzegania po wszystkich Miastach takowey
 Depaktacyi, przez nakazanie onym Taxy
 Prawem oznaczoney — Gdyby zaś łatwo
 przyjsć mogło do przypomnienia takowey
 Taxy, trzeba wprzód zebrać wszystkie Pra-
 wa Tit. Præcia rerum — Zebranie zaś te,
 nayłatwieysze bydzby mogło tym, co nay-
 więcey chodzą około Prawa — Jeśli więc ko-
 mu zechce się zatrudnić z Ducha Patrioty-
 zmu do zebrania takowych Praw, niech ra-
 czy one przysłać do Dziennika Handlowego, a
 ten dla pożytku powszechnego chętnie umie-
 ści one w swym Dziele.

„su onych nie dopełnił takowy według tychże
„Artykułów i Prawa w Sądzie Marzałkowskim
„Koronnym ukaranym zostanie.

„, Nakoniec wolne przywiezienie z Wsiów i
„Miaśteczek, Mięsa, Chleba, Ryb, i wśzel-
„kiey żywności, bez żadney od kogokolwiek
„przeszkody, pozwalam. „, (c)

Które to obwieśzczenie aby do wiadomości ka-
żdego doszło, toż przy ogłosie Trąby w miey-

scach

(c) Co zaś do wolnego przywożenia do
Warszawy, Mięsa, Chleba, i Ryb, trzebaby
dodać wolność nie tylko przywożenia, ale i
bez żadney Taxy przedawania, bo w takiej
drożyznie, iaka iest teraz, gdy będzie Taxa
na mięso przywiązana ta sama, iaka była i
w tanności, nikt nie powiezie mięsa, ani po-
pędzi Wołów, oczywiście na stronę swoją,
ale gdy będzie wolność przedawania iak chcąc,
każdy w nadziei drogiego sprzedania dowie-
zie, a gdy tak wielu dowiezie, iż będzie podo-
statkiem mięsa, czyli Chleba, czyli Ryb, do-
piero sam ten nawóz zrobi bez żadney przy-
muszajacey Taxy, tanność.

feach zwyczajnych przez Woznego publikować
zaleciłem. Dan w Warszawie Dnia 19. Miesiąca
Czerwca 1787. Roku.

— *Taxa terażniejsza Chleba w Warszawie,*
Chleb żytny z maki pytlowej piękney.

Bochenek za Gro: 6. ważyć ma Fun 1. Łot: 8.

Dto. za Gro: 12. ważyć ma F. 2. Łot: 16.

Z maki Targowej podleyfzey.

Bochenek za Gro: 6. ważyć ma F. 1. Łot: 15. $\frac{1}{2}$

Dto za G. 12. ważyć ma F. 2. Łot: 31.

Z maki razowej.

Bochenek za Gr: 6. ważyć ma F. 1. Łot: 18.

Dto. za Gr: 12. ważyć ma F. 3. Łot: 4.

Chleb Pszenny z maki Montowej przedney.

Bulka za Gr: 3. ważyć ma Łot 7. $\frac{3}{4}$

Z maki drugiej podleyfzey.

Kukielka za Grosz srebrny ważyć ma F. 1. Ł: 7.

Bulka za Gr 2. miedziane ważyć ma Łot: 10.

Z maki trzeciej podleyfzey.

Kukielka za Gr: srebrny ważyć ma (d) F. 1. Ł: 19. $\frac{1}{4}$

— *Targi*

(d) *Ponieważ tak drogi jest teraz Chleb w*
Warszawie, a ze Wsi nie jest iezsze dowożo-
ny

— Targi Prowincyi Mało-Polskiej.

Targ Krakowski w Tabelli znaydniący się, że był 1. Czerwca zaświadcza Imieniem Magistratu Jan Zeidler Pisarz Prowen: Miasła Krak: i Exakt: Gener— Mówię że pod Pytność Królewską w Krakowie taki był wszyfikiego dowóz, iż wszyfikiego dostać można było w naytańszej cenie—

— Targ

ny, zaczyn życzę każdemu przyjeżdżającemu do Warszawy, a zwłaszcza po bliskości mieszkającemu z sobą przywozić zapas Chleba przynajmniej na swoją potrzebę, inaczej dozna wielkiej drożyzny, bo Bochenkiem Chleba na dzień człowieka nie wyżywi, a tym sposobem i sobie dogodzi, i umniejszy nieco drożyzny w Warszawie.

NB. Bardzo wielu brzydzi się iść Chleba Warszawskiego z tej przyczyny, iż ma być najwięcej mieszony nogami, a na Wsiach nie znają tego tak obrzydłego zwyczaju; gdyby więc Wiewskiego Chleba podostatkiem przywożono, trzebaby uwolnić Chleb Wiewski od Taxy, a gdy go dostatkem dowiozą, sam przez się także stanie.

— Targ Sandomierski w Tabelli znajdujący się, że był w Mieście Czerwcu, zaświadcza *Andrzej Rogowski* Radzca i Wójt Miasta J. K. Mości Sandomierza— Nadto ielzcze donosi Gatunki w Tabelli nie umieszczone następujące.

		Zł: Gro:	
Miasta	Garniec	5.	
Miodu przasnego	Ditto	7.	10.
Chmielu	Korzec	12.	
Apyzu	Ditto	48.	
Słoniny	duży Poleć	54.	
Baranów	Sztuka	10.	
Skór Jalew: surow: Dto		11.	
Krów dobrych	Dto	72.	
Cieląt	Dtto	8.	
Skór Cielęcych	Dtto	7.	
Jay	Kopa	1.	10.
Kaczek	Sztuka		18.
Kapłonów dobrych	Dto	1.	6.
Kur dobrych	Dto		25.
Kurcząt pięknych	Dto		13.

I o Drożyźnie tę Uwagę czyni— „Dla tego
 „tak późno z Mieścia Czerwca Targi odsyłam,
 „ponie-

„ ponieważ dopiero po S. Janie, zeznanie onych
 „ było, które nieco w początkach Miesiąca pod-
 „ wyższały się, z przyczyny Urodzaiów po wię-
 „ kszey części rzadkich, a po wyewie Wisły
 „ nagłym (bo mało co od wylewu w Roku
 „ 1774. mnieyszym) nagle też Targi podniosły
 „ się, i jeszcze wyższych spodziewać się każą.
 „ Zboża bardzo wiele wychodzi w Kordon
 „ Jego Cesarzkiej Mości w różnym gatunku, a
 „ w tey mierze nie masz sposobu zaradzić; które
 „ zboże naywięcej Żydowstwo transportuie.,

— *Uwaga Sandomierzanina o spodziewaney
 jeszcze większoy drożyznie i o sposobach
 zabezpieczenia oney.*

„ **D**Nia 20. 21. 22. 23. Czerwca Roku 1787.
 „ zdarzony w Sandomirskim wylew Wisłaney
 „ wody nad brzegi, zatopił we wszystkich Wsiach
 „ nad-Wisłańskich w nizinach będących Poła,
 „ Łąki i Pastwiska. Pewnie ten los i w innych
 „ stronach był doznany (o) ten trefunek kaže
 „ się

(o) *Sięgnął ten los fatalny y okolice War-
 szawy, bo gdzie tylko były brzegi niskie,
 wszę-*

„ się domyslać w tych zatopionych miejscach
 „ przyzłego głodu, albo przynajmniej drogo-
 „ ści zboża nadzwyczajney. Już tedy kilkana-
 „ ście tysięcy ludzi utopili na ładzie cało-ro-
 „ czny zysk swój i sposób do życia, podobno
 „ im trudno będzie znaleźć takiego Dobrodzie-
 „ ia iak Zmudź znalazła Zaczego Męża Cho-
 ra-

wszędę Pola i Łąki zalane, i piaskiem za-
 sunięte, patrząc się na tak okropne okoliczno-
 ści, zdanie się, że trzeba by było mieć wzgląd
 Obywatelom, aby zboża za Granicę nie wy-
 wozić, gdzie nawet daleko taniej płacą ani-
 żeli w Krain, przecież nie było tego zastano-
 wienia się, wszyscy na oślep wywieźli zboże,
 i za bezcentam przedali, boby w Krain droższy
 teraz przedali, a wkrótce trzeba spodziewać
 się daleko iejsze droższego — Coby to była za
 przyczyna takiej niełitości nad bliźniemi swo-
 imi i nad sobą samemi, że bez żadnego wzglę-
 du na taką Karystę Kraiową, wywożą zbo-
 że za Granicę? Niech kto odkryje tę przyczy-
 nę, a może Zwierzchność potrafi zaradzić.

„ *rażego Upit'skiego* — Magazyn Kraiowy już
 „ wyprzedany, Obywatele bezustannie ztąd wy-
 „ przedają do Gallicyi Żboża, nie ma ktoby
 „ wcześniej zaradzał o oddaleniu przyszłej nie-
 „ doli — Kommissya dobrego porządku i bezpla-
 „ tna, i niemająca zlecenia o urządzaniu swego
 „ Woiewództwa takim, iakieby potrzebne było
 „ w całym nawet Kraiu, nie widzi się bydź
 „ obowiązana do zapobiegania złym losom Kra-
 „ iowym — Wszakże Rada Nieustająca mogłaby
 „ to złe oddalić, gdyż mogłaby wyznaczyć Kom-
 „ missarzów dobrego w Woiewództwie porząd-
 „ ku, a nawet z każdego Stanu, aby jeden stan
 „ nie brał przemocy nad innemi — Mogłaby im
 „ Kadencje oznaczyć, aby rzeczy przedży sku-
 „ tek miał — Mogłaby obmyślić dla nich zrzo-
 „ dła nadgrody z Starostw lub zkadąg, bo się
 „ pracującemu nadgroda należy — Może takie
 „ Rozrządzenie Rady Nieustającej przyjąć Wo-
 „ iewództwo dobrowolnie za Ustawę dla siebie
 „ bez seymu, bo Rząd prywatny iednego Wo-
 „ iewództwa, nie dependuje od Woiewództw
 „ innych — Słowem możnaby iefzcze u nas i złe
 „ oddalić, — *Sandomierzanin*.

— *Targ Lubelski* w Tabelli znajdujący się, że był w Miesiącu Czerwcu zaświadcza *Makarovicz* Prezydent Lubelski— Nadto jeszcze donosi, iż Urodzaje w okolicach tutejszych, szedni obiecują zbiór, ponieważ w wielu mieyscach powymakalo zboże.

— *Targ Zytomierski* w Tabelli znajdujący się, że był w Miesiącu Czerwcu ten sam co i w Miesiącu Maiu, zaświadcza *Jan Lewandowski* Pro-Consul Miasta J. K. Mości Zytomierza— Nadto czyni jeszcze Uwagę *Względem Rolnictwa następującą*.

— *Uwaga Prokonsula Zytomierskiego względem polepszenia Stanu Rolników.*

„ **Z** Wielu iak widzę mieysc donoszą *Dziennikowi Handlowemu* Zawady do powstania „ Powfzechnemu Handlowi, z tych doniesień bierę „ Pobudki.

„ Zamilknąć niepodobna, iak czas terażniejszy „ w okropnych zostaje skutkach przez przewro- „ tne Zydostwo, które Kontrakty czyni z Wła- „ ścielami Dóbr, aby ich Poddani Rolnicy, nie „ komu innemu, iak im tylko Kontrakty mają-

cym

„ cym Z boża przedawali; a zaś Zydzi zebrawszy
 „ znaczną partya Zboża po Miałtach rozwożą, i
 „ iaką chcą ceną drogą, też zboża przedaia, i za
 „ Granicę wywożą — Policy w niewoli będąc,
 „ to wszystko czynić muszą, co im od ich Pa-
 „ nów jest nakazano — Słuszneby więc należa-
 „ ło pomyśleć Najwyższej Zwierzchności, aby
 „ ten stan Rolniczy nie był w takiej niewoli,
 „ iak dotąd zostaje. (a) Wszakże Rolnictwo
 „ jest

(a) Na poskromienie tej tak niełitościwej
 uciążliwości Poddanych, nie ma innego spo-
 sobu, iak wymienić w tym Piśmie tych co
 takie Kontrakty czynią, y że gotów jestem do-
 pełnić tego sposobu, oświadczam się, iż jeżeli ie-
 szcze trwać będą takie uciążliwości, abym
 tylko miał autentyczne o tym doniesienie; bo
 mimo litosć wrodzoną nad bliźniemi, krzy-
 wda ztąd dzieje się całemu Kraiowi — Kray
 każdy poty jest szczęśliwym, poki Rolnictwo
 kwitnie, które jest fundamentem Handlu, a
 iakżeż może Rolnictwo kwitnąć; gdy Szla-
 chcie Chłopa tak uciemięża, wszakże ani Szla-
 chcie,

„, jest nayszlachetniejszym Rzemioſłem, które i
„, ſiebie

chcic, ani Pan, ale Chłop, ieſt Polſkiego Rol-
niſtwa Filarem; a iakież Chłop może być
dobrym Rolnikiem? gdy nie tylko nie ieſt pe-
wnym właścicielem tego Gruntu, który wyra-
bia, ale nawet ſwoiej właſności i ſwoiego pro-
duktu, który krowawym potem uzyćkać, gdy
Pan, czyni Kontrakt z Zydem, że moi Chło-
pi nie komu innemu Zboża przedadzą, iak ty-
lo tobie, Zyd mając taki Kontrakt muſi Chło-
pa do ceny przedania iakiej, iaka iemu ſię
podoba, a nie iaka ieſt na Targu — Nie ieſtże
to gwałt przeciwko Prawu natury? wydzie-
rać wolność ſzafowania właſnością ſwoją bli-
źniemu ſwojemu? nie ieſtże to gwałt przeciw
Prawu nawet Kraiowemu? tamować wolności
Handlu w przedaniu komu chcąc Zboża?
Gwałty to ſą baniebne przeciw Prawu Natury,
ſzkodliwe przeciw Prawu Kraiowemu, a za-
tym warte zaſtydzenia powszechnego — Niech
by wiedziata powszechność o takich podłych

Oby.

„ siebie i Kray cały wzbogacić może, zacóż
 „ ma być tak nieszczęśliwe? Wszakże
 „ słodkie Wolności Imię, tak jest właściwym ka-
 „ żdego Człowieka Przywilejem, że nie ma Du-
 „ szy, któraby tę chwalebną myślą zaprzętnąć
 „ się nie miała — Stań wyłoki i w doskonałości
 „ ozdobny przez cnoty i zasługi swoje, nad pier-
 „ wszą podniosłszy się Równość, tym zaszezy-
 „ tem okrywać się pragnie tak, iak i tamten co
 „ mu natura zostawiając te wspaniałe chęci, uie-
 „ ła tylko posobów dopiąć one zdolnych. Dostyc
 „ albowiem jest być człowiekiem, do tego dą-
 „ żąc zamiaru, każdy na świecie poki uciśnio-
 „ ny zostawał niewoli iarzmem, poty się zwał
 „ podłym i w oczach pogardy godnym, aż Szla-
 „ chetna ambicya zagrzała umysł odżyłkiwać
 „ wolności, a dopiero plama nieczułości ztarta
 „ X się

*Obywatelach, a widząc ich taką podłość niech-
 by się uczyła iak ma zaufać w powierzaniu
 onym Urzędów, i wszelkich Postug Publi-
 cznych, które zapewna tak podle będą wyko-
 nywane, iak podle są teraz dopełniane, na bie-
 dnych ich Poddanych, a wszystkich naszych
 bliźnich.*

„ się — Lecz Wolność, której żądaia Rolnicy,
 „ tak się różni od tamtey obrazu, iak obraz
 „ od isłoty swoiey, tak atoli granicami opasana,
 „ szanuia iako Zabytek dawności. Lękać się nie
 „ trzeba, żeby Rolnictwo zapomniawszy po-
 „ winności swoich, instynktu zuchwałości nie-
 „ przyzwoite myślało postęпки; Rozpacz to tyl-
 „ ko częstokroć do złych przyprowadza skut-
 „ ków— To przyczyna Drożyzny z przyczyny
 „ ny uciążenia Rolników—Zobaczmy teraz przy-
 „ czyny teyże drożyzny z nielednośtałości ce-
 „ ny, która iak córok bywa inna, widzieć mo-
 „ żna z następującey Tabelli.

Korze (b)	w Roku 1787. Złote.	w Rok: 1784. Złote.	w Rok: 1783. Złote.	w Rok: 1782. Złote.	w Rok: 1781. Złote.
Zyta	13	3	2	1 gr: 10	ielz-
Pfzeni-					cze
cy.	16	6	5		taniey
Jagiel.	18	7	6		
ęczmie-					
nia.	14				

A przy

(6) To tylo od kilku lat w tey Tabelli za-
 sęgniona pamięć Ceny Zboża, a iaką czy-
 ni-

A przy takiej taniości Rolnicy straciwszy ochotę do pracy, pola zasiewać już niechcieli. Otóż gdyby wzięsę proporcya tutejszego Kraiu, aby zawsze w jednakowym szacunku zboże być mogło, niechby nieustannie — Zyto było po Zło: 5. — Pszenica po Zło: 7. — Jagły po Zł: 10. toczy każdy Rolnik większą miał ochotę, ma-

X 2

iąc

ni nie jednemu ciekawość, i dać powód do formowania różnych Gospodarskich wniosków, a cóż dopiero mówić, gdy będzie można z tego Publicznego Pisma w lat kilka, kilkanaście, i kilkadziesiąt (ieżeli Patryotyzm Kraiowy dopomoże tak długo trwać temu Dzietu) iakie to będzie można czynić różne kalkulacye i wnioskienia wedle nauki Jmci X. Kluka Sławnego Pism Ekonomicznych Autora, którego w tej okoliczności Uwagi już się znajdują w Dzienniku przeszłorocznym fol: 1. — Nie rozszerzam się więc nad dowodzeniem potrzeby tej wiadomości, bo spodziewam się, że Kraj sam za czasem przekona się o pożyteczności Dziennika Handlowego ztąd iedynie, że zajmuie w sobie ten tak ważny Artykuł Wiadomości Targow Kraiowych.

iąc nadzieję, że jeżeli nie przeda w tym Roku, to przeda w drugim, a nie mogąc sprzedać, gdy urodzaie wielkie bywaia, chowałby na czas dalszy, gdy mnieysze urodzaie przypadną; ile że w tym Kraiu Zboża łatwo konferwować można bez Stodół i Szpichlerzów— Wiedzieć można było w Ukrainie wszędzie Stert po kilka, po kilkanaście i po kilkadziesiąt, a Rok przeszły i terażniejszy to wszystko wyiadł; gdyby więc Rolnicy w owym czasie, kiedy Zboże nipo-czemu było, dosiewali, zapewne na czas terażniejszy mieliby go zadofyć.

Tę więc podaję Uwagę moją *Dziennikowi Handlowemu*, iak wiele wynikłoby Dobra z tych Powodów. Każdy albowiem Rolnik powiększyłby starania około ziemi i zasiewów, gdyby miał wolność przedawania komu, i kiedykolwiekby chciał— *Lewandowski Prokonsul Miasta J. K. Mci Zytomirza.*

— *Targi, Tulczyński, Mohilowski, i Niemirowski* też same co i w przeszłym Mieście, bo inne nie są nadeffane.

— *Targ*

— *Targ Białostocki* w Tabelli znaydujący się, że był w Miesiącu Czerwcu podczas Jar-
marku S.-Jańskiego dawniey czte-roNiedziel-
nego sławnego, a teraz iedno-Dziennego,
i to nikczemnego, zaświadcza *Topolski*
Poczmistrz J. K. Mości. Białostocki.

— *Targi Prowincyi Litewskiej.*

— *Targ Wileński* w Tabelli znaydujący się, że
był 4. Czerwca, zaświadcza *Kantor* Jmc
Pana Przemienieckiego Woyta Wileńskiego,
i oprócz Tabelli, te ieszcze gatunki do-
noszą.

		Zło:	Gro:
C Hmielu szczypanego	<i>Kamień</i>	10	
Oliwy zieloney	<i>Funt</i>	1	12
Soli szarey Francuz:	<i>Beczka</i>	30	
Sledzi Gottembur:	<i>Ditto</i>	60	
Wołu miernego	<i>Sztuka</i>	144	
Jałowic dobrych	<i>Dto</i>	126	
Skór Wołowych małych:	<i>Dto</i>	8	
Skur Jałowiczych	<i>Dto</i>	7	

— *Targ Brzeski Litewski* w Tabelli znaydu-
cy się, że był *ultimis* Miesiąca Maja, za-
świad

śwadeza *Tarnawiecki* Lant-Woyt Brzełki
Lit: i oproc Gatunków w Tabelli umiesz-
czonych, te iefzcze donosi.

		Zło:	Gro:
S Łodu	<i>Szanek</i>	13	
Masła	<i>Garniec</i>	5	
Miodu przas: omeśny Dto		11	
Soli Rozchodki <i>Beczka</i>		16	

—*Targ Piński* w Tabelli znaydujący się, że był
ultimis Miesiąca Maia, zaświadeza *Anto-*
ni Onichimowski Nam: Stta Pin:—Nadto ie-
szcze oświadeza chęć dalszą *Rapportowania*
Targów w następujących słowach:

„**Z** Pińska 1. Junii. Z Dyspozycyi J. W.
„ Chomińskiego Starosty Sądowego Powiatu
„ Pińskiego a moiegó Pana, potrzebne uwia-
„ domienie o Targach w Mieście Pińsku,
„ sporządziwszy *Rapport* na Miesiąc May
„ odfylam; tymże samym porządkiem pun-
„ ktualnie co Miesiąc przez Poczte donosic
„ będę z należytym zostając szacunkiem.,
„ *Antoni Onichimowski*. Nam: Pińsk: Stta.

I oproc

I oprócz Gatunków w Tabelli umieszczonych
te iefze donosi naſępujące, wraz z uwiadomieniem o Wagach i Miarach Pińskich.

		Zło:	Gro:
Bobu	Beczka	48	
Maſſa	Garniec	4	
Miodu praſnego	Ditto	4	
Dto pitego	Dto	1	10
Sadła	Funt		20
Sofzników	Sztuka	1	
Wołów ordynaryi:	Dto	54	
Jałowic	Dto	20	
Baranów czyli Owiec D:		3	
Cieląt	Dto	6	
Wieprzów karmn:	Dto	64	
Wieprzów Chudców	Dto	14	
Kozłów czyli Kóz	Dto	3	
Indyków	Dto	4	
Indyczek	Dto	2	
Gęſi	Dto	1	
Kaczek	Dto		12
Kapłonw	Dto		20
Kur	Dto		15
Skór Jałow: ſurow: Dto		8	
Skór Owczy: wypr? Dto		2	
			Ryby

Ryby wędley	<i>Dziefiatek</i>	2	15
Jaiec	<i>Kopa</i>	1	6
Wiunów	<i>Rożenek</i>		4

—*Wiadomość Wagi i Miary Pińskiej. (c)*

T Rzecinnik Zbożowy alias Bęczka W-			
lenka ma w sobie	<i>Garcy</i>	144	
Czasza zbożowa, to jest szesnasta część			
Bęczki czyli Trzecinnika, mieć powin-			
na w sobie Garcy 9. ale zwyczajnie			
na Targach mierzy się <i>Garcy</i>		10	
<i>Garniec</i> ordynaryi: tak co do Zboża iako też			
i Trunków używany <i>Kommissyiny</i> , ma			
w sobie	<i>Kwart</i>	4	
<i>Kamień</i> używany w Pińsku Gdańskiej wa-			
gi ma w sobie	<i>Funtów</i>	40	
<i>Funt Szalkowy</i> ordynar: ma w sobie <i>Łutów</i>		32	
<i>Wiadro</i> , na które Miod przasny przedaie się,			
ma w sobie	<i>Garcy</i>	14	
<i>Dziefiatek</i> Ryby wędley ma w sobie <i>Sztuk</i>		10	
<i>Troska</i> , na którą Wiuny przedaia się, ma			
w sobie	<i>Rożenków</i>	100	

— Targ

(c) Podobney wiadomości z każdego Miasta, iako nie iednostaynie Miar i Wag używających, żąda Dziennik Handlowy.

— Targ Miński w Tabelli znaydujący się, że był w Miesiącu Czerwcu; zaświadcza Tarankiewicz Burmistrz Miasta J. K. Mci.

Jeżeli cokolwiek z Targów Kraiowych porozumieliśmy, iaki Handel mamy wewnętrzny, zobaczmyż teraz iaki Handel mamy Zagraniczny.

II.

Targi i Handel Zagraniczny.

— Handel Polski z Austryą, przez Sandemierzanina doniesiony.

WGALLICYI wyższe są niż u nas Targi — Wylew Wisły bez mała nie więcej szkody poczynił w Gallicyi, iak w Polsce — Rolnicy niechęć brać Zboża z Magazynów Cesarских, bo doświadczyli, iak wiele uciemiezać umieją Officyaliści Magazynowi z pokrzywdzeniem ludu.

— Wywóz

— Wywóz albo Inwekta przez Sandomierz do
do Gallicyi w Kwietniu, Maju, Czer-
wcu 1787.

Zyta	-	Korcy	1,493.
Pfzeniey	-	Ditto	599.
Jęczmienia	-	Dto	2,735.
Owfa	-	Dto	22.
Prosa	-	Dto	32.
Grochu	-	Dto	44 $\frac{1}{2}$.
Tatarki	-	Dto	40.
Kaszy Jaglaney	-	Dto	19.

Summa Zboża Korcy 4,980.

Maki	-	Cetnarów	168.
Sliw	-	Ditto	$\frac{1}{2}$.
Zelaza	-	Dto	3.
Naczynia Glinianego za Zł:			440.
Statków Wodnych za Zł:			400.
Powidel	-	za Zł:	40.

— Przywóz albo Inwekta z Gallicyi do San-
domierza w tychże 3 Miesiącach 1787.

W Ina Węgierkiego	Beczek	132.
Krów i. Wołów	Sztuk	71.
	Kożu	

Kożuchów	-	Sztuk	9.
Drelchu na wory i pierze	Cetnarów	54.	$\frac{1}{2}$.
Drewnianego Towaru	Dto	-	7.
Łoiu nietopionego	Dto	-	$\frac{1}{4}$.
Miodu nieczyfzczonego	Dto	-	20.
Mąki	-	Dto	33.
Massa	-	Dto	$\frac{3}{4}$.
Mosiężnego Towaru	Dto	-	$\frac{1}{4}$.
Nici na knoty	-	Dto	15.
Pekieyfleyszu	-	Dto	1.
Plotna Lnianego	-	Dto	34.
Dto Konopnego, zgrzebnego	Dto	1,929.	
Powroźniczego Towaru	Dto	-	10. $\frac{1}{2}$.
Potaziu	-	Dto	70.
Sloniny	-	Dto	11. $\frac{1}{2}$.
Sadla	-	Dto	4. $\frac{1}{2}$.
Sera	-	Cetnarów	$\frac{1}{2}$.
Sieci na Ryby	-	Dito	5.
Grochu	-	Korcy	17.
Orzechów Włoskich	Dto	-	8.
Pfzenicy	-	Dto	11,870.
Kaszy Jaglanej	Dto	-	26. $\frac{1}{2}$.
Dto Jęczmienney	-	Dto	25.
Dto Tatarczaney	-	Dto	2. $\frac{1}{2}$.
Dto Drobney	-	Dto	15.
Pończ och ordynaryinych	Kamienia	$\frac{1}{2}$	

Rąbku	-	- Funt	1.
Drobieu	za Zł:	30.	
Drzewa	za Zł:	977.	
Kramarszczyzny	za Zł:	116.	
Kraiek włosianych	za Zł:	60.	
Koni	za Zł:	522.	
Koców	za Zł:	670.	
Koszalek	za Zł:	18.	
Lulek glinianych	za Zł:	18.	
Naczynia glinianego	za Zł:	1,528.	
Statków wodnych	za Zł:	12,570.	
Wędzonki	za Zł:	39.	

*To tylko z iendney strony, iaki ma Polska
Handel z Auſtryą, widzieliſmy, zobacz-
my teraz iaki mamy z Pruſſami, od Kró-
lewca i Memla.*

- *Handel Polski z Prusami od Królewca i Memla.*
 — *Specyfikacya Zboża i różnych Produktów Litewskich wyszłych sptawem Wilii i Niemna, przez Komorę Furberską do Prus Roku 1786. w Miesiącach Czerwcu, Lipcu i Sierpniu.*

Z Yta	~	~	~	Łasztów	201.
Ditto	~	-	-	Szesli	42.
Pszenicy	-	-	-	Łasztów	11.
Ditto	-	-	-	Szesli	40.
Owśa	-	-	-	Łasztów	34.
Siemienia Lnianego				Łasztów	168.
Ditto	.	.	-	Szesli	9.
Ditto Konopnego				Łasztów	102.
Ditto Ditto			-	Szesli	3.
Orkisz	-	-	-	Łaszt	1.
Jagiel	-	-	-	Szesli	16.
Popiołu		-	-	Łasztów	18.
Oleju	-	-	-	Kuff	82.
Smoly	-	-	-	Beczek	358.
Szmelcugi			-	Dto	262.
Okraśy	-	-	-	Dto	27.
Błoaśu	-	-	-	Dto	12.
Potaziu	-	-	-	Szaffun:	112. 1/2

Pięki	-	-	Kamieni	83,145.
Pakuł Dto	-	-	Dto	2,620.
Lnu	-	-	Dto	5,043.
Pakuł Dto	-	-	Dto	237.
Wetny	-	-	Dto	3.
Szczeciny	-	-	Dto	223. $\frac{1}{2}$
Łoju topionego	-	-	Dto	355.
Wosku	-	-	Dto	41. $\frac{1}{2}$
Chmielu	-	-	Dto	93.
Saletry	-	-	Dto	72.
Rogów Łosich	-	-	Dto	5.
Dto Bydłęcyh	-	-	Dto	34.
Drzewa Królew:	-	-	Gielni	687.
Ditto Tylzaw:	-	-	Dto	347.
Ditto Ryk:	-	-	Sztuk	856.
Brusów a sążni	3.	-	Dto	27,823.
Ditto - Dto	4.	-	Dto	24,833.
Ditto - Dto	5.	-	Dto	27,894.
Ditto - Dto	6.	-	Dto	22,648.
Ditto - Dto	7.	-	Dto	3,586.
Ditto - Dto	8.	-	Dto	669.
Ditto - Dto	9.	-	Dto	60.
Drzewa Budynkowego	-	-	Dto	15,351.
Ditto Parkanowego	-	-	Dto	9,406.
Balów	-	-	Dto	1,10.
Do tarcia	-	-	Dto	1,363.

Oplawin

Oplawin	-	- Ditto	4,603.
Szpirów	-	Dto	44.
Dylów Sofnowych		<i>Sztuk</i>	178.
Raiów	-	- Dto	90.
Krzywól frzed:		Dto	5.
Palów Sofnowych		Dto	85.
Dto Dębowych		Dto	772.
Palek Dto	-	Dto	583.
Jasieniny Dto	-	Dto	628.
Dto Descek		Dto	9.
Gratiny	-	Dto	126.
Lipiny	-	- Dto	177.
Balek Dębowych	-	Dto	25.
Masztów	-	Dto	77.
Burtel	-	- Dto	1.
Obręczy Czopowych		Dto	28.
Dto Piwnych i Solowych		<i>Kóp</i>	3,555.
Dto Faffowych	-	Dto	18.
Szulki Sofowney		Dto	507.
Dto Dębowej frzedniey		Dto	2,624.
Dto Dto małej		Dto	694.
Klepki Kowien:		Dto	5.
Dto Wilkińskiey	-	Dto	304.
Łat	-	- Dto	1.
Kółów Dębowych		Dto	240. $\frac{1}{2}$.
Sprych do Kół		Dto	30. $\frac{1}{2}$.
		Dy-	

Dyszłów	Kopa	1.
Talek	Dto	1.
Stomy Kulowey.	Dto	9.
Plótna na żagle	Sztuk	52.
Skór Łosich	Dto	5.
Dto Podziałkowych	Dito	235.
Ditto Jałowiczych	Dito	16.
Dto Wołowych-	Dto	20.
Ditto Cielących i Baranich	Tachrów	22.
Rohoż	Xtków	1,700.
Krobek	Ładunków	250.
Powrozów Łyczanych	Buntów	1,000.
Łyk	Wozów	3.
Węgli	Dto	140.
Gliny ordynaryiney za Zło:		2.

To wiele wyprowadziliśmy z Kraiu, ale zobaczmy teraz, wiele wprowadziliśmy do Kraiu, czy wszystko potrzebne rzeczy? i czy nie moglibyśmy się bez niektórych obejść? gdyby Rząd dobry umiał temu zapobiegać?

— *Specyfikacya weszłych Towarów Zagranicznych przez Komorę Jurborską od 1. Czerwca do 1. Września 1786. Roku.*

W Dzienniku prz szlorocznym pod Artyku-
kulem Transportu Splawnego fol: 299. doniesio-
na była Specyfikacya wyszłych przez Komorę
Jurborską Zbóż, i różnych Produktów Litewskich
za Granicę, teraz zaś donosi się, wiele weszło
przez też Komorę Towarów Zagranicznych. Mo-
że. Kto zechce profitować z tego, formując acz
mały Bilansik, z którego izali przekona się ka-
żdy dobry Patryota o potrzebie formowania przez
Pismo Publiczne Generalnego Bilansu całego Kra-
iu, iesli nieco Kwartał to przynaymniey co Rok.

Soli ordynaryiney	Beczek	45,85 r.
dto Angielskiey	dto	88.
Sledzi Ordynarynych	dto	4,836. $\frac{3}{4}$.
Piwa Angielskiego	dto	79. $\frac{1}{2}$.
dito dito	Butelek	30.
Wina Francuzkiego	Kuff	3,739.
dito Szampań: i Burguńsk:	Antałów	1,326.
dito dito dito	Butelek	2,78 r.
Ośu Winnego	Kuff	7.
Wódki Francuzkiey	dto	36.
ditto Gdańskiey	Garcy	35 r.
Czerwiec 1787.	Y	Pie-

Pieprzu Ordynaryjnego	Kamieni	67.
Witryoli -	ditto	2.
Sera Holenderfkiego	ditto	55 $\frac{1}{2}$.
Imbieru -	ditto	17.
Migdałów słodkich -	ditto	32.
dto w łusce	ditto	5.
Krup perłowych -	ditto	28.
Sliwki -	ditto	271.
Stokwizmu	ditto	332. $\frac{1}{2}$.
Warwolu -	ditto	87. $\frac{1}{2}$.
Kałganu -	ditto	7.
Galaſu -	ditto	7.
Bryzeli -	ditto	46. $\frac{1}{2}$.
Lukrecyi -	ditto	11.
Skurek Pomarańczowych	ditto	34.
Ryżu -	ditto	135.
Cukru Kandyzbot: -	ditto	112.
dito -	ditto	468.
dito Lodowatego -	ditto	40.
dito Muszkabady -	ditto	73.
Gryszpanu -	ditto	2.
Ungru Farby -	ditto	10.
Bramrotu -	ditto	30.
Indychtu -	ditto	18.
Dretu żalaznego -	ditto.	1.
Bleywaſu -	ditto	22.

Korze

Korzeni różnych	-	-	Kam: -	1,649.
Kminu Weneckiego	-	dto	-	5.
Korzenia Chmielu Angielskie:	-	dto	-	4.
Kory na Szpunciki	-	dto	-	1. $\frac{1}{2}$.
Pudru (a)	-	dto	-	10.
Nici z Farby	-	dto	-	1. $\frac{1}{4}$.
Koperwasu	-	dto	-	78.
Gliny Angielskiej	-	dto	-	37.
Nasiona Konieczyny	-	dto	-	4.
Siarki	-	dto	-	13.
Lazurków	-	dto	-	6.
Y z			Fial	

(a) Pudru sprowadzanie do Polski, iest to celem śmiechu u Cudzoziemców, którzy szydząc z Polaków, że oni mogą u siebie to zrobić, wiozą przecież za Granicę surowy Torwar, który potym przerobiony wedwoynasób i więcej opłacają, bo z czegoż tenże Puder, ieżeli nie z naszej Pszenicy? z którey tak dobry Puder robią w Warszawie, iak nigdy nie będzie lepszy Zagraniczny, a na Podolu na zawistydzenie Litwy, za Granicę nawet Kraiowy Puder wywożą, iak czytać można w Dzienniku prześlorocznym Fol: 454. Tit: Handel Spławny Dniestrem Xcia Janci de Nassau.

Fijałkowego Korzenia	-	dto	-	1.
Cyny w Naczyniu	-	dto	-	31.
Rozmarynu	-	dto	-	3.
Blachy Angielskiej	-	dto	-	14.
Makaronu Włoskiego (b)		dito	-	4.
Kredy (c)	-	dto	-	13.

Dzwo-

(b) Makaronu sprowadzanie, który za zwyczaj zwykł się także z naszej Pszenicy robić, i tytuł Włoskiego brać nazwiska, może z czasem umniejszy się, gdy się już w Kraiu Makaronowe Fabryki zaczynają otwierać, iak się namienia o tym w terażniejszym Tomiku Tit: o Fabrycę Makaronowej Warszawskiej.

(c) Kredy sprowadzanie także jest szkodliwe, gdyż mamy w Kraiu tak wiele iey, iż moglibyśmy jeszcze i za Granicę przedać — Już jest doniesiono do Dziennika Handlowego w Roku terażniejszym Fol: 23. iż około Grodna wielka moc Kredy różney znayduie się; znać więc, iż ten, co sprowadzał z za Granicy, nie musiał wiedzieć o tym, bo zapewne miałby ją w Kraiu tańszą, nie opłacaiąc dwóch Celt, i różnych expensów, a iestliby o tym wiedział, a sprowadzał, uczyniłby to chyba na przekor rozumu, i Patryotyzmu.

Dzwonów do Kościoła	-	Kam:	-	28.
Fig	-	dto	-	8.
Rozynek	-	dto	-	49.
Klein Karuku	-	dto	-	5.
Halunu	-	dto	-	3.
Stali	-	dto	-	8.
Zegarów (ściannych)	-	Sztuk	-	2.
Kafli	-	na Piec	-	1.
Bai ordynaryiney	-	Sztuk	-	3.
Krześel cale proſtych (d)	dto	-	308.	
Krze-				

(d) *Sprowadzać Krześla a ieſzcze proſte z za Granicy, tym wiekſzą ieſt czyjaś nieroztropnoſcią, im więcey każdy to zna, że Polſka w Drzewo więcey, iak inne Kraie obſtutuje, a i Rzemieſlnikami nie tylko proſtey, ale i przedniey Stolarſkiey roboty bardzo w wielu mieyſcach póchłubić ſię może; iak iuż ieſt wzmianka o tych Kraiowych Fabrykach w Dzienniku przeſztorocznym Fol: 51 — 164 — A ieſli niemożna Prawem zakazać tak grubego błędu, to możnaby przynajmniej wſtydem odſtreczać od tego, to ieſt: wyrażając w publi-cznym iakim Piſmie Nazwiſka tych, co ſmieją z za Granicy ſprowadzać te Towary, któ-rych*

Krzeseł, Angielskich	-	Sztuk	177,
Kanap	-	ditto	5.
Kapeluszków prostych (e)		dto	18.
Toczydł wielkich	-	dto	4.
dto średnich	-	dto	3.
			Arf

rych Fabryki obsite są w Kraiu. I dla tego śmie Autor Dzieńnika Handlo: prosić gorliwych o Dobro Powszechnie Officyalistów Celnych o dołączanie Nazwisk Sprowadzających Towary z za Granicy takie, jakie się robią w Kraiu, a ledwie nie upewniłby, że wkrótce umnieyszyłoby się tych Ichmościow, co są bezwzględni na Dobro Kraiu, i wzrost Fabryk Kraiowych.

(e) A gdy mamy tyle wełny i Zaięcy w Kraiu, że aż za Granicę wyprowadzamy, gdzie z tegoż naszego Materyału zrobiwszy Kapelusze, we dwoje każą płacić; za cóżby nie zachęcić Kraiowych Kapeluszników do powiększenia swych Fabryk, przez uwolnienie onych od Podatków, zwłaszcza iż w teraźniejszym Wiekui potrzebniejszy są Kapelusze, a niżeli Czapki, gdyż większa połowa Polaków przeistoczyła już swój strój na Francuzki.

Arf do Zboża	-	Sztuk	-	8.
Zamków do drzwi	-	dito	-	6.
Lusterek cale małych	-	dto	-	8.
dto frzednich	-	dto	-	5.
dto Gotawalnianych	-	dto	-	32.
dto do Swiec	-	dto	-	6.
Pil Trackich	-	dto	-	7.
dto Tartakowych	-	dto	-	8.
dto poprzecznych	-	dto	-	19.
dto podłużnych	-	dto	-	6.
Stolik lakierowany	-	dto	-	1.
Łóżko Zydowskie	-	dto	-	1.
Elaneli	-	dto	-	1.
Astrachani ordinaryney	-	dto	-	3.
Kulbak Angielskich	-	dto	-	4.
Korków do Butelek	-	dto	-	18,560.
Tacka do kawy lakierowana	-	dto	-	1.
Buhaiów Hołederskich	-	dto	-	2.
Krów ditto	-	dto	-	16.
Cieląt ditto	-	dto	-	3.
Krów Pruskich	-	dto	-	2.
Skrzyń Stolarskich (f)	-	dto	-	30.

Koło-

(f) *A co się mówiło o krzesłach prostych, toż samo ma się rozumieć i o Stolarskich Skrzyniach.*

Kołowrotek ordynarynych	<i>Sztuk</i>	-	51.
Rydlów	-	dto	- 6.
Stolików marmurowych szred:	dto	-	2.
ditto	ditto	małych	dto - 2.
Fortepianu	-	dto	- 1.
Serwisek z kompozy: mały:	dto	-	1.
Turlecek dla kanarków	-	dto	- 1.
Skórek Cielących wyprawnych	<i>Sztuk</i>		10.
Kamieni do młynów	-	dto	- 2.
Kartunów ordynarynych	-	dto	- 2.
Płona prostej	-	dto	- 14. $\frac{1}{2}$.
dto Holenderskiego podleyfze:	dto	-	3.
dto Pruskiego	-	dto	- 8.
Szarzedronu	-	dto	- 1.
Harufu	-	dto	- 1.
Szalionu	-	dto	- 1.
Batyfu	-	dto	- 3.
Tasemek do lamowania trzewi:	dto	-	20.
Skórek białych	-	dto	- 3.
Igieł różnych	-	<i>Papierów</i>	10.
Sitów drucianych Ogrodowych	<i>Sztuk</i>	-	4.
Fuzyi ordynarynych	-	dto	- 10.
Guzików cynowych garn:	dto	-	14.
Moździerza żelaznego	-	dto	- 1.
Patelni	-	dto	- 12.
		Bar-	

Barchanu	-	Sztuk	-	12.
Kantoryków ordynaryjnych	-	ditto	-	6.
Garków żelaznych	-	dto	-	7.
Kos do trawy	-	dto	-	2,300.
Kufów wielkich	-	dto	-	9.
dito frzednich	-	dto	-	12.
dito małych	-	dto	-	31.
Brusków do kos	-	dto	-	1,700.
Posadzki wielkiey	-	dto	-	230.
dito małej	-	dto	-	210.
Limonij.	-	dto	-	3,393.
Cytryn	-	dto	-	210.
Papieru Rez (g)	-	dto	-	153.

Bibuły

(g) Nie dziwić się, że mając w Kraiu ty-
le Papierni, a sprowadzamy Papier i Bibuły
z za Granicy, bo Kralowe znać, że nie wystarcza-
ją potrzebie Powszeczney, z samey Warszawy
brać tego miarę można, w którey bardzo czę-
sto w tym Roku brakuie Papieru Drukowe-
go, a iesli i podwożą, to bardzo fatalny;
trzeba więc lepszego Gospodarstwa w Kra-
iu, ażeby Papiernie pomnożyć, które znać
że intratę znaczną czynią, gdy dostarczą;
Kraiovi nie mogą, i to Fabryki iako bar-
dzo potrzebne w Kraiu, trzebaby o Podat-
ków wszelkich uwolnić.

Bibuly Bel	-	Sztuk	- 13.
Kamieni Grobowych	-	dto	- 3.
Koszuw Łozowych	-	dto	- 2.
Butelek próżnych (h)	-	dto	- 3,680.
Kuczbaiu	-	dto	- 60. $\frac{1}{2}$.
Mydła zielone (i)	-	Baryłek	512.
Prochu (k)	-	dto	30.
			Con-

(h) *Chociaż mamy tyle Hut w Kraiu przędnic, zwłaszcza Radziwiłowskich, iak doniesiono w Dzienniku przeszlorocznym fol: 49—167— 225— 543— przecież ieszcze śmiemy Szkło z za Granicy sprowadzać.*

(i) *Mydła sprowadzanie z za Granicy podpaść takż powinno pod klasę niepotrzebnych Towarów, bo w Kraiu łoiu i popiołów tak wiele mamy, że aż Granicę wyprowadzamy, i przedaiemy tam prawie za bezcen, iak widzieć można w Tabelli cenę nikczemną popiołów po Miałtach Portowych— Ani też na Fabrykantach Mydła schodzi, bo w samey Warszawie Mydlarzów do kilkudziesiąt znajduje się.*

(k) *Prochu sprowadzanie z za Granicy, gdyby Rząd był dobry, wcale nie byłoby potrzebne, bo Materyałów do niego służących mamy*

mamy dośyc w Kraiu, a ieśli nie ma ochotników do zakładania Prochowniów, tedy możnaby na Regimenta Woyskowe narzucić te Fabryki, ażeby każdy Regiment w proporcya wielości ludzi mógł mieć Fabrykę Prochu, zaciagnąwszy nawet na to z Kasy Woyskowej iakiey summy, którą potym Ratami łatwo możnaby zaspokoić, przedając takowe Prochy. — Jlepiey bytoby, ludzi po Regimentach niemających co do czynienia, obrócić do takowych Fabryk, a niżeli ich męczyć wymyslnemi Musztrami, i latem i, zimą, a z tey uciążliwości uciekających ćwiczyć potym po Barbarzyńsku tak, że aż ciało od kości odpada, a częstokroć i na placu umierają — A do tego i dla obrony Kraiu, rzecz nie ieść bezpieczna, spuszczać się na Prochy Zagraniczne, których wprowadzanie, gdy czasu Woyny zakazane będzie, zkądże na tenczas weźmiemy Prochu? gdy tych Fabryk w Kraiu nie będzie, ani partykularnych ani Publicznych.

(1) Zelazo, że sprowadzamy z za Granicy, to już ieść wyraźnie wadą Rządu Kraiowego,

Blachy Angiel:	-	-	Bar:	-	4. $\frac{1}{2}$.
Sadzy dto	-	-	dto	-	2.
Bretnali	-	-	dto	-	62.
Stali	-	-	dto	-	25. $\frac{1}{2}$.
Wody Mineralney	-	-	Butelek.	-	350.
Soku Cytryno: i Limoniowego	-	-	dto	-	112.
Haraku	-	-	dto	-	51.
Oliwy de Provans	-	-	dto	-	295.
Oliwy ordynaryin:	-	-	Funtów	-	12,746.
Kaparów	-	-	dto	-	249.
Syropu	-	-	dto	-	92.
Serweferu	-	-	dto	-	50.
Serdeli	-	-	dto	-	73.
Konfiturów	-	-	dto	-	27.
Oleyku Terpetynowego	-	-	dto	-	60.

Miedzi

bo mając tyle Pieców i Dynarków żelaznych w Kraiu, iak widzieć można w Dziennku przeszłorocznym fol. 33. (a chociaż i nie wszystkie są jeszcze doniesione) Należałoby nappierwszego Seymu Konstytucyą pod surowemi karami, albo poddubeltową opłatą Cła, zmniejszyć wprowadzanie Żelaza, wyjąwszy same narzędzia do Fabryk krajowych, które e conzerso od wszystkiego nawet Cła uwolnićby potrzeba.

Miedzi w naczyniu (m)	-	Fluntów	15,156.
Włoczki ordynaryiney	-	dto	- - 72.
Mosiądzu	-	dto	- - 10.
Rogu rybiego	-	dto	- - 5.
Chmielu Angielskiego	-	dto	- - 3.
Pudru	-	ditto	27.
Blachy Mosiężney	-	dto	22.
Korzenia Eiałkowego	-	dto	- 5.
Galek Muszkatowych	-	dto	- 1/2.
Xiąg Żydowskich (n)	-	Skrzyni	6.
			Ziela

(m) Miedzi takż sprowadzanie z za Granicy spodziewać się trzeba, że się wkrótce zmniejszy, gdyż w ten kruszec Polska w wielu miejscach obfituje, a Kopalnie Miedzianogurskie biorące co raz lepszy swój wzrost, może dla przysługi krajowej zechcą uczynić uwiadomienie przez iakie Pismo Publiczne o pożytkach prac swoich, i już iest po części o tym doniesiono w Dzienniku tegoroczym fol. 103.

(n) Jeżeli który Towar niszczodliwiey sprowadza się z za Granicy, to Xiążki Żydowskie, których tak wielka moc wchodzi do kraju, iak wielka moc Żydów. Żydów zaś różnego wieku oboiey płci liczyć można w kraju

Ziela Weydy

-

-

Skrzyni . I.

Zela-

kraiu do Miliona: a że i starzy, i mali, i Bięglowcy używają prawie zawsze Xiążek, i co rok muszą potrzebować nowych, więc wychodzi Xiążek Żydowskich na milion. Każdą zaś Xiążkę ceniąc iedną na drugą po złotemu i chociaż bywają iedne tanjsze, a drugie i wcale droższe, bo są i po Czerwonym Złocie. więc najłżej rachując 1,000 000. Złot: wychodzi za Granicę za same Xiążki co Rok, a czy nie iest to błąd Rządu, dozwalając tak znaczney summie wychodzić za ten Towar, który może się w kraiu robić, po wszystkich Kahalach nakazawszy Drukarnie utrzymywać tak, iak już i iest założona Drukarnia Żydowska w Dobrach J. O. Xięcia Poniatowskiego Podsk. W. Liti w Nowym-Dworze mil 4. od Warszawy — Gdyby zaś zachęcić wszystkie Kahaly do zakładania takowych Drukarni, należałoby podnieść cenę Stepla od srebrnego do Czerw: Złot: na Xiążkach Żydowskich z za Granicy sprowadzanych, a kraio-we Xiążki Żydowskie zostawić przy srebrnym groszu — Przez takowe podniesienie opłaty wstrzy-

Zelaza Francuzi: różnego	Skrzy: - -	2.
dito ordynaryjnego	- dito -	173.
		Lulek

wstrzymaia się Żydzi od sprowadzania z za Granicy, a zachęca się do Drukowania w kraiu — W takim sposobie nigdy kraj nie będzie szkodował, ale owszem zyskiwał — Bo ieśli nie zechcą Żydzi w kraiu drukować, ale z za Granicy sprowadzać, tedy za sprowadzeniem Miliona Xiązek Żydowskich do kraiu, żyjsze Skarb Milion Czerw: Złot: od stępla — A ieżeli nie będą Żydzi sprowadzać, ale w kraiu drukować, tedy żyjsze kraj to, że się pomnożą Drukarnie, za których pomnożeniem pomnożą się Papiernie i Gisernie, to ieść odlewanie Liter Drukowych, do których naywięcey wchodzi materyału krajowego, bo wchodzi, zelazo, ołów, i Antymonium; Etc: pomnoży się nakoniec więcey czynnieyszych Żydów, bo ci co są teraz próżniakami, będą brani do Drukarniów, które dosyć wiele ludzi do pracy potrzebuia — Materya ta dosyć ieść obszerna, i potrzebowałyby obszerniejszego wyiaśnienia i przekonania, zostawię to więc innym Patryotom, i sam może w wolnieyszym czasie co dokładniejszego o tym napiszę.

Kulek Gipfowych	<i>Skrzyni</i>	-	2.
Oleiu Rzepikowego	- <i>Garcy</i>	-	30.
Oliwek	- - - <i>dto</i>	-	291.
Haraku	- - - <i>Antatów</i>	-	9.
Oliwy de Provans	- <i>dto</i>	-	347.
Haraku	- - <i>Ankrow</i>	-	4.
Dto	- - <i>Ankierek</i>	-	7. $\frac{1}{2}$.
Gipsu	- - <i>Cetnarów</i>	-	22. $\frac{1}{2}$.
Stali	- - <i>dto</i>	-	2.
Lasiek lakierowanych	<i>Tuzinów</i>		5.
Tyglów złotniczych	<i>dto</i>	-	5.
Terpetyny	- <i>dto</i>	-	60.
Talerzy Bukowych	- <i>dto</i>	-	6.
Cwilichu podlepszego	<i>Łokci</i>	-	10.
Kitayki ordynaryiney	- <i>dto</i>	-	15. $\frac{1}{2}$.
Samodziału z Farby	- <i>dto</i>	-	7,427.
Gazy ordynaryi: białey	- <i>dto</i>	-	20:

Tyle tym czasem o Handlu przeszlorocznym z Prussami mamy wiadomości, o tegoroczniam zaś, ze wszystkich ścian doniesiono będzie późniet, iezeli Kommissye Skarbowe w tym sekretu swego mieć nie będą, a dozwolą uwiadomić.

III.

O Fabrykach Krajowych.

— *Doniesienie Sandomierzanina o Fabrykach
Woiwództwa Sandomierskiego.*

Woiwództwo Sandomierskie obfite jest
w Rudy żelazne tak dalece, iż po-
dług doniesienia *Dziennika Handlowego*.

Ma *Pieców wielkich* - - - 23.

Fryszerek - - - 60.

A *Dymarek* - - - 19.

Z tego wyrabiaią Blachy, Strzelby, Sza-
ble, i wszelkie gospodarskie Narzędzia.

Gdyby po Miastach Fabrykantów spro-
wadzonych upewnić odbytem ich roboty, przez
zatarbowanie wchodu Zagranicznych Narzędzi,
pewnieby uczyniły Kraiowi intraty do kilka-
kroć sto tysięcy. Lecz zdaie się iakby Kray
nie miał nikogo, ktoby się tym zatrudnić
winien.

Sukna wyrabiaią tu w Staszowie, Rako-
wie, i Bogoryi, lecz naydrosze na Złotyeh 9.

Przy wielkiej obfitości Owiec, które tu
chowaią, możnaby te Fabryki użytecznieysze-
mi uczynić, a tym czasem Żydzi wykupuią
przednią Wełnę, i za Granicę wywożą.

Czerwiec 1787.

Z

Ser-

Serwety przednie i *Obrusy* wyrabiaią w Staszowie.

Szklą pod *Szczęsnem*, *Ociesękami*, i *S. Krzyżem*, lecz te ordynaryjne.

Skóry wyrabiaią w Staszowie.

Gliniane Naczynia robią w *Cmielowie*, *Denkowie*, *Glinianach*, *Łagowie*, *Połańcu*, *Rudzie*, *Boryi*, i innych; wszakże w wielu miejscach oprócz *Drzewicy* znajdują się tłuście, a delikatne *Glinki*, z którychby *Farfury*, i inne *Stołowe Naczynia* robić można (a).

Tytuń sieią w kilku miejscach, i dosyć pomyślnie się udaie, zwłaszcza w *Winiarach*, *Zaieżiorzu*, i *indziey*.

Pożytecznieby *Lny* siać mogli, i *Płotna* wyrabiać, a nie kupować ich, iak dotąd z *Galicji*.

Aby poznać snadniey, iak wieleby przez *Rok Tytuń* i *Tabaka* uczyniła w tym *Województwie*, gdyby lepsze robiono, niż teraz *Tabaki*, poznać można z *Percepty* o *Tabace* w *Dzienniku* fol: 276. — *Sadomierzanin*.

— O spo-

(a) W *Dzienniku* przerzłorocznym folio 309. jest opisanie bardzo delikatney *Gliny* w *Liżwie* około *Beryżyny Rzeki*, iako i innych przednich *Materyałów* do naszych *Fabryk* podatnych.

— O sposobie rozmnożenia Jedwabiu w Kraiu.

Mości Panie Dzienniku Handlowy.

Dzieło WMci Pana prawdziwym dobrego Patryoty tchnące duchem, a do wydoskonalenia Handlu wewnętrznego, i zewnętrznego zmierzające, nie tylko wyciąga dla niego od kochających Ojczyznę swoją Obywatelów wdzięczności, ale też i do naśladowania jego przykładu zagrzewa.

Z takowego powodu i ja mam honor wyrazić mu moje myśli.

Coż nadto jest widoczniejszego, i z Ewekta z Kraiu naszego pieniędzy daleko od Inwekty znaczniejsza, codziennie sporym krokiem przybliża nas do upadku i ubóstwa.

Tey przepaści inaczej się Kray żaden uchronić nie może, tylko przez zmniejszenie, iak byż może największe, wydatku z Kraiu pieniędzy. — To zaś zmniejszenie na nich się bardziey nie stanowi skuteczniey, iako gdy rozmnożone Rękodzieła dostarczać obficie będą Kraiowi tego, co z Zagranicy sprowadzać i kupować przychodzi. — Między wydatkami Zagranicznymi nie małym jest Kanałem Jedwab, i wszelkie z niego w Fabrykach Zagranicznych wyrobione Materye. — Takowe Rękodzieła, iakimby sposobem naya-

twiey nietylko bez niczyiey krzywdy, ale owszem z partykularnym każdego zyskiem w Kraiu naszym zamnożyć się mogły; iaka mi myśl ku Dobru Publicznemu skłonna przyszła WMci Panu komunikuję.

Już to w powszechny weszło myślenia sposob po całej Europie, że Zakony nie zatrudniające się Edukacją, poczytują za niepożyteczne, i Kraiowi nie zdatne. — Ja w tej mierze wcale przeciwnego zostałem zdania, przekonywając się, iż Rząd Kraiowy (byle chciał) może ich uczynić użytecznemi i im samym, i Publico.

Te zdanie z poprzednią łącząc myślą, wystawiam sobie, że kiedy Klasztor ma swój Ogród zasadzony drzewami fruktowemi, Zakonnicy w umartwieniu ćwiczący się, łatwoby się bez tych Fruktów obeszli. Niechże Rząd Kraiowy przynagli ich do tego, aby też Ogrody zasadzili Morwami, nie tak bardzo w naszym Kraiu do rozmnożenia trudnemi; za tych rozmnożeniem bez naruszenia swojej Zakonności, będą mieli Zakonnicy (dziś za niepożrebnych miani) zabawę około Jedwabników, mając dotego obszerne Klasztorne Gmachy, a zatym i gotowe dla wychowania tychże Jedwabników miejsca. Z tej zabawy, gdy Klasztory Męskie naymniej każdy Funtów sto Jedwabiu wyprodukuje, a Klasztory Pannieńskie

skie tak delikatny Materyał wyprowadzą, kilkanaście tysięcy Funtów na Rok Kraiowego wyproduknie się Jedwabiu, z kąd Rękodzieła Materyał, a Klasztory nieuchybną na swoje wyżywienie z przedaży tegoż Jedwabiu do Rękodzieł intratę będą mieli, a tym sposobem bez wszelkiego Zakonności ich naruszenia staną się, i sobie, i Publico użytecznemi (b).

O Zio-

(b) *Piękna myśl tego Proiektu, ale do wykonania onego nie wiem kto potrafi przymusić, gdy Konstytucyi na to otrzymać nie wielka nadzieia: chybaby Biskupi na siebie wzieli ten obowiązek przynaglic Zakony do zatrudnienia się takowego; tak iak uczynili niektórzy za przewodnictwem Xięcia Jmci Prymasa w opisanu Diecezyów swoich, z których gdy uformnie się dokładna Mappa Kraiowa, winien będzie Kray wiekopomną Pamięć Xięciu Jmci Prymasowi, iako pierwszemu Wynalazcy tego wielkiego Dzieła, i innym Biskupom za tym przykładem idącym, mówię wiekopomną: bo na wykonanie tak wielkiego Dzieła, trzebaby Milionów ze Skarbu Publicznego, a przecież ten tak wielki koszt, sama gorliwość Duchowieństwa Polskiego zastąpiła, może też sama gorliwość bez przysmusu Prawa, wykonać i ten Proiekt za-*

O Ziółta także Farbierskie, i nawet naydelikatniejszą Farbę Czerwiec zwaną w Podolu

prowadzenia Jedwabiu Kraiowego. — A tym czasem, czy nie mogłby Skarb Publiczny? albo Skarb Edukacyiny? zachęcić nie było Zakony, ale i Obywatelów? przez oswiadczenie nadgrody pewney tym, którzyby wielość iaką Jedwabiu Kraiowego ukazali przed wyznaczonemi na to Kommissarzami, albo Skarbowemi, albo Edukacyinemi, a to na wśór Rozządzenia w tej mierze Króla Pruskiego, które iest następujące:

„Z Berlina 12. Maia 1787. — Gdy rozmno-

„żanie Jedwabników od nieiakiiego czasu
„szczęło upadać, a to dla niesprzyjające-
„go Powietrza, Król Fmć na ten Rok
„powiększył Prämia.

„Ktokolwiek okaże Funt 1. Jedwabiu,
„to zamiast 6. Groszy, zakazdy Funt
„dostanie Groszy 12.

„A kto z Prywatnych Prämia od 6. lat
„dla rozmnożenia Jedwabników rozdawał,
„ten sam, i tego Roku 20. Osobom ta-
„kowież deklaruie Prämia.

„Ktoby pierwszy raz rozpoczął, a 5. Fun-
„tów Jedwabiu okazał, otrzyma Frydrych-
„dor 1. i Medal 1. z tej okazyi wybity.

lu obficie zbieraną (z kąd przedtym za Grani-
cę wywożona bywała) nie iest trudno (c).

A przeto tym sposobem Fabryk Jedwa-
bnych zamnożenie, nie tylko nie zdaie się
bydź

„A ten któryby 50. Funów Jedwabiu
czystego za pierwszą razą okazał, Fry-
drychsdorów 10. otrzyma.

„Dwie Osoby, któreby okazały, że 100.
dobrych Drzewek Mormonowych zasadzili,
każdy dostanie Frydrychsdorów 2.

„Wszyscy ci, którzy przy dobrych Zaświad-
czeniach legitymować się mogą, mają
się u Sekretarza Gabinetowego Locpera
meldować.

„Spodziewać się można, że w tym Ro-
ku usilności i starania we dwóynasób
każdy dokładać będzie, ile że i Powie-
trze okazuje się przychylniejsze, i Król
Jmć Nadgrody zdublować raczył od Fun-
ta zamiast 6. to 12. Groszy.

„Ci, którzyby nie umieli i nie wie-
dzieli sposobu zwilania, tedy mogą swoje
Cocons do Inspektora Jedwabów P.
Loeflera zanieść, ” a tam im poka-
zano będzie. —

(c) W Dzienniku przeszłorocznym fol: 309. o
Granacie dla Farbierni zdatnym w Li-
twie około rzeki Bereziny fol: 388. o

bydź trudne, ale w czasie, gdy przykładem Zakonow, a bardziey oczywistości zysku więcey do wychowania Jedwabników zachęci się Ludzi, obficie do nich Materyał dostarczonym bydź może.

Te moje Uwagi, iako kochającemu Oyczyznę Patryocie, posyłam WMci Panu z po-
winnym zostający szacunkiem WMci Pana. —
Obywatelski

— O znaczney Partyi do przedania Wełny Kra-
iowej i Wołoskiej.

Z Głosiło się w tych czasach do Expedycyi Dziennika Handlowego kilku, że mają Wełny w znaczney Partyi do sprzedania, iedni, co już ją sprowadzili do Warszawy, dru-
dzy,

*Farbie Niebieskiej w Ziemi Ciechanow:
w tegorocznym fol: 27. o Farbie Czer-
wiec na Polesiu i Ukrainie w obfitości
znaydującej się fol: 207. — o Farbach zie-
mnych w Ziemi Wieluńskiej. — Obszer-
nieysze tych Farb opisanie można znaleźć
w Dzienniku podług Kart wyrażonych.*

*W Pamiętniku R. 1784. — o Farbach
Kraiowych następujące jest opisanie „Con-
„chenilla Meksykańska wzięła wszędzie
„prym Cochenilli Polskiej, którą przed-*

dzy, co ieszcze chcieliby sprowadzić, aby ty-
lo wiedzieli, że znajdą łatwo Kupca na tak
znaczną partyą.

Z ukontentowaniem podjąłem się donieść
naszym Fabrykantom Sukiennym, którzy za-
wsze uskarżają się na Żydów, że Wełnę wyku-
pują, i za Granicę wywożą; otoż mają zna-
czną Partyą Wełny niewykupioney ieszcze przez
Żydów, i niewywiezioney za Granicę; niech-
żeż

„tym do Genui i Florencyi, w tak wiel-
„kim mnoſtwie wychodziła, iż Króło-
„wi Polskiemu z samych od niego Cel,
„przychodziło na rok 6,000. Czer: Zło-
„tak twierdzi nasz Miechowski.

Cochenille, po naszymu Karmazyn, są
to ziarka czerwone, które na zieli rze-
czonym Kosmaczek w wielkiej obfitości na
Ukrainie, Podolu, w Mała i Wielko-pol-
szcze przedtym zbierano, i za Granicę wy-
prowadzano. Ale że Cochennille Meksykań-
ska daleko piękniejszą daie farbę czerw-
ną, niż nasza, przeto o nią teraz za Gra-
nicę niedbać. Z wielkim iednak ieszcze
dla Kraiu pożytkiem, możnaby iey używać
do farbowania sukien Kraiowych, i różnych
materyi wełnianych i płóciennych. — Czytaj
Historią Naturalną Krolestw: Ładowskie-
go karta 63.

żeż zgłoszą się iak nuyprędzey, czy osobiście czy przez Pocztę do Expedycyi *Dziennika Handlowego* w Warszawie, donosząc razem poczemu zechcą zapłacić :

Węlny *Ukraińskiey Kamień.*

Węlny *Wołoskiey Kamień.*

Gdy zaś zaniedbaią takowego zgłoszenia się, któż im winien będzie, że utracą tak znaczą Partya Węlny, która gdy będzie sprowadzona do Warszawy, a nie znajdzie łatwo Kupca Kraiowego, będzie wywiezioną za Garniec.

Pytałem się przez ciekawość kilku Kupców Sukiennych Warszawskich, dla czego Zagraniczne Sukna sprowadzają, a nie Kraiowe, gdy tyle już mamy Kraiowych Fabryk Sukiennych mianowicie w Wielkopolszcze? odpowiedzieli mi prawie iednym wyrazem: „Ze probowali-
„śmy w Roku przeszłym mieć Kraiowe Su-
„kna, ale na nich nietyło nic nie zarobili-
„śmy, ale ieszcze straciliśmy; a to z tey przy-
„czyny, iż są Gatunki daleko podleysze, i
„droższe za Zagraniczne, a takich Panów nie
„mamy, którzyby przez sam Patriotyzm, że
„są Kraiowe Sukna, choć podleysze i dro-
„sze iak Zagraniczne, kupowali; podleysze
„zaś są Gatunki Sukna Kraiowego dlatego,
„że Węlnę najlepszą Zydzi wykupują i wywo-
„żą za Granicę, a Kraiowi Fabrykańci nie
„mają z czego robić.”

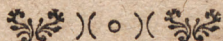
IV.

O Transporcie Spltawnym.

— *O Machinie używaney na Dunaju przeciw wodzie płynienia Statkom.*

Jezeli o Polskim Handlu na Czarnym Morzu nic ieszcze wiedzieć nie możemy, cieszymy się przynajmniey z wiadomości Sąsiedzkiej o tym Handlu.

— *Z Austrii 30. Maia.* Poddani Austriacy całemi siłami starają się Handel z Turcyą ożywić i rozszerzyć. Maia 21. znawu w Wiedniu oznaymiono: „Jż Dom Ku-
 „ piecki *Festetits* z Kompanią w Bukaresście
 „ ustanowił w Gallacu Expedycyonalny Hand-
 „ del dla Konstantynopola, Krymu, Cherso-
 „ nu pod Tytułem (Firma) Bochner z Kom-
 „ panią, który się wieie z zachęcenia Wiedeń-
 „ skiego i Petersburskiego Dworów, iakoteż
 „ i Porty, dobrego dla siebie spodziewać mo-
 „ że. „ — Gallac leży 20. mil Morskich
 od uścia Dunaju do Czarnego Morza, a od
 Kwietnia aż do Października, Austriackie,
 Moskiewskie, Tureckie i Greckie (day Boże
 żeby i Polskie) Okręty, będą mogły bezpie-
 cznie i wygodnie żeglować. — Okręty w Gal-

lacu, gdzie Drzewa i Materyałów sposobnych niebrakuie, przez Austryackich Cieślów budo-
wane będą. — Koniec tego pięknego Ustano-
wienia jest pewny i prędkie Transport To-
warów tak Dunaiem na dół do Konstantyno-
poła, Chersonu i całego Krymu, iako też i
w górę przez Jasy do Polski &c. — Przy
Prezburgu iadą już z ciężarem 90. Cetnarów,
przeciwko Dunaiowi. — Mechanizm cały skła-
da się z popychającego czyli sprężystego i
palczastego Koła, którego Oś w szerz Okrętu
położona, do której 4. Szufle naksztaft piór
u Wiatraka przypięte przez popychanie Koła
sprężystego, miejsce wiosel zastępują (d)

— O *Kommunikacyi Wodney* terazniejszey
z *Pińska* na 3. strony.

Kommunikacyi wodney z Pińska tej Wio-
sny, ukazały się początki tych skutków,
które z czasem sobie ten Kray obiecywać mo-
że, to jest: iż dwaj tuteysi Obywatele, ie-
den

(d) Czasby już było i naszym Akademiom odkryć
skutki podobnego Mechanizmu pędzenia
Statków przeciw wodzie na Rzekach Spła-
wnych; o czym przypomina Sandomirzanin
w poprzedzającym Miesiącu. fol: 257.

den W. JP. Plater Starosta Gieldziański, drugi W. JP. Korzeniewski Kasztelanic Zakroczyński, Drzewem obydwu handlujący, sprowadziwszy z Wołynia wielką część Balów Dębowych i Klepki, powiązali to w Płyty nad iedną wodą, która płynie od Wołynia do Pińska; przypłynąwszy potem te Towary pod Pińsk, rozłączyły się: iedne W. JP. Platera poszły w prawą na Rzekę Jasiołdę, i w Kanał Telechański J. W. Hetmana Ogińskiego, potem na Rzekę Szczarę i do Niemna: drugie W. JP. Korzeniewskiego poszły w lewą na Rzekę Pinę, potem w Kanał Muchawiecki Rzpłitey, a z niego do Muchawca, do Bugu, i do Wisły: w trzecią zaś stronę do Kłiowa, i do Czarnego Morza mamy od wieków otwartą komunikacją Rzeką Prypecią, w którą stronę moie Baty z Winem Francuskim ładowane wyidą nie bawiąc; a Człowiek dozor nad temi Statkami mający będzie miał dyspozycją opisywać Spław Rzeki Prypeci, które to Opisanie odeszłę potem do Dzieła WMć. Pana. (e) Dat 26. Czer: 1787. z Krystynowa.

Butrymowicz

Vice-Starosta Piński.

V.

(e) *Nieskończoną wdzięczność mieć będzie cała Powszechność W. WMć Panu Dobrodziowi, za te Jego uwiadomienie, z które-*

V.

O Transporcie Lądowym.

- O Transporcie Lądowym, w tym Miesiącu
nic nie ma do Doniesienia.

VI.

O Jarmarkach Kraiowych.

- W tym Miesiącu najsławniejszy jest Jarmark Zelwiański, który iak długo trwa, w iakie Towary obfituje, iakie ma wolności i wygody, jest o tym doniesiono w *Dzienniku* przeszłorocznym fol: 564.

VII.

go można już będzie czynić porzątki Handlu Przechodowego wyobrażenia, gdy można wiedzieć, że Pińska na trzy Stroiny można już handlować, to jest: do Gdańska, — Królewca — i Chersonu — A jeszcze więcej przyczynisz sobie W. W Mł Pán Dobrodziej i wieczney pamięci i wdzięczności, gdy tak, iak sam swojemu Szyprowi rozkazałeś opisywać Prypéc,

VII.

o Miastach Kraiowych.

— Dalszy ciąg Numerowania Warszawy.

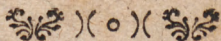
81. Ulica Nawogrodzka.

Nro

- 1593. D. Kapicy.
- 1594. D. Kłopotowskiego.
- 1595. D. Lenartowicza.
- 1596. D. Łodowskiego.
- 1597. D. Gałęckiego.
- 1598. D. Łączyńskiego.
- 1599. Plac Kowalskiego nie opar:

1600.

uprosisz i W. Platę Starostę Giełdziańskiego, i W. Korzeniewskiego Kasztelanicę Zakroczymskiego, ażeby i Oni rozkazali swoim Szyprom opisywać najmniejsze Zawady — iedney Drogi Wodney z Pińskiej do Królewca — a drugiey z Pińskiej do Gdańska, którzy zapewnią dla dobra Powszechnego niepożalnią podić takowey i Pracy, i expensy.

1600. Folw: XX. Misyyonarzów.
1601. D. Hoppe.
1602. D. Posmana.
1603. D. Bogdańskiego.
1604. D. Dorna.
1605. D. Jnkiewiczza.
1606. D. Stolarskiego.
1607. D. Ur: Sawickiego.
1608. D. JW. Prażmowskiego.
-

82. *Ulica Myszka.*

Nro

1609. D. Hasselberka.

Następnie 83. *Ulica Zorawia.*

Wiem,

Wiem, że nie iednego Czytelnika nu-
dzi tak długa przewlekłość Numerowania
Warszawy, ale cóż czynić, gdy już jest za-
częta, i do połowy przebyta, musi być koń-
czona, wszakże wiadomość takowego Numero-
wania nie jest bezpożyteczna, może z niey
nie ieden korzystać w dowiedzeniu się. —
Wiele jest Domów w Warszawie — Gdzie są
czyie Possessye — Gdzie są iakie Pałace
— Gdzie są Kościoły i Klasztory. — Przez
to numerowanie łatwo trafić może, mianowi-
cie Przyjeźny do Warszawy, gdzie który mie-
szka, aby tylko Possessorowie nowi, którzy
już po numerowaniu Warszawy ustalili, raczyli
uwiadomić *Dziennik*, że ta a ta Possessya,
już jest odmieniona, tedy i w terażniejszym
drukowaniu będzie poprawiono, bo *Dziennik*
nie mając takowego ostrzeżenia, musi trzy-
mać się opisania numerowania tego, iakie jest
w Taryfie drukowanej Warszawy. — Zaczym
ktokolwiek bądź nową nabył Possessyą, niech
doniesie do *Dziennika* na Krakowskim Przed-
mieściu Nro. 454. z wyrażeniem dokładnym
swego Nazwiska, Urodzenia, Professyi, lub
Urzędu, a darmo przyięto i wydrukowano zosta-
nie. — Szczegulnieysze zaś opisanie, i wiado-
mości Warszawy zostawiając późniejszemu cza-
sowi, przystępuję do opisania Miast innych.

— *Stan Miasta Brześcia Litewskiego.*

STan Miasta Brześcia Litewskiego, bardzo mizerny; bo z Obywatelów Chrześcian Mięszczan Rodaków, i od kilku lat (co *Incolatum* przyięli) generalna liczba do 300. nie dochodzi. — Żaden Handlu nie prowadzi dla ubogiej sytuacji. Żydzi tylko z krzywdą Chrześcian pożytki i Handle posiadają. *To doniósł Kazimierz Tarnawiecki Land-Woyt Miasta Brześcia Litt.*

— *Opisanie sytuacji Miasta Pińska.*

POsyłam do Autora *Dziennika Handlowego* opisanie Miasta Pińska, iako rzecz stosowną do Handlu; chcąc każdego przeświadczyć, iż Sytuacja tego Miasta, iak jest naypomyślniejsza, tak i na widok naypiękniejsza: gdyż z iedney strony rozległe Pól płaszczyny na kilka mil ciągnące się, z drugiej, z węzła rozmaitych Rzek wylew formując obiekt Morza, sprawują nayprzyjemniejszy Miastu Prospekt. — Procz tey szczęśliwości, którą sama zdarzyła natura (gdy wodą przez łatwiejszy Transport z Wołynia i Polesia Produktów) taki jest dowóz i tanność, iakiey trudno w innym mieyscu i Mieście procz Ukrainy

ny znaleźć. Jest jeszcze dosyć rozległe Miasto i zaludnione; a dotego, że i drugie Miasto Karolin razem łączy się (a) — Spustosza-
 ło, lecz budować się znacznie zaczyna za
 przewodnictwem rzetelnym z pobudką nie ma-
 łą Wielm. Butrymowicza Podstarosty Pińskie-
 go, który dla ozdoby tego Miasta wspaniały wy-
 budował Pałac, wymurowało się już kilka Kła-
 sztorów w tym samym roku, mając wszelką
 pomysłność sprowadzenia wszystkich do tej Fa-
 bry-

Aa 2

(a) Doniosła Gazeta tegoroczna, że Miasto
 Karolin jest kupione od J. O. Xiążęcia
 Prymasa. Kupła ta, że znaczne przy-
 niesie szczęśliwości nie tylko dla tego Mia-
 sta, ale i dla samego Pińska, spodzie-
 wać się trzeba: już to przez zaprowa-
 dzenie tam potrzebnych Manufaktur, już
 to przez ułatwienie zawad Handlowych,
 już to przez lepsze uregulowanie Poczty,
 która iak tam jest bardzo niewygodna,
 doczytać się można w Dzienniku przeszło-
 rocznym fol: 557. — Winszować sobie
 zatym powinien Powiat Piński, że się do-
 czekał tak Znakomitego Obywatela, przed
 którym wszystkie zawady, tamujące i Fa-
 bryki i Handel i Poczta usunąć się mu-
 szą, a tym sposobem uszczęśliwi się mo-
 gno ten Powiat.

bryki Materyałów przez tegoż dobrze myślącego Obywatela.

Gdy się zaś otworzy już pewna z *Baltyckiego* na *Czarne Morze* Nawigacya, spodziewać się koniecznie potrzeba jeszcze polepszenia Pińska losów: stojąc na takim Gościńcu, bo w środku samego Kraju, w środku zbiegu i połączenia Kanałami tych wszystkich Rzek Portowych, które Handel Przechodowy z *Baltyckiego* na *Czarne Morze* formować może, koniecznie czynić musi wszystkim Marynarzom Przystanowisko, albo dla popasu, albo dla noclegu, albo dla innych iakich potrzeb.

Już tu powoli doświadczając dać się, gdy chociaż z małą rzeczą, iednak różne Baydaki i Statki, to jest: wielkie Szuhaleie przechodzą z *Czarnobyli*, *Kliowa*, z *Mydłem Moskiewkim* i innemi Towarami, ze *Zbożem*, *Łożem*, z *Ukrainy*.

A gdy się zupełnie przekonać dadzą Handlarze o sposobności Kanału nowego, (b) zapewne i w Pińsku to widzieć razem będzie można, co się udzielnie na *Baltyckim* i *Czarnym Morzu* przytrafia. *To doniosł Kraszkowski Intendent Celny w Dąbrowicy.*

VIII.

(b) Sposobność Kanału Muchawieckiego z ilością świeżych Doniesień, tak w przeszłym iako i terażniejszym Tomiku wyjaśnia się.

VIII.

*O Dobrach do Sprzedaży, Zastawy,
Arendy, i Summach.*

— Do przedania w Ziemi Zakroczymskiej
Wież Gawłowo.

Wież Gawłowo, Gawłówek w Ziemi Zakroczymskiej pod Miasteczkiem Nasielsk — w Gruntach Pszennych — Łąkach — Lasach do palenia Popiołów — i Borach do Spławu Gdańskiego zdatnych, blisko Rzeki Spławney *Wkra*, leżące. — Są do przedania.

Ktoby sobie życzył, niech się uda do Wielm. *Białobrzęskiego* w Rynku Nowey Warszawy pod Numerem 345. na drugim piętrze mieszkającego.

Cena Dóbr 75,000. którą za Łasy można odebrać.

— Do przedania *Wież Szamoty* w Ziemi
Warszawskiej.

Niedawnemi czasy była podana *Wież Szamoty* w *Tabelli Dziennika* na Sprzedaż,
gdy

gdy zaś nie miała ani Ceny, ani Jnatry wyłożoney, ani nawet istotnego udania się o kupno iey, i nie tak iasno opiewała położenie Gruntów, a tę w *Dzienniku* umieszczoną bydź widzę; przeto dla iasniejszego i lepszego opisanja teyż Wioski, dopraszam się, aby w sposob niniejszy wyrażoną w tymże *Dzienniku* była.

Wieś Szamoty, i Części na Szamotkach, Kopcu, Mrokowie, Wólce Mikołajewskiej i Kosowie w Ziemi Warszawskiej, a Powiecie Tarchyńskim, w odległości od Warszawy mil 3. miernych — z Budowlą przyzwoitą — Trzema Karczmami, dwiema zaieźdnemi na Trakcie Warszawskim z Krakowa, a iedną we Wsi, pierwszemi dwoma w Lesie do tychże Szamot należącemi. — Tudzież Młynem o dwóch kołach na Stawie rybnym, czyli Rzece Rnowa zwaney do tegoż Stawu wpadającej. — W obszernych Polach — Łąkach — i Pastwiskach.

Z Osiadłością tylko 5. Poddanych. — Po drugich zaś 5. zbiegłych (o dwóch wiadomo się uczyni przy Sprzedaży gdzie się znajdują) Budynki i Pola zostały.

A przytym z Jawentarzem Bydła, to jest: Krów 16. — Wołów par 3. — Koni para 1.

Jako też do przedania, a to za Summę 70,000. ZII: nie mniej ani więcej, i to się być ostatnią Ceną obwieszcza.

Graniczy zaś ta Wieś z dwóch stron z Dobrami po - Jezuickimi Nadarzynem i Wałędowem, z trzeciej ze Wsią Łazami Krolewsczyzną, z czwartey Dobrami Mrokowem Wielmożnego Małachowskiego Szambelana J. K. Mci.

Zyczący sobie kupić tę Wieś, ma się nadgłosić do Ur: Słomkowskiego w Puławach teyże Wsi Dziedzica, a zupełnie zainformowany będzie przez Poczte, która do Puław z Warszawy odchodzi we Wtorek i Piątek, przed godziną 12. a przychodzi we Środę i Sobotę, także z rana.

Jntrata wyprowadza się z dwóch Ziarn każdego Zboża zostających na Jntratę, a trzecie na Odsiew.

Korce.

Wysiano Zyta Ozimego z Jarym	60.
Pszenicy - - - -	10.
Jęczmienia - - - -	30.
Owsa - - - -	25.
Gryki - - - -	6.
Siana Wozów - - - -	80.

Z tych na Expens Folwarczny zostawnie się Wozów 20. a reszta na Jntratę.

Jn-

Jntrata z Zboża Ozimego i Jarego.

Z Zyta	Korcy 120. po Zł: 8. uczyni Zł: 960.
Jęczmienia	Ditto 60. po Zł: 7. uczyni Zł: 420.
Pszenicy	Ditto 20. po Zł: 12. uczyni Zł: 250.
Owsa	Ditto 50. po Zł: 5. uczyni Zł: 240.
Grvki	Ditto 12 po Zł: 7. uczyni Zł: 84.
Jagieł	Ditto 8. po Zł: 16. uczyni Zł: 128.
Siana	Wozów 60. po Zł: 10. uczyni Zł: 600.
Z Arędy Propinacy	- - - - Zł: 1,000.
Z Miłnu	- - - - Zł: 400.

Summa Jntraty uczyni Zł: 4,082.

Złote.

Expens Fundi J. P. Dyspozytorowi	-	100.
2. Parobkom po Zł: 90.	- -	180.
2. Dziewkom po Zł: 30.	- -	60.
Pastusze	- - - -	40.
Na Kosiarzy, Młocki, i Drzewo na opał		300.

Summa Expensy Zł: 680.

Remanent na Jntratę z samego Pola i
Aendy - - - Zł: 3,402.

— Do przedania w Ziemi Bielskiej Las Olcho-
wy i Jesionowy.

W

Ziemi Bielskiej Powiecie Goniądzkim
mila od Goniądza nad Rzeką Biebrzą
Por-

Portową do Gdańska w padającą do Narwy Rzeki. — *Las Olchowy i Jesionowy*, Drzewo tak znaczney wielkości, i grubości, iakiey chyba rowney w Kraiu, ale nie przenoszący, iest do sprzedania na Spław. — *Zyczący w Dzienniku Handlowym* odbierze *Wiadomość*.

— *Do przedania Dobra w Gallicyi Cyrkule Przemyslskim.*

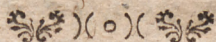
ZNaydnią się w Gallicyi Cyrkule Przemyslskim Dobra z 5. Wsi, a 4. Folwarków złożone — dobrze zabudowane — w Obszary wielkie — Lasy — Zapusty wszelkiego gatunku mające, mimo zaszyłych odmian z Rzędów Kraiowych, czyniące Jatraty, więcey Żł: Pol: 30,000. — z Domem wielkim mурowanym i porządnie Meblowanym — Ogrodem &c. —

Te Dobra żadnemu Prawu, ani kwestyi nie podległe, zupełnie ograniczone: Właściciel żąda, lub za gotowe przedać pieniądze, lub zamienić za inne iakie Dobra równie od Prawa wolne. — W lasy obfite &c. sytuowane w Woiewództwach Wołyńskim, Braclawskim, lub Podolskim. — I lubo podług wszelkiego podobieństwa, Jatraty w Gallicyi zmnieyszone tak znacznie dotąd, po ustanowie-
niu

niu *Urbarii*, już nie na doł, ale do góry iść maia, iednakże Właściciel pomienionych Dóbr w takowey Zamianie Awantaż iaki znaczny Stronie kontraktuiący obwieszcza. — Ktoby dal-szey chciał w tey mierze Informacyi, ma się referować na Kontraktach Lwowskich do JW. Hrabiego Lewickiego Starosty Krzeczowskie-go, a tu w Warszawie do *Expedycyi Dziennika Handlowego*.

— *Pewne Mieszkanie z Ogrodem w Warsza-wie do przedania, lub przenegocjowania.*

Mieszkanie Murowane bardzo piękne z Stayniami i Wozowniami, i wszel-kiemi wygodami, zajmujące w pośród siebie Ogrod obszerny wcale piękny i intratny, bo li-czy w sobie Drzew rodzajnych Zagranicznych i Kraiowych do 3,000. Sztuk. — Co wszy-stko razem, lub przez połowę iest do przeda-nia za 7,000. Czerw: Złot: albo do przenego-cjowania na iakie pewne Skrypta, lub Dobra w Kraiu, lub w Kordonie Pruskim. — Je-żliby zaś te Dobra przenosiły wartość takowe-go Mieszkania z Ogrodem, tedy ta Superata będzie gotowemi dopłacona pieniędzmi. Z tak znaczney Ceny można wnosić o piękności tego Ogro-

Ogrodu i Mieszkania. — Referencya względem tego do *Dziennika Handlowego*.

— *Magazyn Inflancki z Browarem, Młynem, i wszelkimi jego Zabudowaniami, do przedania, lub najeęcia.*

Magazyn Inflancki zwany na Nowym Mieście za Źdrojami, przy Ulicy Zakroczymskiej pod Numerem 1846 sytuowany, do przedania, lub do najeęcia z całym zabudowaniem, trzema Dworami, Browarem, i wszystkimi Naczyniami do tegoż Browaru należącymi, tudzież Mielczuchami, Suszarniami, Piecami, Piwnicami, Studniami, Młynem Końskim, i jego porządkami, Szpichlerzem, Stajniami, Wołowniami, Oborkami, Szopami, Ogrodami, z całą Jurydyką.

A koby sobie życzył ten Magazyn najeść, lub nabyć, niech referuje się do *Dziennika Handlowego*, na Krakowskim Przedmieściu Nro 454.

— *Dwa Dwórki na Pradze do przedania, lub prześcacyendowania.*

Dwa Dwórki obok z sobą sytuowane na Pradze na Jurydyce Skaryszewskiej za
Ro-

Rogatkami do Okuniewa iadąc, będące, w których 3. Budynki od Ulicy do Szynków z Piwnicami, Sklepikami. Jedna Izba z Alkierzem nowo przybudowana porządna. —

W tych Dworach są Stajnie, Wozownie. —

Takoż buduje się Łaźnia porządna z Izbami naprzeciw. — Browarek na Piwo. — I Jzdebka ze Szpichlerzem. — Należycie te oba Dworki oparkanione, w iednym Studnia porządna.

Oba te Dworki czynią Dochodu rocznego Złotych - - - - 1,300.

A Podatku Złotych - - - - 30.

Są do przedania, lub do prefacyendowania na pewne Papiery. — Referencya do *Dziennika Handlowego*.

— Dworek w Warszawie do sprzedania.

Dworek Ur: Ożarowskiego pod Numerem 875. na Ulicy Ogrodowej sytuowany mający w sobie cztery Izby z Alkierzami, i na gorze Jzbetkę — tudzież Ogrod Fruktowy — Stajnie — Studnią, i wszelkie wygody, każdego czasu iest do przedania. — Referencya do tegoż Numeru.

— *Ka.*

— *Kamienica na Bielinach do przedania.*

Z Nayduie się Kamienica na Bielinach do przedania, mająca w sobie — Dworek — Ogrod — Podworze — Staynie — Wozownią. — Na gotowe pieniądze, lub na dobre Pacyendy. — Wartość iey do Czerw. Złotych 500. lub 600, a w tym targ. — Referencya względem tego, do *Dziennika Handlowego*, w Warszawie.

— *Kamienica na Ulicy Franciszkańskiej do sprzedania za gotowe pieniądze, lub przencogocowanie.*

K Amienica na Franciszkańskiej Ulicy sytnowana, mająca w sobie na gorze i na dole Jzb 17. porządnie i ozdobnie Meblowanych — także Piwnice — Kuchnie — Staynie na 30. Koni — Wozownie na kilka Karet — Podworze obszerne — Grunt Dziedziczny, iest do sprzedania, lub na Zamian Dóbr iakichkolwiek Wiejskich, czyli Dzierżawy, może być oddana, wedle tych następujących Projektów:

1. *Projekt.* Cała ta, wyżey wyrażona Kamienica iest w Summie Czerw. Złot: 3,904. Zaczym na Zamian Wioski w Summie iey wyrównywałcey odda się.

2. *Projekt.* Oddaie się na Dzierżawę Wioski tak, aby Summa z Prowentów Wioski, wyrównywać mogła wartości Kamienicy, i przynajmniej w przeciągu lat 10. wybrana być mogła.

3. *Projekt.* Summę Czerw: Złotych 904. na teyże Kamienicy lokowaną, czyli Wiecznym Prawem przysądzoną, za trzyletnią Wsi Arędę odda się, i Czerw: Złot: 500. gotowemi dopłaci się, jeżeli Wieś importować będzie Złot: 6,000. roczney Intraty.

4to. *Projekt.* Do umowy zobopolney Stron, iakie sobie mogą podać ułożenia, należeć będzie. — Referencya do *Dziennika Handlowego* w Warszawie.

— *Kamienica na Nowym Swiecie do przedania.*

Kamienica na Nowym Swiecie, mająca w sobie dwa piętra z dosyć Pomieszkaniem — Dół z Szynkowniami — z Podworzem obszernym — z Studnią — Stayniami — Wozowniami — Ogrodem fruktowym &c. jest do przedania na gotowe pieniądze za 1,000. Czerw: Złotych. — Na Racyendy za 1,500. Czerw: Złot: — Może być ta Kamienica i zastawna. — O co wszystko względem te-

go referencya do *Dziennika Handlowego* w Warszawie.

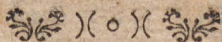
— *Kamienica na Rybakach do Zastawy.*

K Amienica na Rybakach mająca — Sklepy do Składu Handlowego zdadne. — Czyniąca Jntraty do Roku 50. Czerw: Złot: jest do Zastawy. — Za Kapitał Procentowi po dziesięć od sta wyrownywaiący. — Względem czego referencya do *Dziennika Handlowego* w Warszawie.

— *Pałac pewny w Warszawie do przenegocjowania.*

P ałac pewny w Warszawie , wartuiący 8,000. Czerw: Złot: z dodatkiem ie- szcze 2,000. Czerw: Złot: gotowych , do przenegocjowania , albo na Dobra iakie , albo na pewny czyi Skrypt. — Referencya względem tego , do *Dziennika Handlowego* w Warszawie.

— *Czynsz*

— *Czynsz pewny Jurezdyki w Warszawie do kilku tysięcy Jutrąty roczney wynoszący do Zastawy, lub przedania.*

Pewna Jurezdyka zajmująca w sobie Ulic 12. — na których nayduie się Posse 14. — Te Possessye czynią Czyszu 10. 20. 30. Zł: Pol: 6,426. Groszy 15. Szel: 1. — Takowy Czysz iest albo do przedania, albo do Zastawy. — Względem czego referencya do *Dziennika Handlowego* w Warszawie.

Nota. — O dawniey zaś podawanych Dobrach, i różnych Negocyacyach w *Dzienniku Handlowym*, aby Powszechność była za informowaną, które są już przedane, i z negocyowane, a które nie, w następującym Mieściu będzie o tym uwiadomiono.

KONIEC CZEŚCI VI. DZIENNIKA
ROKU DRUGIEGO.

TABELLA TARGOW CAŁOKRAIOWYCH NA MIESIĄC CZERWIEC ROKU 1787.

Gatunki, Zboża, Produktów i Towarów.	Wagi.	MIASTA PROWINCYI WIELKO-POLSKIEJ.										MIASTA PROWINCYI MAŁO-POLSKIEJ.										MIASTA PROWINCYI LITEWSKIEJ.													
		Warszawa										Krakow	Sandomierz.	Lublin.	Kamień: Podol.	Zytomierz.	Mohiłow nad Nieśw.	Tuleczyn.		Niemierów.	Białystok.		Wilno.	Grodno.	Brześć Litewski.	Pińsk.	Mińsk.	Postawy w Ofzm.	Widze w Brań.	Głębokie w Połoc.					
Zyta lepszego.	Korzec.	16									Korzec.	12	15	14	13		13	8	7		7	13	Beczka	89	18		50	48	56	60	65	50			
Ditto podleyzszego.	Ditto.	15									Ditto.	12											Ditto.	120											
Pżenicy lepszey.	do	19									do	13	12	16	15		16	10	10		9	18	do	100			80	64	80	120	120	115			
Ditto podleyzszey.	do	18									do	12	15								8		do	70	12		44	32	36	50	50	40			
Jęczmienia.	do	10									do	10	11	8			9	5	15		4	15	do	45			28	24	28	30	30	30			
Owla.	do	7	15								do	6	15	6	15	9		5	15		4	6	do	80			68	40	56	60	60	50			
Grochu.	do	23									do	16		14			14	8	10		9	16	do	51			40	32	26	50	50	40			
Gryki.	do	11									do			7			9	7	6		6	8	do				80	80							
Jagiel.	do	36									do	25	18	28			18	12	13		14		do	130			76	48							
Krup Jecz. Ordyn.	do	18									do	14	20	22	15								do												
Dit: drobnieyszey.	do										do	16											do												
Dit: Gryczanych ordyn.	do	20									do	19	6	24	18			14					do	100			80	72							
Dit: ditto drobniey.	do	40									do	20	8										do												
Siemienia Lnianego.	do	20									do	11	15	10	20			14	15	14			do	64			68	48							
Ditto Konopnego.	do	16									do	7	6	20				12					do	40				32							
Oleju Lnianego.	Garniec	6									Garniec	5		3	22	4		3	15				Garniec	7			5								
Dit: Konopnego.	do	5									do	4	24										do					2	20						
Wodki okowitey.	do	4	15								do	3	15	6				6			3		do	4	24										
Dit: ordynar.	do	1	20								do	3									3		do	3	24		3	1	20	3	15	2	2	1	20
Masła.	Funt	24									Funt.	18											Funt	1											
Stoniny.	do	12									do	24											do	20			15	15	15	15	16	15			
Szczeciny.	do	1									do	25											do	16											
Salety.	do	1	15								do	28											do												
Mieśa świeżego.	do	6									do												do												
Dit: solonego.	do	8									do												do												
Makaronu Włof: Kraiow.	do	1									do												do												
Dit: ditto Zagranic.	do	2	15								do												do												
Kawy.	do	4	8								do												do												
Cukru.	do	2									do												do												
Wosku żółtego.	Kamień	64									Kamień		70	12	64			70	80	74		74	80	Kamień	66	20		76	72	72					
Dit: białego czyli iarzy.	do	80									do												do	120											
Miodu psanego.	do	18									do	18	15					10	15				do												
Anyzu.	do	15									do												do	8			23	16	16						
Kminu.	do	36									do												do												
Łoju topionego.	do	17									do	20	24	18			16	15	15		16		do	20			20	17		20		18			
Dit: nietopionego.	do	10	15								do	12	16	12			12	15					do	16			18	14	20						
Wetny lepszey.	do	30									do	30	24	54									do				34	18							
Dit: ordynar.	do										do	25	20	45									do				26	16							
Łnu.	do										do	12										40	do	18			20			8	8	6			
Konopi.	do	11									do	10	15										do	12			12	6							
Chmielu.	do	12									do												do	5			18	1	5	7	6	4			
Tytuniu.	do	8									do												do												
Zelaza Kraiowego.	Cetnar	24									Cetnar		36										Cetnar				23								
Dit: Moskiewskiego.	do										do												do												
Dit: Pruskiego.	do										do												do	44											
Miedzi Kraiowej.	do										do												do												
Dit: Zagranicznej.	do	252									do												do												
Potaziu Węgierskiego.	Szaffunt										Szaffunt												Szaffunt												
Dit: Kotłowego.	do										do												do												
Dit: korytowego Koron.	do										do												do												
Dit: braku.	do										do												do												
Soli Aufrayackiej.	Beczka	52									Beczka												Beczka												
Dit: Pruskiej.	do	11									do												do	36											
Ditto Moskiewskiej.	do										do												do												
Smoly.	do	12									do												do	13											
Wolu lepszego.	Sztuka	180									Sztuka		216			</																			

Informacya.	Miary.	Wagi.	Proporcya Funtow Warszawskich do Funtow Miast Portowych.
1mo. Podpisy zaświadczaące pewność Targow w Tabeli wyrażonych znajduia się na początku Tomiku pod Artykułem Targow Kraiowych.	Korzec Warszawski ma Garcy, - - - - - 32 Beczka Litewska ma Garcy, - - - - - 144 Szaniek Brzeski Litt; ma Garcy Kom: Litt - - - - - 36	Kamień w Koronie od Futur, - - - - - 32 Kamień w Litwie od Funtow, - - - - - 40 Cetnar Polski ma Funtow, - - - - - 160 Szaffunt. Kamień w Mińsku od Funtow, - - - - - 50	100. Funt: Warzsa: czyni. 90. Rygskich. 100. Krolewskich dawney Wagi. 80. Ditto nowey Berlińskiej. 86. Gdańskich. 92. Charkońskich. 89. Elblągskich.
2do. Gatunki nieumiezczone w Tabeli dla odmiennosci tak Miar, jako i Wagi, z nayduia się także pod Artykułem Targow Kraiowych.	Ale w Tabeli iest z redukowany na Beczki. Garniec dubeltowy w Mińsku wiele zaymuie niedoniesiono. Garniec Kom: w Grodnie wedle Skali ma Kwart, - - - - - 4 NB. Ktoby o innych Miarach doniołt tedy w tym miejscu w następujących Miesiącach będą drukowane.	NB. Ktoby o innych gatunkach Wagi doniołt tedy w następujących Miesiącach będzie wydrukowane.	

